

HUKUKİ MÜTALÂA

-HMK. 293-

Av.Talih Uyar*

ÖZ: ..... 12. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2020/... E. sayılı dosyasına konu olan "tasarrufun iptali davası"ndaki davacının taleplerinin (ileri sürdüğü iptal sebeplerinin "İİK.m. 277-284; TBK.m. 19") yerinde olup olmadığı

*

I-● Davacı (A) SAN. TİC. LTD. ŞTİ. vekili 10.02.2020 tarihli "ihtiyati haciz" ve "dava konusu taşınmazların tapu kaydına 'davalıdır şerhi' konulması" talepli "dava dilekçesi"nde özetle;

- "Müvekkili (A) SAN. TİC. LTD. ŞTİ tarafından, -satın aldığı inşaat demirlerinin bedelini ödemiş olan- davalı (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. hakkında Mersin 2. İcra Dairesi'nde icra takibinde (Dosya No:2019/...) bulunduğunu,

- Borçlunun hakkındaki bu takibe itiraz etmemesi nedeniyle takibin kesinleştiğini,

- Takip konusu borcun ödenmemesi üzerine, takip dosyasında borçlu hakkında yapılan sorgulamalar sonucunda sadece borçluya ait olduğu saptanan 33 ... 64 plakalı araç üzerine haciz konulduğunu, başkaca borçluya ait taşınır/taşınmaza rastlanmadığını"

belirterek;

- "Borçlu tarafında –müvekkiline ait olan (faiz ve yargılama giderleri hariç olan) 41.000.000 TL. borcunu ödememek için- malvarlığından çıkarılmış olan taşınmazlar hakkında yapılmış olan satış işlemlerinin iptali ile kendilerine satış yetkisi verilmesini,

- Yine davalı-borçlu tarafından üçüncü kişi H... G... 'a satılan –Toroslar, Çavuşoğlu, ... ada, ... parsel sayılı- taşınmaz daha sonra başka bir kişiye satılmış olduğundan bu taşınmaz bakımından iptal davasını bedele dönüştürdüklerini açıklayarak bu taşınmazın başka kişiye satış tarihindeki bedelinin bu davalıdan tahsiline karar verilmesini ,

-Dava konusu (4) adet 33 ... 80, 33 ... 61, 33 ... 41 ve 33 ... 45 plakalı araçların borçlu şirketten 16.03.2018 tarihinde satın almış olan üçüncü kişi M... Y..., bu araçların hepsini 30.03.2018 tarihinde dördüncü kişi İ... G...'e devretmiş, olduğundan, 'bu araçlar bakımından açmış oldukları iptal davasını bedele dönüştürdüklerini' açıklayarak, bu araçların, üçüncü kişi M... Y... tarafından elden çıkarıldığı tarih olan 30.03.2018 tarihindeki rayiç değerlerinin bu davalıdan tahsiline karar verilmesini ,

---

* İzmir Barosu Avukatlarından (Yaşar Üniv. Huk. Fak. Öğr. Görv.)

- Ayrıca, davalı ... BANK tarafından ADANA 12. İcra Dairesi'nin 2018/... sayılı takip dosyası ile Mersin 1. İcra Dairesi'nin 2018/... sayılı takip dosyalarının muvazaalı olmaları nedeniyle iptaline ve bu dosyalardan gerçekleştirilen ihalelerin ve ihalelerde alacağına mahsuben satın aldığı taşınmazların –aynı bedelle- başka kişilere devrine ilişkin tasarrufların muvazaalı olmaları nedeniyle iptaline karar verilmesini”

istemiştir...

• Davalı- borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. vekili 09.03.2020 havale tarihli “cevap dilekçesi”nde özetle;

-“Dava dilekçesinde harca esas olarak gösterilen 200.000 TL.'nin çok düşük olduğunu, en azından davacı- alacaklının takip dosyasında belirttiği alacak miktarı üzerinden eksik harcı tamamladıktan sonra yargılamaya devam edilmesi gerektiğini,

-Alacaklının çeklere dayanarak takipte bulunduğunu, çeklere dayalı takiplerde çeklerin keşide tarihlerinin çeke bağlı alacağın doğum tarihi olarak kabul edilmesi gerektiğini, dava konusu uyumsuzlukta takip dayanağı çeklerin keşide tarihlerinin, dava konusu taşınmaz ve araçların devir tarihinden sonra olduğunu, bu nedenle esasa girilmeden davanın reddi gerektiğini,

-Davacı tarafından dosyaya aciz belgesi sunulmamış olduğunu, davacının dilekçesi ekinde sunduğu borçlunun adresinde düzenlenmiş olan haciz tutanağının ‘geçici aciz belgesi’nin şekil şartlarını içermediğini, bu nedenle açılmış olan bu davanın ‘aciz belgesi yokluğu’ nedeniyle reddi gerektiğini,

- Taraflar arasında gerçek anlamda alacak-borç ilişkisi bulunmadığını, ‘demir ticareti yapıldığına dair’ faturaların, davacı tarafından borçlunun ticari defterlerine zorla işletildiğini, aslında faiz karşılığında borç para vermenin söz konusu olduğunu, Yargıtay kararlarına göre ‘alacağın varlığı’ konusunda bir ihtilaf var ise, tasarrufun iptali davasında bu hususun bekletici mesele yapılması gerektiğini,

-Dava konusu taşınmazların ve davalıların fazlalığı nedeniyle uyumsuzluğun çok karmaşık ve işin içinden çıkılmaz bir hal aldığını ve bu nedenle davanın her bir davalı yönünden ayrı ayrı görülmesi için ‘tefrik kararı’ verilmesinin isabetli olacağını,

-Borçluya ait bir kısım taşınmazların, bu taşınmazlar üzerinde ipoteği bulunan ... BANK’ın yaptığı ipotekli takip sonucunda bu banka tarafından alacağına mahsuben satın alınmış olmasının kesinlikle muvazaalı bir işlem olmadığını, keza ‘adı geçen banka tarafından satın alınan bu taşınmazların daha sonra borçlunun talimatı üzerine, borçludan alacaklı bulunan kişilere devredilmiş olması iddiası’nın yerinde olmadığını, kaldı ki, ‘bu taşınmazların borçludan alacaklı olan kişiler tarafından satın alınmış olması iddiası’ bir an için yerinde olsa bile, bu konuda açılacak tasarrufun iptali davasının, İİK. m. 279 uyarınca bir yıllık süre içinde açılmış olması gerektiğini, somut olayda ise bu sürenin geçtiğini”

belirterek, “haksız olarak açılmış olan davanın reddine karar verilmesini” istemiştir.

- Davalı ... BANK vekili dosyaya sunduğu “cevap dilekçesi”nde özetle;

-“Öncelikle davacı tarafından yatırılmış olan eksik harcın davacıya tamamlattırılması gerektiğini, davacı tarafından Mersin 2. İcra Müdürlüğü’nün 2019/... sayılı dosyada faiz ve masraflar hariç 8.456.009,46 TL.’nin talep edildiğini ayrıca davacının ‘faiz ve giderler hariç sattığı inşaat demirleri karşılığında borçluda 41.000.000,00 TL. alacağını bulduğu’ ifade edildiğinden, bu davada gösterilmiş olan 200.000,00 TL.’nin çok düşük bir değer olduğunu, bunun mutlaka yükseltilmesi gerektiğini,

-“Tasarrufun iptali davalarında mahkemeye davacı tarafından kesin ya da geçici aciz belgesi sunulmasının zorunlu olduğunu ya da icra dosyası kapsamında borçlunun mevcut malvarlığından, alacaklının, alacağını karşılamaya yeterli malı olmadığını anlaşılması gerektiğini, halbuki bu davada bu şartların gerçekleşmediğini, bu noksanlığın mahkemece değerlendirilmesi gerektiğini,

-Müvekkili bankanın borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.’nden açtığı kredi nedeniyle alacaklı bulunduğunu, bu nedenle müvekkili banka tarafından borçlu hakkında 10.04.2018 tarihinde Adana 12. İcra Müdürlüğü’nün 2018/... sayılı dosyası ile ipoteğin paraya çevrilmesi yolu ile takip yaptığını, ayrıca Mersin 7. İcra Müdürlüğü’nün 2018/... sayılı takip dosyası ile ilamsız takip yaptığını, bu takiplerden ipotekli takibin kesinleşmesi sonucunda, borçluya ait Mezitli ilçesindeki 8 adet taşınmazın yapılan kıymet takdirlerinin kesinleşmesi sonucunda, bu taşınmazları alacağına mahsuben satın alındığını,

-Müvekkili banka tarafından –muhammen bedellerinin %50’sinin biraz üzerinde bir bedelle- satın alınan bu taşınmazların, hemen sonra üçüncü kişilere satış suretiyle devredildiğini,

-Satış işlemlerinin sürüncemede bırakılmaması için, müvekkili banka ile borçlu arasında ‘iştira hakkı sözleşmesi’ yapıldığını”

belirterek, “müvekkili banka tarafından borçlu hakkında yapılmış olan icra takibinde ve bu icra takibinde alacağa mahsuben ihalede satın alınmış olan taşınmazların daha sonra üçüncü kişilere satışında muvazaalı bir işlemin söz konusu olmadığını, bu nedenle aleyhlerine açılmış olan bu davanın reddine karar verilmesini” bildirmiştir.

- Davalılar H... B... I... ve (C) ENERJİ AKARYAKIT SAN ve TİC. A.Ş. vekili 09.03.2020 tarihli cevap dilekçesinde özetle;

-“Davacı tarafın dava dilekçesinde, dava değeri olarak belirttiği 200.000,00 TL.’nin çok düşük bir değer olduğunu, iptal davalarında davanın değerinin, iptali istenen tasarrufun değeri ile takip konusu alacak miktarından düşük olanına göre belirlendiğinden, gerek davacının borçludan talep ettiği alacak tutarı ve gerekse iptali istenen tasarrufların değeri bu değerden çok yüksek olduğundan, 200.000,00 TL. harç yatırılarak bu davanın açılmış olmasının isabetli olmadığını,

- Davacı taraf dava dilekçesine kesin ya da geçici aciz belgesini eklememiş olduğundan, bu davanın ‘dava şartı yokluğu’ndan reddedilmesi gerektiğini,

- Davacı tarafın, ‘... BANK tarafından borçlu şirket hakkında başlatmış olduğu icra takibinin muvazaalı olduğunu’ ispat etmesi gerektiğini,

- Cebri icra yoluyla yapılan satışlar hakkında tasarrufun iptali davası açılmayacağını, çünkü ortada borçlunun iradesiyle yapılmış bir satış bulunmadığını,

- Müvekkillerinin, borçlunun icra dairesince satışa çıkarılmış mallarını ihalede satın almış olan ... BANK’tan satın aldığını, müvekkillerinin dördüncü kişi konumunda olduğunu ve iyiniyetli bulunduğunu, müvekkilleri ile borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. arasında herhangi bir hukuki ilişki bulunmadığını”

belirterek, “müvekkilleri hakkında açılmış olan bu davanın reddine karar verilmesini” istemiştir.

• Davalılar M... Y... ve (D) İNŞ. TAŞ. GIDA LTD. ŞTİ. vekili 23.03.2020 havale tarihli “cevap dilekçesi”nde özetle;

-“Davanın her bir davalı yönünden tefrik edilerek ve davacı tarafından ayrı ayrı harçlandırılarak açılması ve harca esas değer ve bununla orantılı olarak ihtiyati haciz için istenilen teminat bedelinin arttırılması gerektiğini, halbuki bu davada bir çok taşınmazın dava konusu edilmiş olduğunu ve sadece harca esas değer olarak 200.000,00 TL.’nin gösterildiğini, bunun hatalı olduğunu, dava konusu taşınmazların değerinin çok fazla olması nedeniyle hiç olmazsa alacaklının takip dosyasında gösterdiği alacak miktarı üzerinden noksan harcın tamamlattırılması gerektiğini,

-İptal davalarında borcun, dava konusu taşınmazların/araçların devir tarihinden önce doğması gerektiğinden ve bunun bir ‘dava şartı’ olduğundan, davanın esasına girilmeden önce bu şartın sağlanıp sağlanmadığının mahkemece re’sen araştırılması gerektiğini, icra takip dosyaları çeke dayandığından, çeklerde, borcun doğum tarihi, çeklerin keşide tarihi olduğundan, dava konusu olayda ise, taşınmaz ve araçların devir tarihlerinin, çeklerin keşide tarihlerinden önce olması nedeniyle hiç esasa girilmeden davanın usulden reddi gerektiğini,

-Tasarrufun iptali davalarında, takip konusu alacağın takip dosyasından hiçbir şekilde tahsil edilmediğinin ve edilmesinin de mümkün olmadığının icra müdürlüğünce düzenlenen aciz belgesinin dosyaya sunulması ile ispatı gerektiğinden, bu dava dosyasına ise davacı tarafından aciz belgesi sunulmamış olduğundan ve dilekçe ekinde dosyaya konulmuş olan ‘haciz tutanağı’ nin ise geçici aciz belgesinin şekil şartlarını ihtiva etmemesi nedeniyle geçerli olmadığını, bu nedenle mahkemece, açılmış olan davanın ‘aciz belgesi yokluğu’ nedeniyle reddedilmesi gerekeceğini,

-Takip borçlusunun dosyaya sunduğu cevap dilekçesinde ‘davacı taraf ile kendisi arasında gerçek bir alacak-borç ilişkisi bulunmadığını yani davacının kendisinde gerçek bir alacağını bulunmadığını’ belirttiğinden, bu hususun mahkemece araştırılması gerektiğini,

-Müvekkilleri M... Y... ile (D) LTD. ŞTİ.’nin davalı-borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.’nden alacaklı olduğunu, çünkü bu şirketlerin müvekkilinden bedelini aldığı halde teslim etmesi gereken demir ve inşaat malzemelerini müvekkili M... Y...’a teslim

etmediği gibi, aldığı parayı da iade etmediğini, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.'nin ekonomik durumunun bozulması üzerine, dava konusu araçları ve taşınmazları müvekkilime alacağına karşılık devrettiğini, bu durumda İİK.'nun 279. maddesi uyarınca bu tasarrufların iptali gündeme gelebilirse de, bir yıllık dava açma süresinin geçmiş olması nedeniyle, davacının müvekkili hakkında açmış olduğu bu davanın reddi gerektiğini,

- Diğer müvekkili (D) LTD. ŞTİ.'ne borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından devredilmiş olan taşınmazların üzerinde ... BANK lehine ipotek bulunduğundan, bu taşınmazlar ipotekle yüklü olarak müvekkiline devredildiğinden, daha sonra ipotek bedelinin bankaya ödenmemesi üzerine, ... BANK tarafından yapılan ipotekli takip sonucunda bu taşınmazların icra yoluyla satıldığını ve müvekkiline para artmadığından bir ödeme yapılmadığını, dolayısıyla müvekkilinin sorumluluğunun sona erdiğini”

b e l i r t e r e k, *“müvekkilleri hakkında açılmış olan bu davanın reddine karar verilmesini”* istemiştir.

- Davalı S... K... vekili 09.03.2020 tarihli “cevap dilekçesi”nde özetle;

-“Davacı vekilinin pek çok gayrimenkul ile ilgili olarak açtığı bu davada, dava değerini 200.000,00 TL. olarak belirtmiş olmasının hatalı olduğunu, harcın öncelikle ikmali gerektiğini,

-Müvekkilinin, davacının alacaklı olduğu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.'nden hiçbir gayrimenkul satın almadığını,

-H... G... isimli kişinin satışa çıkardığı gayrimenkullerin tamamını, bedelini ödeyerek kendisinden satın aldığını, satış bedelinin de rayice uygun olduğunu, ayrıca bu gayrimenkuller üzerinde TEB bankasına ait ipoteklerin de bulunduğunu”

b e l i r t e r e k, *“usul ve yasaya aykırı olarak açılmış bu davanın reddine karar verilmesini”* istemiştir.

- Davalı M... D... vekili 09.03.2020 tarihli ‘cevap dilekçesi’nde özetle; -

“Müvekkilinin Mersin’de kuracağı iş için ... BANK’tan dava konusu taşınmazı, bedelini ödemek suretiyle satın aldığını,

-“Müvekkilinin müdürü olduğu (E) ASFALT FİRMASI’nın; davacıya borçlu olan (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. ile arasında ticari ilişki bulunduğunu, bu ilişki nedeniyle adı geçen firmadan 4.500.000,00 TL. alacağı bulunduğunu, -“İptal davası açan davacının öncelikle borçluda gerçek bir alacağının bulunması gerektiğini, bu hususun çeşitli Yargıtay kararlarında açıkça ifade edildiğini, mahkemece davacının gerçek anlamda borçluda alacağı bulunup bulunmadığının araştırılması gerektiğini”

b e l i r t e r e k, *“haksız ve mesnetsiz açılmış olan davanın reddine karar verilmesini”* talep etmiştir.

- Davalılar Ş... G..., A... A... ve M... Ş... A... vekili 01.04.2020 tarihli “cevap dilekçesi”nde özetle;

-“Dava dilekçesinde gösterilen harca esas değer ve bununla orantılı olarak ihtiyati tedbir için istenen teminat bedelinin arttırılması gerektiğini, bu davada birçok taşınmaz dava konusu edilmiş olmasına rağmen, dava değeri olarak sadece 200.000,00 TL.’nin gösterilmiş olmasının yerinde olmadığını, bu nedenle eksik harcın davacı tarafa tamamlattırılması gerektiğini,

-İptal davalarında borcun, dava konusu taşınmaz ya da aracın devir tarihinden önce doğmuş olması gerektiği, bunun bir dava şartı olduğu, dava konusu olayda davacı tarafın çeklere dayanarak icra takibinde bulunduğunu, çeklerin keşide tarihinin alacağın doğum tarihi olarak kabulü gerektiğinden, burada ise çeklerin keşide tarihlerinin dava konusu taşınmazların devir tarihinden sonra olduğu görüleceğinden, ‘ön şart yokluğu nedeniyle usulden’ bu davanın reddine karar verilmesi gerektiğini,

-İptal davalarında, dava dosyasına davacı-alacaklı tarafından aciz belgesi sunulması gerekirken, henüz dosyaya böyle bir belge sunulmadığını, dava dilekçesi ekinde sunulan haciz tutanağının geçici aciz belgesi niteliğinde sayılamayacağını,

-Müvekkili A... A... tarafından H... G... isimli şahıstan (3) adet taşınmaz satın alındığını, davacıya borçlu olan (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. isimli firmadan müvekkili tarafından herhangi bir taşınmaz satın alınmadığını, -Müvekkili M... Ş... A... tarafından ... BANK’tan taşınmaz satın alındığını, müvekkilinin davacıya borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. isimli firma ile bir ilgisi bulunmadığını,

-Müvekkili Ş... G...’nün de dava konusu taşınmazı ... BANK’tan satın aldığını, davacıya borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. ile bir ilgisi olmadığını,

-Bankanın bir güven kurumu olduğunu, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. ile birlikte hareket etmesinin düşünülemeyeceğini, davacının ‘... BANK’ın borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. isimli firmasındaki alacağının gerçek olmadığını’ ispat etmesi gerektiğini, müvekkillerinin iyiniyetli 3. kişi konumunda olduklarını”

belirterek, “haksız açılan davanın reddine karar verilmesini” istemiştir.

- Davalı İ... K... vekili “cevap dilekçesi”nde özetle;

-Davacı vekilinin dosyaya sunduğu dilekçesinde ‘müvekkili ile ilgili taşınmazın bedelinin 19.000.000,00 TL. olduğunu’ beyan etmiş, ayrıca ‘borçludaki alacaklarının ise 43.000.000,00 TL. olduğunu’ bildirdiğini, bu nedenle harcın müvekkilleri yönünden 19.000.000,00 TL. üzerinden tamamlanması gerektiğini,

-Müvekkilinin ... BANK’tan (3) adet daireyi, bedelini adı geçen bankaya yatırmak suretiyle satın aldığını, davacının ‘satın alma bedelinin düşük olduğu’ şeklindeki beyanının bu davada tartışılmayacağını, çünkü bu bedeli banka ile müvekkilinin aralarında kararlaştırdıklarını,

-Müvekkilinin iyiniyetli 3. kişi konumunda olduğunu, ‘satıcı bankanın kötüniyetli olduğu ve hileli işlemlerle gayrimenkul edindiği’ ispatlandıktan sonra, müvekkili ile banka

arasındaki satışın tartışmaya açılabileceğini, müvekkili tarafından davacının alacaklı olduğu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. isimli şirketten satın alınmış bir gayrimenkul bulunmadığını”

belirterek, “açılmış olan davanın reddine karar verilmesini” talep etmiştir.

II- Mahkemece –davacı vekilinin talebi doğrultusunda- 14.02.2020 tarihli “ARA KARARI” ile; *dava konusu –iptali talep edilen- taşınmazların tapu kayıtları üzerine -mahkemece verilecek kararın kesinleşmesine kadar- İİK.m. 281/II uyarınca -dava değeri olan 200.000,00 TL.’nin %20’sine tekabül eden 40.000,00 TL. teminat karşılığında- ‘ihtiyati haciz konulmasına’ karar verilmiştir.*

III- Dava dosyasına “*mali müşavir*” H... Ç... tarafından -Mersin 11. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2018/... Esas sayılı dosyaya ibraz edilmek üzere – sunulmuş bulunan 09.07.2020 tarihli **BİLİRKİŞİ RAPORU**’nda;

“Davacı (A) SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. ’nin şirket adresinde incelenen 2013-2014-2015 yılı ticari (Yevmiye Defteri)’nin TTK. hükümlerine uygun olarak açılış ve kapanış onayının kanuni süresi içinde usulüne uygun olarak yapıldığı (2013 kapanış hariç), davacının bilanço esasına göre defter tasdik ettirdiği, ticari defterlere yapılan muhasebe kayıtlarının Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümlerine uygun olarak yapıldığı anlaşılmıştır.”

denildikten sonra;

“Davacı tarafın incelenen ticari defterlerine göre taraflar arasındaki ticari ilişkinin 30.04.2013 tarihinde başladığı,.....01.12.2019 tarihi itibariyle davacı tarafın, davalı taraftan toplam alacak tutarının 37.393.787,74 TL. olduğu hesap ve tespit edilmiştir.”

denilmiştir.

IV- Hakkında «haciz» işlemine girişilen (iflâsta; «iflâs kararı verilen» (İİK. m. 165, 191/I) borçlunun *tasarruf yetkisi*, bu tarihten itibaren kısıtlanır.

«Haciz»den (ve «iflâs kararı»ndan) önce, malları üzerinde serbestçe tasarrufta bulunabilen borçlular, henüz alacaklıların -haciz ve iflâs yolu ile- takibine hedef olmadan, onlardan «mal kaçırmak» (yani, onların hakkında yapacağı takibi semeresiz bırakmak) amacı ile, malvarlığının tamamını ya da bir kısmını, bir takım «hileli» işlemlerle (yani, bedelsiz olarak ya da çok ucuz bedelle) başkalarına (özellikle, yakınlarına, kendisinin bu amacını bilen arkadaşlarına) devredebilirler ya da bedelini kendisi ödeyerek yakınları üzerine taşınır/taşınmaz mal satın alarak malvarlığını azaltabilirler...

İşte, bu gibi kötü niyetli borçluların «mal kaçırmak kasdı ile» yaptıkları bu tür işlemlerden zarar gören alacaklıları korumak amacı ile, onlara iptal davası denilen bir dava açma hakkı tanınmıştır.

“Tasarrufun iptali davası” nı “bir borçlunun, alacaklılarına zarar verme kasdıyla, mallarının haczinden veya hakkında iflas kararı verilmeden önce yani henüz tasarruf

yetkisinin kısıtlanmadığı dönemde, alacaklılarından mallarını kaçırmak için yapmış olduğu tüm tasarrufların, sadece davacı-alacaklı bakımından hükümsüz sayılmasını sağlamak için, 'kural olarak' kesin ya da geçici aciz belgesine sahip alacaklılarca, kanunda öngörülen sebeplere dayanarak, beş yıllık hak düşürücü süre içinde açılabilen, 'borçlunun malvarlığından çıkardığı' dava konusu mal ve haklar üzerinde, davacı-alacaklıya 'cebri icra yetkisi' tanıyan, şahsi (nisbi) nitelikte bir eda davasıdır" şeklinde tanımlayabiliriz.

Bu davanın amacı, borçluların henüz tasarruf yetkilerinin kısıtlanmamış olduğu dönemde (yani; «haciz»den ve «iflâs kararı»ndan önce) alacaklılarından mal kaçırmak kasdı ile, kötü niyetle yapmış oldukları hukukî işlemleri, davacı alacaklı bakımından hükümsüz sayarak, borçlunun malvarlığından uzaklaştırdığı (çıkardığı) dava konusu mal üzerinde, alacaklının -sanki, bu mal halâ borçluya aitmiş gibi- cebri icra yolu ile alacağını elde etmesini -bu malın haciz ve satışını isteyerek- sağlamaktır.^{1 2}

Yapılan açıklamalardan anlaşıldığı gibi iptal davası, «dava konusu malın aynına ilişkin bir dava olmayıp kişisel bir dava»dır. Yani bu dava sonunda, tasarrufa konu mal, alıcının (veya devir alanın) malvarlığından çıkarılarak, tekrar borçlunun malvarlığına geri verilmez. Tasarrufa konu mal, yine alıcı (veya devir alan)ın malvarlığında kalmakla beraber, davayı kazanan davacı-alacaklı, o malı haciz ettirip sattırma ve satış bedelinden alacağını alma imkanını elde etmiş olur. Davanın konusunun taşınmaz olması halinde, dava sonunda verilen hükümlerle, taşınmazın tapu kaydında bir değişiklik yapılmaz....."davanın kabulüne" karar verilmesi halinde, bu hükümden sadece 'davacı-alacaklı' yararlanır. 'Davalı-borçlu'dan alacaklı olan diğer alacaklılar, bu hükümden yararlanmazlar. Zaten "davanın kabulüne" karar veren mahkeme ".....dava konusu şey üzerinde, davacı-alacaklıya 'aciz vesikasında belirtilen' –eğer mahkemeye kesin aciz vesikası sunulmamışsa icra dosyasındaki alacak ve fer'ileriyle sınırlı olarak- cebri icra yetkisi tanınmasına" şeklinde karar verir...^{3 4}

İİK. mad. 277/I'de; iptal davasının, «İİK. 278, 279 ve 280. maddelerinde yazılı tasarruflar nedeniyle açılabileceği» belirtilmiştir (İİK. mad. 277).

Yüksek mahkeme⁵ «borçlunun iptale tabi tasarruflarının üç grup altında ve İİK.nun 278, 279 ve 280. maddelerinde düzenlenmiş olduğunu, ancak, bu maddelerde iptal edilebilecek bütün tasarrufların sınırlı olarak sayılmamış olduğunu, kanunun iptale tabi bazı tasarruflar için genel bir tanımlama yaparak, hangi tasarrufların iptale tabi olduğu hususunun tayinini hakimnin takdirine bırakmış (İİK. md. 281) olduğunu, bu yasal nedenle de, davacı tarafından İİK.nun 278, 279 ve 280. maddelerden birine dayanılmış olsa dahi, mahkemenin bununla bağlı olmayıp, diğer maddelerden birine göre iptal kararı verilebileceğini» belirtmiştir...

¹ UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. Tasarrufun İptali Davaları, 6. Baskı, 2019, s: 3 vd.

² Bknz: 17. HD. 26.11.2018 T. 6958/11330; 19.11.2018 T. 946/10870; 05.11.2018 T. 6517/10079; 15.10.2018 T. 4016/9049; 10.10.2018 T. 4073/8933; 09.10.2018 T. 8503/8819 vb. (www.e-uyar.com)

³ UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. a.g.e., s:11 vd.

⁴ Bknz: 17. HD. 05.11.2019 T. 2397/10196; 26.11.2018 T. 6958/11230; 15.10.2018 T. 13062/9065; 04.10.2018 T. 5240/8614; 09.04.2018 T. 8983/3951 vb. (www.e-uyar.com)

⁵ Bknz: 17. HD. 16.04.2018 T. 7082/4143; 06.02.2018 T. 19595/652; 31.05.2017 T. 5927/6179; 16.05.2017 T. 6609/5516; 16.05.2017 T. 6193/5513; 14.03.2017 T. 18940/2720 vb. (www.e-uyar.com)

V- İptal davasını *kimlerin* açabileceği -yani; bu davada kimlerin «*davacı sıfatı*»nı taşıyabileceği- **İİK. mad. 277**'de sayılarak (tahdidi olarak)- belirtilmiştir. Burada belirtilen kişilerin dışındakilerin dava açma hakkı yoktur.⁶

Haciz yolu ile takiplerde;

I-a) Kesin (kat'î) aciz belgesi (İİK. mad. 143; 105/I) sahibi alacaklı açabilir.⁷

b) Geçici aciz belgesi (İİK. mad. 105/II) sahibi alacaklı açabilir.⁸

(Yukarıdaki iki durumda; borçlu hakkında alacaklı tarafından yapılmış birden fazla icra takibi varsa, alacaklı her icra takibi için ayrı ayrı aciz belgesi alarak iptal davası açabilir. Ayrıca, alacaklı bir icra takibinde aldığı aciz belgesine dayanarak, hakkında aciz belgesi almadığı icra takibine konu ettiği alacağı için iptal davası açamaz. Keza alacaklı, başka bir alacaklının almış olduğu aciz belgesine dayanarak, kendisi ayrıca aciz belgesi almadan, kendi alacağı hakkında iptal davası açamaz.)

c) Ayrık olarak, kendisine karşı İİK. mad. 97/XVII'ye göre açılan «istihkak davası»nda, alacaklı; aciz belgesi sunmadan «karşılık dava» olarak da iptal davası açabilir.⁹

Hemen belirtelim ki; **Yargıtay 17. Hukuk Dairesi**¹⁰ -daha önce, bu konuda verilen kararları temyizen inceleyen **Yargıtay 13. Hukuk Dairesi** ve **Yargıtay 15. Hukuk Dairesi**¹¹ ve **Hukuk Genel Kurulu**¹² gibi- «dava açarken veya daha sonra yargılama/temyiz aşamasında» aciz vesikası ibraz edilmemesi halinde, «davanın görülemeyeceğini» kabul etmiştir.

Yakın zamana kadar, yerel mahkemelerce bu konuda verilen kararları temyizen incelemiş bulunan **Yargıtay 4. Hukuk Dairesi** «*muvazaa nedenine dayalı iptal davaları*»nın- «*aciz vesikası ibraz edilmesine gerek kalmadan görülebileceği*»ni kabul etmekteydi...¹³

⁶UYAR, T. Tasarrufun İptali Davasının Tarafları (Prof. Dr. Fırat Öztan'a Armağan, C:2, 2010, s:2243-2274)

⁷ Bknz: 17. HD. 05.11.2019 T. 2794/10194; 08.10.2019 T. 12648/9053; 01.10.2019 T. 19683/8716; 17.09.2019 T. 16250/8171; 22.05.2019 T. 18062/6611; 15.05.2019 T. 18878/6192; 08.05.2019 T. 6144/5718; 12.02.2019 T. 56/1292; 05.12.2018 T. 7206/11758; 04.10.2018 T. 5240/8614; 08.07.2010 T. 4306/6635; 31.05.2010 T. 4308/4925; 01.07.2010 T. 3699/6225; 01.10.2009 T. 4961/5863; 01.07.2010 T. 5096/6229; 10.12.2009 T. 6893/8204 vb. (www.e-uyar.com)

⁸ Bknz: 17. HD. 05.11.2019 T. 2794/10194; 08.10.2019 T. 12648/9053; 01.10.2019 T. 19683/8716; 17.09.2019 T. 16250/8171; 20.06.2019 T. 6162/7019; 22.05.2019 T. 18062/6611; 15.05.2019 T. 18878/6192; 08.05.2019 T. 6144/5718; HGK. 30.04.2019 T. 17-1791/498; 10.12.2009 T. 6893/8204; 23.11.2009 T. 8206/7773; 19.11.2009 T. 5582/7734; 20.11.2008 T. 3181/5422; 11.04.2007 T. 555/2363; 15. HD. 10.05.2004 T. 1892/2621; 01.10.2001 T. 3971/4209; 16.04.2001 T. 1400/1954; 17. HD. 19.07.2007 T. 3037/2545; 12.07.2007 T. 3032/2476; 15. HD. 04.11.2004 T. 1832/5619; 03.11.2004 T. 1725/5593 vb. (www.e-uyar.com)

⁹ Bknz: 17. HD. 14.05.2018 T. 17250/4976; 16.01.2018 T. 12662/531; 28.06.2011 T. 1718/6117; 15. HD. 26.10.1988 T. 2869/3403; 27.10.1987 T. 2251/3709 (www.e-uyar.com)

¹⁰ Bknz: 17. HD. 21.03.2013 T. 12347/3975; 14.03.2013 T. 5988/3307; 14.03.2013 T. 5569/3301; 26.06.2012 T. 1921/8024; 19.01.2012 T. 1829/269; 18.04.2012 T. 12788/4874; 25.03.2013 T. 5561/4060; 04.04.2011 T. 7124/3028; 27.01.2011 T. 5310/430; 20.01.2011 T. 7202/215; 01.07.2010 T. 5069/6229 vb. (www.e-uyar.com)

¹¹ Bknz: 15. HD. 15.01.2003 T. 6346/153; 20.02.2002 T. 642/862; 22.09.2004 T. 3920/4487; 03.11.2004 T. 1725/5593; 04.11.2004 T. 1832/5619; 19.02.2003 T. 6107/5900 (www.e-uyar.com)

¹² Bknz: HGK. 04.07.2007 T. 4-450/449; 14.04.2004 T. 15-182/220 (www.e-uyar.com)

¹³ Bknz: 4. HD. 28.03.2011 T. 2023/3257; 14.03.2011 T. 717/2586; 28.02.2011 T. 3088/2012; 08.03.2011 T. 407/2480; 17.03.2008 T. 6100/3475; 17.03.2008 T. 1813/3444; 21.02.2008 T. 5775/2100 vb. (www.e-uyar.com)

Bugün tüm «tasarrufun iptali davalarına ilişkin olarak yerel mahkemelerce verilen kararları incelemekte olan **Yargıtay 17. Hukuk Dairesi** «*TBK. 'nun 19. maddesine dayanılarak açılmış olan muvazaa nedenine dayalı tasarrufun iptali ve tescil davalarında*» aciz belgesi aramamaktadır.¹⁴

Bilindiği gibi, «*kesin (kat'i) aciz belgesi*», haciz edilen malların paraya çevrilmesi sonunda, alacağını kısmen ya da tamamen alamamış olan alacaklıya verilen bir belgedir (İİK. mad. 143/I).¹⁵ Ayrıca «*borçlunun hiç haczi kâbil malı bulunmadığını saptayan haciz tutanağı*» (İİK. mad. 105/I) «**kesin aciz belgesi hükmünde**» olduğu gibi,¹⁶ «*borçlunun bulunan ve haciz edilen mallarının icra dairesince takdir edilen kıymetlerine göre, borcu karşılamayacağını belirten haciz tutanağı*» (İİK. mad. 105/II) da «**geçici aciz belgesi**» yerine geçer.¹⁷

A c i z b e l g e s i, tasarrufun iptali davası için 'özel bir dava şartı' dir.^{18 19}

VI- Hukukumuzda -İsviçre ve Alman Hukuku'nun aksine²⁰- tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için "davacı-alacaklının alacağını, dava (iptal) konusu tasarruftan önce doğmuş olması gerektiği" gerek **doktrinde**²¹ ve gerekse **Yargıtay içtihatlarında**²² kabul edilmiştir.

Borç, taraflar (davacı-alacaklı ile davalı-borçlu) arasında; 'ç e k'den doğmuşsa, çekin bankaya/takas odasına ibraz edildiği tarih –kural olarak- 'davacı-alacaklının doğum tarihi' sayılır. Ancak, *davacı-alacaklı 'alacağını, çekin düzenlendiği tarihten çok daha önce olan*

¹⁴ Bknz: 17. HD. 24.05.2016 T. 11539/6283; 24.05.2016 T. 2682/6341; 14.03.2016 T. 3265/3119; 23.02.2016 T. 11349/2104; 22.10.2015 T. 11421/11025; 11.06.2015 T. 5605/8012; 17.03.2015 T. 2203/4344; 04.11.2014 T. 11472/15070; 04.11.2014 T. 8340/15066; 27.10.2014 T. 10682/14362; 10.06.2014 T. 3653/9318; 09.04.2013 T. 7539/5112; 28.03.2013 T. 6151/4361; 04.03.2013 T. 5918/2619; 02.04.2013 T. 7306/4613; 27.11.2008 T. 11563/13096 vb. (www.e-uyar.com)

¹⁵ Ayrıntılı bilgi için bknz: **UYAR, T.** İcra ve İflas Kanunu Şerhi, C:8, 3. Baskı,2007, s:11853 vd. - **ÖZTEK, S.** İcra ve İflâs Hukukunda Borç Ödemeden Aciz Vesikası (İİK. m. 143; m. 251),1994, s:48 vd. - **DELİDUMAN, S.** İcra ve İflas Hukukunda Borç Ödemeden Aciz Belgesi, 1995, s:28 vd.

¹⁶ Ayrıntılı bilgi için bknz: **UYAR, T.** İcra ve İflas Kanunu Şerhi, C:6, 2. Baskı, 2006, s:9138 vd. - **UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C.** age. C: 2, s: 2082 vd.

¹⁷ Ayrıntılı bilgi için bknz: **UYAR, T.** ag. şerh, C:6, s: 9139 vd. - **ÖZTEK, S.** age. s:22 vd. - **DELİDUMAN, S.** age. s:8 vd. - **UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C.** age. C: 2, s: 2084 vd.

¹⁸ **KURU,B.** İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, 2013, s:1418 – **ARSLAN,R./YILMAZ,E./AYVAZ,F.S./HANAĞASI,E.** İcra ve İflas Hukuku, 5. Baskı, 2019,s:537 – **MUŞUL,T.** Tasarrufun İptali Davaları, 2. Baskı, 2017, s:180 – **EROĞLU,O.** Açıklamalı-İçtihatlı Tasarrufun İptali Davaları ile Muvazaa Davası ve Karşılaştırılması, 2015, s:86

¹⁹ Bknz: 17. HD. 08.04.2019 T. 16227/4264; 03.04.2019 T. 13056/4022; 01.04.2019 T. 15030/3914; 25.02.2019 T. 5604/1933 vb. (www.e-uyar.com)

²⁰ **ERDÖNMEZ,G.** Alacaklılara Zarar Verme Kasdıyla Yapılan Tasarrufların İptali, 2009, 2. Baskı, s:89 – **YILDIRIM,K.M.** Tasarrufun İptali Davası, 1995, s:288 – **EROĞLU,O.** a.g.e., s:70

²¹ **KURU,B.** El Kitabı, s:1402 – **KURU,B.** İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflas Hukuku (Ders Kitabı), 2. Baskı, 2018, s:485 – **MUŞUL,T.** a.g.e., s:122 vd. – **ATALI,M./ERMENEK,İ./ERDOĞAN,E.** İcra ve İflas Hukuku, 2. Baskı,2019,s:740 – **ERCAN,İ.** Uygulamacılar İçin İcra ve İflas Hukuku El Kitabı,4. Baskı, 2019, s:990 – **COŞKUN,M.** İtirazın İptali, Menfi Tespit, Tasarrufun İptali Davaları, 5. Baskı, 2019, s:1099 – **SERTKAYA,Ş.A./KUL,S.** Tasarrufun İptali Davaları, 2016,s:156 vd.

²² Bknz: 17. HD. 16.10.2019 T. 2385/9454; 02.10.2019 T. 5952/8805; 19.09.2019 T. 19668/8266; 16.09.2019 T. 17716/8039; 18.06.2019 T. 11306/7721; 11.06.2019 T. 11566/7261; 21.05.2019 T. 13837/6449; 14.05.2019 T. 2378/6032; 08.05.2019 T. 7147/5714; HGK. 30.03.2016 T. 17-843/433; 16.09.2015 T. 2350/1759; 23.10.2013 T. 17-224/1478 vb. (www.e-uyar.com)

temel ilişki tarihinde doğduğunu’ iddia ve ispat edebilir. Bu durumda ‘çekin düzenlendiği tarih’e değil, ‘temel ilişki tarihi’ne itibar edilir.^{23 24}

Davacı-alacaklının alacağının dayanağını teşkil eden –ileri tarihli- çekler, bir “ÇEK TEVDİ BORDROSU” ile alacaklıya teslim edilmişse, bu bordronun ‘düzenlenme tarihi’ de “alacaklının bu çeklere dayalı alacağının doğum tarihi” hakkında fikir verebilir²⁵.

Örneğin; mütalâa (ve dava) konusu olayda;

a)19.08.2008, 29.07.2018 ve 19.11.2018 tarihli çeklerdeki alacakların, 25.09.2017 tarihli ÇEK TEVDİ BORDROSU’na göre, bu tarihlerden çok önce “07.01.2015-18.05.2015 tarihli faturalara göre” doğmuş olduğunun kabul edilmesi gerekir. (EK-1)

b)12.05.2018, 06.06.2018 tarihli çeklerdeki alacakların, 01.12.2017 tarihli ÇEK TEVDİ BORDROSU’na göre, bu tarihlerden çok önce -02.05.2016 tarihli fatura gereğince- doğmuş olduğunu kabul etmek gerekir. (EK-2)

VII- Tasarrufun iptali davalarında davacının, davalı-borçludaki alacağının gerçek bir alacak olması gerekir.

• İptal davalarında, «davacının, davalılardan borçluda bir alacağının bulunması» ve «davacının; borçlu hakkında yaptığı icra takibinden bir sonuç elde edilmemiş -yani alacağın kısmen-tamamen tahsil edilmemiş- olması» ön koşul olduğundan,^{26 27} mahkeme iptal davasının yargılaması sırasında öncelikle bu ön koşulun gerçekleşmiş olup olmadığını kendiliğinden araştırır. Bunu yaparken davacının alacağının «geçerli olup olmadığını» araştıramayacağı –örneğin; ‘alacağın kumar alacağı olduğunu’ ileri sürerek iptal davasını reddedemeyeceği-²⁸ gibi, «icra dairesinin düzenlediği aciz belgesinin geçerli olup olmadığını» da tartışamaz.²⁹ Tersine, aciz belgesinin iptali için icra mahkemesine yapıldığı ileri sürülen şikâyetin sonucunu, kendisi için ‘bekletici mesele’ sayması gerekir.³⁰ Fakat, davalı-üçüncü kişi (veya borçlu) «davacının alacağının mevcut olmadığını» -örneğin muvazaaya dayandığını- iddia ve ispat edebilir.³¹ Davalı-üçüncü kişi bu iddiasını ispat için ‘tanık’ dinletebilir...³² Yani bu durumda HMK. mad. 200 uygulanmaz.³³ Tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için, öncelikle davacının, davalı-borçluda ‘gerçek bir alacağı’nın bulunması, diğer bir deyişle tasarrufta bulunan kimse-

²³ Bknz: 17. HD. 16.10.2019 T. 2385/94564; 02.10.2019 T. 5952/8805; 16.09.2019 T. 17716/8039; 11.06.2009 T. 11566/7261; 20.03.2019 T. 13902/3255; 11.09.2018 T. 2770/7624; 05.09.2018 T. 2870/7403; 24.05.2018 T. 630/5465; 15.05.2018 T. 17101/5044; 21.02.2018 T. 12253/1199; 19.02.2018 T. 8069/1094 vb. (www.e-uyar.com)

²⁴ Bu konuda ayrıca bknz: KURU,B. El Kitabı, s:1402 vd. – GÜNEREN,A. Tasarrufun İptali Davaları, 2012, s:420 – UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. Tasarrufun İptali Davaları, 4. Baskı, C:2, s:1567

²⁵ Bknz: 17. HD. 12.12.2017 T. 3187/11570 (www.e-uyar.com)

²⁶ Bknz: 17. HD. 07.05.2019 T. 13103/5606 ; 17. HD. 27.03.2018 T. E: 2015/12039, K: 3299; 17. HD. 13.12.2017 T. 4280/11638 ; 17. HD. 07.03.2017 T. 4457/2459; 15. HD. 24.5.1989 T. 4546/2485 (www.e-uyar.com)

²⁷ UYAR, T. İİK. Şerhi, C: 12, s: 18879 vd. - UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C. İİK. Şerhi, 2014, C: 3, s:4363

²⁸ Bknz: 15. HD. 14.5.1990 T. 800/2146 (www.e-uyar.com)

²⁹ Bknz: 15. HD. 18.5.1990 T. 1755/2258; 13. HD. 9.11.1981 T. 5203/7058 (www.e-uyar.com)

³⁰ Bknz: 15. HD. 7.5.1992 T. 2135/2460; 4.3.1992 T. 869/1042 (www.e-uyar.com)

³¹ KURU, B. İcra ve İflas Hukuku, C: 4, 1997, s: 3506

³² Bknz: 17. HD. 26.03.2013 T. 7206/4176 (www.e-uyar.com)

³³ KURU, B. El Kitabı, s: 1420

nin ‘gerçekten borçlu olması’ gerekir. Eğer ‘gerçek bir borç’ yoksa ‘alacak’ da söz konusu olamayacağından, tasarrufun iptali davası dinlenmez.³⁴

Tasarrufun iptali davalarında, davalı-3. kişi (ya da davalı-borçlu), “*davacı alacaklının davalı borçluda gerçek bir alacağının bulunmadığını*” ileri sürerse, mahkemece bu durumda nasıl bir yol izlenecektir?

“*Bu iddianın tasarrufun iptali davasında araştırılmayacağı*”na mı karar verilecek, yoksa “*bu iddianın tasarrufun iptali davasında incelenebileceği*” belirtilip “*davacı alacaklı tacir ise ticari defterleri³⁵ ve banka hesap hareketleri³⁶ üzerinde mali müşavir(ler) vasıtasıyla bilirkişi incelemesi yaptırılarak, davacı-alacaklı ile davalı-borçlu arasındaki ticari ilişkinin, davacı alacaklıya takip konusu yaptığı alacak kadar bir alacak doğuracak boyutta olup olmadığı*” irdelenecek midir?

Eğer davacı-alacaklı *tacir ise*; hem kendisinin ve hem de -tacir ise- davalı-borçlunun ticari defterlerinde inceleme yapılarak, takip konusu borcun defterlerde kayıtlı olup olmadığının araştırılarak, kayıtlarda var (yazılı) olduğu ölçüde ‘davanın kabulüne’, aksi takdirde “ön koşul yokluğundan davanın reddine”³⁷ karar verilmesi gerekir.

Eğer davacı-alacaklı *tacir değil ise*; davacı ve davalı borçlunun takip konusu senetlerin tanzim tarihindeki ekonomik ve sosyal durumları hakkında banka kayıtları üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılarak, mali durumlarının araştırılması,³⁸ yıllık gelirlerinin ne olduğu,³⁹ ve davacının böyle bir borç parayı verebilecek ekonomik gücünün bulunup bulunmadığı⁴⁰ saptanarak, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekir.

Bazen, davacı-alacaklının borçludaki alacağı muvazaalı değildir; fakat davacı-alacaklının borçluda “*takip konusu yapılan miktarda*” bir alacağı da yoktur. Örneğin; davacı-alacaklı takip borçlusu hakkında, borçluya ait senette tahrifat (sahtecilik) yaparak takipte bulunmuştur. Borçlunun imzasını taklit ederek veya senedin “*alacak miktarı*” nda tahrifat yapmıştır. Hatta borçlu tarafından bu nedenle davacı-alacaklı hakkında “*menfi tespit*”

³⁴ UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C. İİK. Şerhi, C: 3, s: 4524 vd. - GÜNEREN, A. age. s: 379 - UMAR, B. Türk İcra-İflas Hukukunda İptal Davası, 1963, s: 41 vd. - TAZE, M. Tasarrufun İptali Davası (Yayımlanmamış Yük. Lisans Tezi), 2007, s: 120 - KAPLAN, H.A. 4949 sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler Işığında İcra ve İflâs Hukukunda Tasarrufun İptali Davaları, 2006, s: 45 - UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C. Tasarrufun İptali Davaları, 2011, 4.Baskı, C: 2, s: 1266 - UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C. Tasarrufun İptali Davaları, 6.Baskı, 2019, s.505 - OSKAY/KOÇAK/DEYNEKLİ/DOĞAN İİK Şerhi, 2007, C:5, s:5856 - MUŞUL, T. a.g.e., s:89 vd. - YILMAZ, E. İcra ve İflas Kanunu Şerhi, 2016, s:1208 - EROĞLU, O. age. s:59 vd. - ATALI, M./ERMENEK, İ./ERDOĞAN, E. a.g.e., s: 741 - COŞKUN, M. a.g.e., s: 825 - GÜNAY, E. Tasarrufun İptali Davası, 2. Baskı, 2013, s: 54 - SERTKAYA, A.Ş./KUL, S. age., s: 175

³⁵ Bknz: 17. HD. 17.04.2014 T. 16639/5946; 17.04.2014 T. 15081/5942; 16850/455; 8.03.2013 T. 14204/4372; 24.04.2012 T. 32/5008; HGK. 13.10.2010 T. 17-398/497. (www.e-uyar.com)

³⁶ Bknz: 17. HD. 17.04.2014 T. 15081/5942 (www.e-uyar.com)

³⁷ Bknz: 17. HD. 24.05.2016 T. 11364/6282; 24.05.2016 T. 10582/6278; 14.04.2015 T. 1798/5869 (www.e-uyar.com)

³⁸ Bknz: 17. HD. 14.02.2017 T. 23545/1450 (www.e-uyar.com)

³⁹ Bknz: 17. HD. 21.03.2017 T. 2235/3008 (www.e-uyar.com)

⁴⁰ Bknz: 17. HD. 26.12.2017 T. 3393/12139; Samsun BAM. 2. HD. 12.01.2018 T. 1073/55; 17. HD. 13.10.2015 T. 2595/10520 (www.e-uyar.com)

davası”⁴¹ açılmış ya da icra mahkemesinde “*imza inkarında*”⁴² bulunmuş olabilir. Yahut da Cumhuriyet Savcılığına -“*sahtecilik*” ya da “*bedelsiz kalan senedin kullanılması*”, “*açığa atılan imzanın kötüye kullanılması*” suçlarından dolayı⁴³- ‘kamu davası’ açılması için şikayette bulunmuş ve Cumhuriyet Savcılığınca, davacı-alacaklı hakkında ceza mahkemesinde ‘kamu davası’ açılmıştır. Bu gibi durumlarda, tasarrufun iptali davasına bakan mahkemenin, borçlu tarafından açıldığı/açılması sağlandığı bildirilen bu davaların – kesinleşecek sonucunun- “*bekletici mesele*” yapılması gerekir...

Davalı-3. kişi de, davacı-alacaklının “*takip konusu yaptığı senedin (belgenin) gerçek bir alacağı aksettirmediğini*” –borçlu gibi- tasarrufun iptali davasına bakan mahkemede ileri sürebilir. Keza, takip konusu senedin “*teminat ve tahsil amacıyla verilmiş olduğu*” –yani gerçek bir alacağı ifade etmediği- de hem davalı-borçlu ve hem de davalı-3. kişi tarafından ileri sürülebilir.⁴⁴ Bunun kanıtlanması halinde mahkemece davacı-alacaklının talebi doğrultusunda “*tasarrufun iptaline*” karar verilemez.⁴⁵

• **Doktrinde** “*davacının, davalılardan borçluda gerçek bir alacağının bulunması gerektiği*” konusunda;

√ “*...Alacaklının elinde bir ilam bulunsa bile bu itiraz öne sürülebilir, çünkü kesin hüküm üçüncü şahsa karşı ileri sürülemez...İspat vasıtasına gelince, HUMK. m. 290’daki ‘senede karışı senet’ kaidesi burada yürümez...*”⁴⁶

√ “*Davalı-3. kişi (veya borçlu), davacının (aciz belgesindeki) alacağının mevcut olmadığını (mesela, muvazaaya dayandığını), iptal davasına bakan mahkemede iddia ve ispat edebilir.*”⁴⁷

√ “*İptal davasının dinlenebilmesi için, öncelikle davacının gerçek bir alacağının bulunması, diğer söyleyişle, tasarrufta bulunan kişinin gerçekten borçlu olması gerekir. Eğer gerçek bir borç yoksa alacak da söz konusu olamayacağından, iptal davası dinlenemez... Bu nedenle iptal davasında, davalı 3.kişi aciz belgesine bağlanan alacağının gerçekte olmadığı, borçlu ile alacaklı arasında danışık (muvazaa) bulunduğunu savunabilir ve bu savunmasını tanık dahil her türlü delille ispat edebilir... Davalı-3. kişi, ‘davacı borçludan alacaklı olmadığını’ savunursa, mahkemece bu savunmanın incelenmesi gerekir...*”⁴⁸

√ “*Davalı-3. kişi (veya borçlu) ‘davacının alacağını mevcut olmadığını’ iddia ve ispat edebilir...*”⁴⁹

⁴¹ Bknz:17. HD. 29.09.2011 T. 6626/8230; 31.03.2011 T. 6372/2899; 07.03.2011 T. 11643/2001; 30.10.2007 T. 4626/3300 (www.e-uyar.com)

⁴² Bknz:17. HD. 10.03.2009 T. 3533/1270 (www.e-uyar.com)

⁴³ Bknz:17. HD. 29.09.2011 T. 6626/8230 (www.e-uyar.com)

⁴⁴ Bknz:17. HD. 21.01.2014 T. 19964/669 (www.e-uyar.com)

⁴⁵ Bknz: www.e-uyar.com (İİK. m. 281, AÇIKLAMA: VII) “UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. Tasarrufun İptali Davaları, s:505 vd.”

⁴⁶ UYAR, B. age., s: 41 vd.

⁴⁷ KURU, B. El Kitabı, s:1420 - KURU, B. age., C.4. ,s:3506.

⁴⁸ GÜNEREN, A. a.g.e., s:379

⁴⁹ UYAR, T./ UYAR, A. /UYAR, C. Tasarrufun İptali Davaları, 4. Baskı, C:2, 2011, s:1266.- UYAR, T. /UYAR, A. /UYAR, C. İcra ve İflas Kanunu Şerhi “El Kitabı” ,C:2, 2012, s:3080 vd. - UYAR, T. /UYAR, A. /UYAR, C. İcra ve İflas Kanunu Şerhi C.3, 3. Baskı, 2014, s:4524 vd. – UYAR, T. İcra ve İflas Kanunu

√ “Davalılar, alacaklının elindeki aciz belgesinin gerçeği yansıtmadığı, örneğin muvazaalı bir takip sonunda alındığını ileri sürerse, mahkeme bu durumda, aciz belgesinin gerçeği yansıtmayı yansıtmadığı hususunu inceleyebilir. Bu inceleme, sonuç itibarıyla davanın temelindeki ‘alacağın mevcut olup olmadığının’ tartışılması anlamına gelecektir...”⁵⁰

√ “İptal davasını görülebilirlik koşullarından birisi de ‘alacağın varlığı’ ve bu alacağın takip sırasında ‘aciz vesikasına bağlanmış olması’dır. Başka bir deyişle, tasarrufta bulunan borçlunun alacaklıya ‘gerçekten bir borcu olmadığı’ iddia ediliyorsa, tasarruf sahibinin ‘borçlu sıfatı’ sorun olduğundan, önce bunun çözümlenmesi gerekmektedir. Örneğin, davalı konumunda bulunan 3. kişi, ‘aciz belgesine dayanan alacağın gerçekte var olmadığını’ savunabilir ve ispat edebilir.”⁵¹

√ “Tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için, alacağın ‘şeklen’ değil, ‘gerçek’ bir alacak olması zorunludur. Alacaklının alacağının ‘gerçek olmadığı’ iddiası varsa, mahkeme öncelikle bu hususu incelemelidir...”⁵²

√ “Tasarrufun iptali davalarında, takip konusu alacağın gerçek bir alacak olması dava şartlarından biridir. Bu nedenle, takip konusu yapılan alacak hakkında yapılan veya alacağın kaynağı hakkında açılmış bir davanın varlığı halinde tasarrufun iptaline karar verilemez ve bu dava veya davalar bekletici mesele yapılmalıdır. Bu davalar neticesinde alacağın gerçek alacak olduğuna karar verilmesi halinde, tasarrufun iptali davasına devam edilmeli ve buna göre karar verilmelidir.”⁵³

√ “Tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için, ‘davacının takip konusu alacağının gerçek olması’, ‘borçlu hakkındaki icra takibinin kesinleşmiş olması’, ‘iptali istenen tasarrufun takip konusu borcun doğumdan sonraki bir tarihte yapılmış olması’ ve ‘borçlu hakkında alınmış kesin veya geçici aciz belgesinin bulunması’ gerekir. Bu önkoşullar mevcut ise İİK.m.278;m.279 ve m.280’deki iptal sebeplerinin gerçekleşip gerçekleşmediği mahkemece araştırılır.”^{54 55}

√ “Davacının, borçlunun yapmış olduğu işlemlerden zarar gördüğünün kabul edilebilmesi için en önemli ve doğal koşul, alacaklının borçluya karşı gerçek bir alacağa sahip olmasıdır.”⁵⁶

√ “İİK.’ya göre açılan tasarrufun iptali davalarında, bu davanın dinlenebilmesi için ön koşul olarak Yargıtay davacı-alacaklının gerçekten alacaklı olmasını da aramaktadır, yalnızca kesinleşmiş bir icra takibinin varlığı yeterli değildir.”⁵⁷

Şerhi, C.12, 2. Baskı, 2009, s:19775 vd. - UYAR, T. İcra ve İflas Hukukuna İlişkin Hukuki Mütalâalar 2014, s:642 .

⁵⁰ PEKCANITEZ, H./ATALAY, O./ÖZKAN, M.S./ ÖZEKES, M. İcra ve İflas Hukuku, 11. Baskı, 2013, s:874 vd.

⁵¹ GÜNAY, E. age, s:54

⁵² COŞKUN, M. a.g.e., s:756.

⁵³ KAPLAN, N. Güncel İctihatlarla İcra ve İflas Hukuku Uygulama ve Uygulama Notları, 2014, s:1354 vd.

⁵⁴ Bknz: 17 HD 16.01.2017 T. 22861/1116; 12.12.2016 T. 22287/11439; 29.03.2016 T. 3238/3947; 19.09.2013 T. 8492/12445; 13.06.2013 T. 11651/9005 (www.e-uyar.com)

⁵⁵ MUŞUL, T. a.g.e., s:299 vd.

⁵⁶ KAPLAN, H. A. a.g.e., s: 45

√ “Kural olarak, iptal davasına bakan mahkeme, davacının alacağına mevcut olup olmadığını re’sen inceleyemez ve davacı alacaklı da iptal davasında gerçekten alacaklı olduğunu ispat etmekle yükümlü değildir. Fakat davalı-üçüncü kişi veya borçlu kendilerine karşı açılmış bulunan iptal davasında, davacının aciz belgesindeki alacağına mevcut olup olmadığını iddia ve ispat edebilir. Bu yönde ileri sürülen savunmalarının da mahkemece araştırılması zorunludur.”⁵⁸

denilmiştir.

• **Yüksek mahkeme**, çeşitli kararlarında “davacının, davalı borçludan gerçekten alacaklı olması halinde tasarrufun iptali davası açabileceğini, davacının alacağına **gerçek bir alacak** olmaması halinde açılmış olan tasarrufun iptali davasının reddedilmesi gerekeceğini” aşağıdaki şekilde açıkça belirtmiştir:

√ “Tasarrufun iptali davasında, **davacı alacaklının, alacağına gerçek bir alacağa dayandığını ve bu nedenle taraf sıfatına sahip olduğunu ispatlaması gerektiğini**”⁵⁹

√ “Tasarrufun iptali davalarının dinlenebilmesi için, davacının borçludaki alacağına **gerçek olması**, borçlu hakkındaki icra takibinin kesinleşmiş olması, iptali istenen tasarrufun takip konusu borçtan sonra yapılmış olması ve borçlu hakkında alınmış kesin veya geçici aciz belgesinin (İİK.nun 277 md) bulunması gerektiğini”⁶⁰

√ “Tasarrufta bulunanın alacaklıya gerçek bir borcu olmadığı iddia ediliyorsa, bu durumda tasarruf sahibinin öncelikle borçlu sıfatı çözümlenmesi gerektiği, bu nedenle, **üçüncü kişi-davalının, borcun gerçek olmadığı iddiası ve muvazaanın varlığı yönündeki savunmasının araştırılmasında zorunluluk bulunduğunu**”⁶¹

√ “Tasarrufun iptali davalarında, **alacağın gerçek bir alacak olması gerektiğinden, tasarrufun iptali davasının gerçek olmayan alacaklar için dinlenmeyeceğini- Davalı borçlu ya da üçüncü kişinin, aciz belgesine bağlanmış bir borcun gerçekte hiç mevcut olmadığını iddia ve ispat edebileceğini- Davalı borçlunun, icra takibine konu borcun bulunmadığının tespit edilmesi halinde tasarrufun iptali davasının temelini kalmayacağını**”⁶²

√ “İtirazın iptali davası sonucunda davanın kabulüne karar verilerek takibin kesinleşmiş olması halinde dahi, **tasarrufun iptali davasındaki davacı-alacaklının alacağın gerçek bir alacak olup olmadığının -muvazaaya dayanıp dayanmadığının- araştırılması gerekeceğini**”⁶³

√ “Dosya kapsamındaki maddi ve hukuki olgulardan **davacının gerçek bir alacaklı borçlunun da gerçek olmaması karşısında, tasarrufun iptaline ilişkin davanın ‘önkoşul yokluğu’ nedeniyle reddine karar verilmesi gerektiğini**”⁶⁴

⁵⁷ ALAYRAK, H. Tasarrufun İptali Davalarında Yargıtay Tarafından Kabul Edilen Özel Dava Şartları (Terazi Huk. Der. Ocak/2018, S: 137, s: 941)

⁵⁸ TAZE, M. a.g.e., s: 120

⁵⁹ Bknz: 17. HD. 03.12.2019 T. 3921/11416 (www.e-uyar.com)

⁶⁰ Bknz: 17. HD. 23.10.2019 T. 4452/9821 (www.e-uyar.com)

⁶¹ Bknz: 17. HD. 19.02.2019 T. 1554/1781 (www.e-uyar.com)

⁶² Bknz: HGK. 15.11.2017 T. 17-2361/1371 (www.e-uyar.com)

⁶³ Bknz: HGK. 19.09.2012 T. 3-101/597 (www.e-uyar.com)

√ «Davalı 3. kişi vekili, 'borçlunun, eşini dava konusu taşınmaz için öldürdüğünü, takip konusu senedin ve takibin muvazaalı' olduğunu belirterek 'davacının, borçludan alacaklı olmadığını' ileri sürdüğünden, **mahkemece öncelikle davacı ile davalı borçlu arasındaki akrabalığın tespiti ile davacıdan takip konusu alacağa ilişkin temel ilişki konusundaki delillerinin sorularak toplanması ve ceza dosyası da incelenerek takip konusu alacağın gerçek bir alacak olup olmadığının belirlenmesi gerektiğini**»⁶⁵

√ «Borçlu hakkındaki icra takibinin kesinleşmiş olmasının, her zaman takip konusu alacağın gerçek bir alacak, yani davacının gerçekten alacaklı, borçlunun da gerçekten borçlu olduğunu göstermeyeceğini, **davacının gerçekten alacaklı olup olmadığının mahkemece res'en değerlendirilmesi gerektiğini-** Mahkemece, borçlu şirket ile davacı alacaklı arasındaki takip konusu çek düzenlenmesini gerektirecek bir alacak borç ilişkisinin bulunup bulunmadığı, gerekirse tacir olan borçlunun ticari defterleri üzerinde bilirkişi incelemesi yapılarak, alacağın gerçek olduğunun tesbiti halinde, aciz hali var ise şimdiki gibi davanın kabulüne, aksi durumda davanın ön koşul yokluğundan reddine karar verilmesi gerektiğini»⁶⁶

√ «Tasarrufun iptali davalarında **takip konusu davacının alacağının gerçek olması gerektiğini - Gerçek bir alacak olmadığından,** davanın ön koşulu yokluğundan reddine karar verilmesi halinde, maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiğini»⁶⁷

√ «Tasarrufun iptali istemine ilişkin davada, **davanın dinlenebilmesi için davacının borçludaki alacağının gerçek olması,** borçlu hakkındaki icra takibinin kesinleşmiş olması, iptali istenilen tasarrufun takip konusu borçtan sonra yapılmış olması ve borçlu hakkında alınmış kesin veya geçici aciz belgesinin bulunması gerekeceğini»⁶⁸

√ «**Mahkemece yapılacak işin,** kuyumcu olan borçlunun ticari defterlerinde senedin düzenlendiği tarihte bu miktar bir para girişi olup olmadığı, **alacağın gerçek olup olmadığı araştırılarak,** toplanan ve toplanacak deliller birlikte değerlendirilerek oluşacak sonuca göre karar vermektен ibaret olduğunu»⁶⁹

√ «**Alacağın gerçek olduğu,** iptali istenen tasarrufun takip konusu borçtan sonra yapıldığı ve davanın beş yıllık hak düşürücü süre içinde açıldığı **anlaşıldığından** tasarrufun iptali davası ön koşullarının gerçekleşmiş olduğunu»⁷⁰

√ «Tasarrufun iptali davalarında alacaklıya alacağını tahsil imkanı sağlanırken, **alacaklının alacağının şeklen varlığı değil, gerçekliğinin de amaçlandığının gözardı edilmemesi gerektiğini-** Davalı üçüncü kişi, 'davacı alacaklının borçluya, 400.000 TL ödünç para verecek kadar ekonomik gücü olmadığını, borçlu ile aralarında husumet olması nedeniyle icra takibinin başlatıldığını' belirterek 'alacağın muvazaalı olduğunu' iddia ettiğinden, **mahkemece gere-**

---

⁶⁴ Bknz: 17. HD. 13.12.2016 T. 16866/11513 (www.e-uyar.com)

⁶⁵ Bknz: 17. HD. 25.10.2016 T. 18010/9337 (www.e-uyar.com)

⁶⁶ Bknz: 17. HD. 24.05.2016 T. 11364/6282 (www.e-uyar.com)

⁶⁷ Bknz: 17. HD. 24.05.2016 T. 10582/6278 (www.e-uyar.com)

⁶⁸ Bknz: 17. HD. 28.01.2016 T. 7479/1060 (www.e-uyar.com)

⁶⁹ Bknz: 17. HD. 24.11.2015 T. 4375/12653 (www.e-uyar.com)

⁷⁰ Bknz: 17. HD. 26.10.2015 T. 3468/11290 (www.e-uyar.com)

kirse davacının alacağına dayanağının da açıklattırılarak takip konusu alacağın gerçek bir alacak olup olmadığı tartışılarak oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerektiğini»⁷¹

√ «Tasarrufla bulunanın alacaklıya gerçek bir borcu olmadığı iddia ediliyorsa, bu durumda tasarruf sahibinin öncelikle borçlu sıfatı çözümlenmesi gerektiği ve **borcun gerçek olmadığı iddiası ile muvazaanın varlığı yönündeki savunmanın mahkemece incelenmesi gerektiğini»⁷²**

√ «**Takip konusu alacağın gerçek bir alacak olup olmadığının tespiti amacıyla tüm delillerin birlikte değerlendirilmesi, takip konusu alacağın gerçek bir alacak olmaması halinde davanın önkoşul yokluğundan reddine; aksi halde yani takip konusu alacağın gerçek bir alacak olduğunun belirlenmesi halinde iptal koşullarının değerlendirilerek sonucuna göre karar verilmesi gerektiğini»⁷³**

√ «**Mahkemece, temlikin dayanağını oluşturan alacak borç ilişkisinin varlığı ve gerçekliği araştırılarak, sonucuna göre temlik işleminin iptaline veya iptal talebinin reddine karar verilmesi gerekeceğini»⁷⁴**

√ «**İptal davasının dinlenebilmesi için öncelikle davacının gerçek bir alacaklı bulunması gerektiğini-** Davahılar ‘dava konusu alacakların gerçek bir alacak olmadığını, takip konusu bonoların muvazaalı düzenlendiğini, zamanaşımına uğrayan bonolar nedeniyle yapılan icra takiplerine borçlunun itiraz etmediğini, davayı kabul ettiğini, bu konuda borçlu ile abileri arasında ceza soruşturması bulunduğunu’ belirterek ‘takip konusu alacağın gerçek bir alacak olmadığı’ni savunmuş olduğundan, bu konudaki delillerinin toplanması ve sonucuna göre karar verilmesi gerekeceğini»⁷⁵

√ «**İptali istenen tasarrufların takip konusu borçtan sonra yapıldığı anlaşılacakla birlikte davalı 3. kişi holding vekili takip konusu alacağın gerçek bir alacak olmadığını savunduğundan, mahkemece adı geçen davalının bu yöndeki savunmasının mevcut delillere göre değerlendirilmesi, alacağın gerçek olduğunun belirlenmesi halinde dava konusu tasarrufların davacının takip konusu alacak ve ferileriyle sınırlı olarak İİK. 280/1. madde gereğince iptaline; aksi takdirde yani takip konusu alacağın gerçek bir alacak olmadığının belirlenmesi halinde ise davanın ön şart yokluğundan reddine karar verilmesi gerekeceğini»⁷⁶**

√ «**Davacının gerçekte alacaklı olup olmadığının tespiti amacıyla, borcun doğumuna ilişkin 3. kişilerce ileri sürülen savunmanın üzerinde durulması, bu konuda davacı ve davalı 3. kişilerin bildirdiği ve bildireceği delillerin toplanması, maddi hasarlı kaza ile ilgili müracaat tutanağı ve anılan tutanağa dayalı olarak yapılan işlemlere ait belgeler, tarafların sosyal ve ekonomik durumları, banka kayıtları celp edilerek, gerektiğinde davacının ticari defterleri**

⁷¹ Bknz: 17. HD. 13.10.2015 T. 2595/10520 (www.e-uyar.com)

⁷² Bknz: 17. HD. 15.06.2015 T. 8553/8662 (www.e-uyar.com)

⁷³ Bknz: 17. HD. 01.06.2015 T. 19404/8009 (www.e-uyar.com)

⁷⁴ Bknz: 17. HD. 25.05.2015 T. 1534/7639 (www.e-uyar.com)

⁷⁵ Bknz: 17. HD. 12.05.2015 T. 21042/7303 (www.e-uyar.com)

⁷⁶ Bknz: 17. HD. 05.05.2015 T. 19250/6671 (www.e-uyar.com)

üzerinde bilirkişi incelemesi de yaptırılması, takip konusu alacağın gerçek bir alacak olup olmadığı, gerçek bir alacak ise borcun doğum tarihinin tespiti ile sonucuna göre karar verilmesi gerektiğini»⁷⁷

√ «İİK. mad. 277 vd. uyarınca açılan tasarrufun iptali istemine ilişkin davada, **takip konusu alacağın gerçek bir alacak olup olmadığı için ceza dosyası ve icra takip dosyasının incelenmesi gerektiğini**»⁷⁸

√ «**Tasarrufun iptali davalarının dinlenebilmesi için davacının alacağının gerçek bir alacak olması gerektiğini**»⁷⁹

√ «**Tasarrufun iptali davalarında davacı alacaklının, davalı borçludaki alacağının gerçek bir alacak olması koşulu ile borcun (davacının alacağının) iptali istenen tasarruftan önce doğmuş olmasının davanın ön koşulları olduğunu- Tasarrufun iptali davasının önkoşul yokluğu nedeniyle reddi halinde, davalı lehine maktu vekalet ücreti takdiri gerekeceğini**»⁸⁰

√ «**Tasarrufun iptali istemine ilişkin davalarının dinlenebilmesi için, davacının borçludaki alacağının gerçek olması, borçlu hakkındaki icra takibinin kesinleşmiş olması gerekeceği, alacaklı borçlu hakkında ihtiyati haciz kararı üzerine takibe geçmediğinden takibin geçersiz hale geldiği, davanın ön koşul yokluğundan reddine karar verileceğini**»⁸¹

√ « Üçüncü kişi, alacaklı ve borçlu arasında danışıklı icra takibi yapıldığını ileri sürdüğünden, mahkemece iki şirketin ticari kayıtları üzerinde yaptırılacak bir bilirkişi incelemesiyle **takibe konu senetlerin verilmesine neden olan hukuki ilişkinin varlığı ve gerçek olup olmadığının saptanması gerektiğini** »⁸²

√ «**Tasarrufun iptali davalarında, davalı borçlu ile davacı arasındaki alacağın gerçek olmadığını ileri sürülmesi halinde bu hususun araştırılmasının zorunlu olduğu, zira alacaklının gerçek bir alacağının olmadığı hallerde tasarrufun iptali davasının dinlenmesine imkan bulunmadığını**»⁸³

√ “**Tasarrufun iptali davalarının dinlenebilmesi için, “davacının borçludaki alacağının gerçek olması”, “borçlu hakkındaki icra takibinin kesinleşmiş olması” ,”iptali istenen tasarrufun takip konusu borçtan sonra yapılmış olması” ve “borçlu hakkında alınmış kesin veya geçici aciz belgesinin bulunması” gerektiğini, bu ön koşulların bulunması halinde ise İİK.’nun 278, 279 ve 280. maddelerinde yazılı iptal şartlarının bulunup bulunmadığının araştırılması gerekeceğini- Açılmış olan davada aciz belgesinin mahkemeye sunulmamış olması halinde “davanın önkoşul yokluğu nedeniyle” reddine karar verilmesi gerekeceğini- Bu**

⁷⁷ Bknz: 17. HD. 05.05.2015 T. 20593/6680 (www.e-uyar.com)

⁷⁸ Bknz: 17. HD. 05.05.2015 T. 21092/6686 (www.e-uyar.com)

⁷⁹ Bknz: 17. HD. 19.01.2015 T. 19782/436 (www.e-uyar.com)

⁸⁰ Bknz: 17. HD. 23.12.2014 T. 8622/19259 (www.e-uyar.com)

⁸¹ Bknz: 17. HD. 25.11.2014 T. 8007/16833 (www.e-uyar.com)

⁸² Bknz: 8. HD. 10.07.2014 T. 11304/14720 (www.e-uyar.com)

⁸³ Bknz: 17. HD. 06.05.2014 T. 6344/7114 (www.e-uyar.com)

davalarda “takip konusu alacak” ile “iptali istenen tasarrufun değerinden hangisi az ise harç ve vekalet ücretinin bu daha düşük değer üzerinden hesaplanması gerekeceğini”⁸⁴

√ «Tasarrufun iptali davalarında, **davacının gerçekten ‘alacaklı’ olup olmadığının mahkemece resen değerlendirilmesi gerektiğini**»⁸⁵

√ «Tasarrufun iptali davasının görülebilirlik şartlarından birisinin gerçek bir ‘alacağın varlığı’ diğer söyleyişle **‘tasarrufta bulunan kişinin gerçekten borçlu olması’** bir diğeri de ‘alacağın aciz vesikasına bağlanmış olması’ olduğu; bu özelliği nedeniyle aciz nedenine dayalı tasarrufun iptali davasında davalı 3. kişinin ‘aciz belgesine dayanan alacağın gerçekte olmadığını’ iddia ve ispat edebileceği, çünkü bunun dava şartlarından olduğu, eğer tasarrufta bulunanın, alacaklıya gerçek bir borcu olmadığı iddia ediliyorsa, bu durumda tasarruf sahibinin ‘borçlu sıfatı’nın çözümlenmesi gerektiği, bu nedendir ki **3. kişi davalının ‘borcun gerçek olmadığı’ iddiasının ve ‘muvazaanın varlığı’ yönündeki savunmasının mahkemece incelenmesi gerektiği**, eğer gerçek bir borç yoksa alacak da söz konusu olmayacağından, iptal davasının dinlenmesinin mümkün olmayacağı, **tasarrufun iptali davalarında alacaklıya, alacağını tahsil olanağı sağlanırken, bu alacaklının alacağının şeklen varlığını değil, gerçekliğinin amaçlandığının gözardı edilmemesi gerektiğini**»⁸⁶

√ “**Alacaklının gerçek bir alacağının olmaması nedeniyle açılan tasarrufun iptali davasının reddedildiği, eldeki istihkak davası yönünden ise alacaklının gerçek bir alacağının olmaması nedeniyle alacaklının açtığı icra takibinin sonuçsuz kalacağı, bu davanın dava şartı bulunup bulunmadığı yönünden değerlendirilerek sonucuna göre karar verilmesinin gerekeceğini**”⁸⁷

√ «**Davacının, takip konusu alacağın gerçek bir alacak olduğunu kanıtlayamadığı, edimler arasındaki nispetsizlik iddiasının yerinde olmadığı, dava dilekçesinde ileri sürülen diğer koşulların gerçekleştiğine ilişkin iddianın da kanıtlanamadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesinin isabetli olduğunu- Dava, önkoşul yokluğu nedeniyle reddedildiğinden kendisini vekille temsil ettiren davalı yararına maktu vekalet ücreti takdiri gerekirken nispi vekalet ücreti takdirinin doğru olmadığını**»⁸⁸

√ “**Tasarrufun iptali davalarının dinlenebilmesi için; “davacının borçludaki alacağının gerçek olması”, “borçlu hakkındaki icra takibini kesinleşmiş olması”, “iptali istenen tasarrufun takip konusu borçtan sonra yapılmış olması” ve “borçlu hakkında alınmış kesin veya geçici aciz belgesinin bulunması” gerektiği; bunların tasarrufun iptali davasının “önkoşulları” olduğunu**”⁸⁹

⁸⁴ Bknz: 17. HD. 27.05.2014 T. 2571/8414 (www.e-uyar.com)

⁸⁵ Bknz: 17. HD. 21.01.2014 T. 19964/669 (www.e-uyar.com)

⁸⁶ Bknz: 17. HD. 16.01.2014 T. 15104/446 (www.e-uyar.com)

⁸⁷ Bknz: 17. HD. 17.04.2014 T. 9902/5947 (www.e-uyar.com)

⁸⁸ Bknz: 17. HD. 17.04.2014 T. 3483/5953 (www.e-uyar.com)

⁸⁹ Bknz: 17. HD. 24.02.2014 T. 16901/2405 (www.e-uyar.com)

√ **“Tasarrufun iptali davasında, davacı alacaklı ile davalı borçlu arasındaki ilişkinin ne olduğunun ve alacağın muvazaalı olup olmadığının üzerinde durularak (araştırılarak) varılacak sonuca göre uyuşmazlığın çözümlenmesi gerekeceğini”**⁹⁰

√ **«Tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için; alacaklının borçluda gerçek bir alacağının olması gerektiğini- Tasarrufun iptali davasında, davalı 3. kişinin ‘aciz belgesine dayanan alacağın gerçek olmadığını’ iddia ve ispat edebileceği, çünkü dava şartlarından birisinin de tasarrufta bulunan kişinin ‘borçlu’ olması gerektiği, eğer tasarrufta bulunanın alacaklıya gerçek bir borcunu olmadığı iddia ediliyorsa, bu durumda tasarruf sahibinin öncelikle borçlu sıfatının çözümlenmesi gerekeceği, bu nedendir ki, 3. kişi -davalının borcun gerçek olmadığı iddiası ve muvazaanın varlığı yönündeki savunmasının araştırılmasında zorunluluk bulunduğu, bu davalarda alacaklıya alacağını tahsil olanağı sağlanırken, bu alacaklının alacağının şeklen varlığının değil, gerçekliğinin amaçlandığının gözardı edilmemesi gerektiği, sonuç olarak tasarrufun iptali davasının görülebilirlik şartlarından birisi olan ‘alacağın varlığının gerçek olması’ hususunun araştırılmasında zorunluluk bulunduğu»**⁹¹

√ **«Tasarrufun iptali davalarında görülebilirlik şartlarından birisinin ‘gerçek bir alacağın varlığı’ diğer bir anlatımla tasarrufta bulunan kişinin gerçekten ‘borçlu’ olması gerektiğini; eğer gerçek bir ‘borç’ yoksa ‘alacak’ da söz konusu olmayacağından, iptal davasının dinlenmesinin mümkün olmayacağını, bu nedenle bu tür davalarda davalıların ‘alacağın gerçek olmadığını’ iddia ve ispat edebileceklerini»**⁹²

√ **«Tasarrufun iptali davasının önkoşullarının ‘takip konusu alacağın, iptali istenen tasarruftan önce doğması’, ‘alacağın gerçek bir alacak olması’, ‘borçlu hakkındaki takibin kesilmiş olması’ ve ‘borçlu hakkında alınmış kesin veya geçici aciz belgesini bulunması’ olduğunu- Tasarrufun iptali davalarında davalı borçlu ile davacı arasındaki alacağın gerçek alacak olmadığını ileri sürülmesi halinde bu hususun araştırılması gerektiğini, zira alacaklının gerçek bir alacağının bulunmadığı hallerde, tasarrufun iptali davasının dinlenmesine imkan bulunmadığını »**⁹³

√ **«Davacı tarafından SSK emeklisi ev hanımı olan bir kişiye senedin düzenlendiği tarih itibarıyla yüksek bir miktar sayılabilecek 80.000,00 TL borcun ‘ne karşılığı verildiği’ açıklanmamış olması ve ayrıca hayatın olağan akışına uygun olmayacak şekilde bononun tanzim tarihi ile vade tarihi arasında beş buçuk yıl, tanzim tarihi ile takip tarihi arasında ise yedi yıldan fazla bir süre bulunmasının davacı ile davalı arasında alacak borç ilişkisinin gerçek olmadığını göstereceğini»**⁹⁴

√ **«Tasarrufun iptali davasında öncelikle davacının borçludan gerçek bir alacağının bulunması ve yapılan tasarrufun da alacaklılardan mal kaçırma amacına yönelik olması gereke-**

⁹⁰ Bknz: 17. HD. 20.05.2013 T. 3894/7243 (www.e-uyar.com)

⁹¹ Bknz: HGK. 23.10.2013 T. 17-224/1478 (www.e-uyar.com)

⁹² Bknz: 17. HD. 06.06.2013 T. 3904/8424 (www.e-uyar.com)

⁹³ Bknz: 17. HD. 30.05.2013 T. 6432/8055 (www.e-uyar.com)

⁹⁴ Bknz: 17. HD. 19.03.2013 T. 5481/3666 (www.e-uyar.com)

ceği, bu nedenle davacı ile borçlu davalının mali durumlarının araştırılarak, borcun doğum tarihinde aralarında bu denli bir para alışverişinin olup olmayacağı ve borcun gerçek olup olmadığının belirlenmesi gerekeceğini»⁹⁵

√ **“Tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için; “davacının borçludaki alacağının gerçek olması”, “borçlu hakkındaki icra takibini kesinleşmiş olması”, “iptali istenen tasarrufun takip konusu borçtan sonra yapılmış olması” ve “borçlu hakkında alınmış kesin veya geçici aciz belgesinin bulunması” gerektiği, bu koşulların davanın “önkoşulu” olduğunu”**⁹⁶

√ **“Alacaklının, borçluda gerçek bir alacağının bulunması”nın tasarrufun iptali davasının dinlenme koşullarından olduğu- Davalı 3. kişinin borçlulardan birisinin kızı, diğerinin de ablası olan davalı 3. kişinin, bedeli borçlular tarafından ödenerek davalı 3. kişi adına tescil yaptırılmış olan araçlar hakkında (nam-ı müstear) açılan tasarrufun iptali davasında davalı 3. kişinin dava konusu araçları alabilecek ekonomik güç ve sosyal yapıya sahip olup olmadığının araştırılması gerekeceğini”**⁹⁷

√ **«Tasarrufun iptali davasının görülebilmesi için, davacının borçlu-davalıdan ‘gerçek bir alacağının bulunması’ ve ‘icra takibine konu edilip kesinleşmiş olması’ gerektiğini»**⁹⁸

√ **«İİK.nun 277 vd maddelerine göre açılan tasarrufun iptali davalarında, davalı üçüncü kişinin ‘borçlu ile alacaklı arasındaki icra takibinin muvazaalı olduğunu’ ileri sürmesi halinde, mahkemece bu iddianın incelenmesi gerekeceğini, çünkü iptal davasının dinlenebilirlik koşullarından birisinin de tasarrufta bulunan kişinin ‘borçlu’ durumda olması, başka bir deyişle alacaklının gerçekten ‘alacaklı’ sıfatını taşıması gerektiğini»**⁹⁹

√ **«Alacaklının gerçek bir alacağının bulunmadığı hallerde tasarrufun iptali davasının dinlenmeyeceğini»**¹⁰⁰

√ **“Tasarrufun iptali davasının açılma koşullarından birisinin de “takip tarihinde kesinleşmiş gerçek bir alacağın bulunması” olduğu, borçlunun itirazı üzerine alacaklının açtığı itirazın kaldırılması veya itirazın iptali davasının alacaklı lehine sonuçlanması halinde alacağın kesinleşeceği; davacının maddi bir vakıa olarak kazanç elde etme amacıyla borçluya borç para vermiş olmasının yani tefecilik yapmış olmasının davamız açısından önem taşımayacağı, bu durumun davacı ile davalı borçlu arasında muvazaalı bir alacak oluşturduğu sonucunu doğurmayacağını”**¹⁰¹

⁹⁵ Bknz: 17. HD. 05.11.2013 T. 11822/15085 (www.e-uyar.com)

⁹⁶ Bknz: 17. HD. 24.09.2013 T. 8620/12713 (www.e-uyar.com)

⁹⁷ Bknz: 17. HD. 11.06.2012 T. 1710/7561 (www.e-uyar.com)

⁹⁸ Bknz: 17. HD. 11.07.2012 T. 5955/8883 (www.e-uyar.com)

⁹⁹ Bknz: 17. HD. 11.04.2012 T. 1729/4537 (www.e-uyar.com)

¹⁰⁰ Bknz: 17. HD. 13.11.2012 T. 602/12443 (www.e-uyar.com)

¹⁰¹ Bknz: 17. HD. 07.02.2011 T. 12468/899 (www.e-uyar.com)

√ «*Tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için öncelikle davacının davalı borçluda gerçek bir alacağının bulunması, diğer bir anlatımla, tasarrufta bulunan kişinin gerçekten 'borçlu' olması gerektiğini*»¹⁰²

√ «*İİK. 277 vd.'na göre tasarrufun iptali istenebilmesi için, "borcun tasarruf tarihinden önce doğmuş olması", "alacaklının borçluda gerçek bir alacağının olması", "borçlu hakkındaki icra takibinin kesinleşmiş olması" ve "borçlu hakkında alınmış aciz belgesinin bulunması" gerektiğini*»¹⁰³

√ «*İİK.nun 277 vd maddelerine göre açılan tasarrufun iptali davalarında, davalı üçüncü kişinin "borçlu ile alacaklı arasındaki icra takibinin muvazaalı olduğunu" ileri sürmesi halinde, mahkemece bu iddianın incelenmesi gerekeceği, çünkü iptal davasının dinlenebilirlik koşullarından birisinin de tasarrufta bulunan kişinin "borçlu" durumunda olması, başka bir deyişle alacaklının gerçekten "alacaklı" sıfatını taşıması gerektiğini*»¹⁰⁴

√ «*İİK.'nun 277 vd. maddelerine göre açılan tasarrufun iptali davalarında, davalı üçüncü kişinin 'borçlu ile alacaklı arasındaki icra takibinin muvazaalı olduğunu' ileri sürmesi halinde, mahkemece bu iddianın incelenmesi gerekeceğini, çünkü iptal davasının, dinlenebilirlik koşullarından birisinin de tasarrufta bulunan kişinin 'borçlu' durumunda olması, başka bir deyişle alacaklının gerçekten 'alacaklı' sıfatını taşıması gerektiğini*»¹⁰⁵

vurgulamıştır.

• Bu konuda üzerinde durulması gereken bir husus da “*davacının gerçekten alacaklı olup olmadığının yerel mahkemece kendiliğinden araştırılması*” gerekir mi? **Yüksek mahkeme** pek çok kararında “*tasarrufun iptali davasına bakan mahkemenin, davacı-alacaklının gerçekten alacaklı olup olmadığı hususunu kendiliğinden araştırması gerekeceğini*” açıkça belirtmiştir. Gerçekten **yüksek mahkeme**;

√ “*Tasarrufun iptali davalarında her zaman davacının gerçekten alacaklı, borçlunun da gerçekten borçlu olup olmadığının mahkemece res'en değerlendirilmesi gerektiğini*»¹⁰⁶

√ “*Borçlu hakkındaki icra takibinin kesinleşmiş olmasının, her zaman takip konusu alacağın gerçek bir alacak, yani davacının gerçekten alacaklı, borçlunun da gerçekten borçlu olduğunu göstermeyeceği, davacının gerçekten alacaklı olup olmadığının mahkemece res'en değerlendirilmesi gerektiği- Mahkemece, borçlu şirket ile davacı alacaklı arasındaki takip konusu çek düzenlenmesini gerektirecek bir alacak borç ilişkisinin bulunup bulunmadığı,*

¹⁰² Bknz: 17. HD. 31.03.2011 T. 6372/2899 (www.e-uyar.com)

¹⁰³ Bknz: HGK. 13.10.2010 T. 17-399/498 (www.e-uyar.com)

¹⁰⁴ Bknz: 15. HD. 18.06.1996 T. 3294/3421 (www.e-uyar.com)

¹⁰⁵ Bknz: 17. HD. 30.10.2007 T. 4356/3297; Aynı doğrultuda; 15. HD. 10.06.2003 T. 587/3094; HGK. 19.06.2002 T. 15-495/528; 15. HD. 01.04.1997 T. 1262/1778; 15. HD. 01.04.1997 T. 1262/1778; HGK. 26.02.1997 T. 15-890/127; 15. HD. 18.06.1996 T. 3294/342; HGK. 09.03.1979 T. 13-288/234; 13. HD. 27.02.1979 T. 5645/878; 13. HD. 30.04.1976 T. 5638/3529 (www.e-uyar.com)

¹⁰⁶ Bknz: 17. HD. 12.04.2016 T. 14267/4635 (www.e-uyar.com)

gerekirse tacir olan borçlunun ticari defterleri üzerinde bilirkişi incelemesi yapılarak, alacağın gerçek olduğunun tesbiti halinde, aciz hali var ise şimdiki gibi davanın kabulüne, aksi durumda ‘davanın ön koşul yokluğu’ndan reddine karar verilmesi gerektiğini”¹⁰⁷

√ “Tasarrufun iptali davalarında, davacının gerçekten "alacaklı" olup olmadığına mahkemece resen değerlendirilmesi gerektiğini”¹⁰⁸

belirtmiştir.

VIII- Tasarrufun iptali davalarında, borçlu ile işlemde bulunmuş olan davalı üçüncü kişinin «dava konusu taşınmazları/taşınırları **satın alabilecek parasal (mâli) güce** sahip olup olmadığı» ya da borçluya borç para verdiğini iddia ederek icra takibinde bulunmuş olan davalı üçüncü kişinin, borçluya gerçekten bu miktardaki parayı borç verebilecek parasal (mâli) gücü bulunup bulunmadığı» mahkemece araştırılabilir mi? **Yüksek mahkeme, -kanımızca** da isabetli olarak- bu soruya aşağıdaki şekilde «olumlu» cevap vermiştir.

Gerçekten **yüksek mahkeme**, bu konuyla ilgili olarak;

√ “Dava konusu taşınmazın davalı-borçlu şirket malvarlığı ile bir ilgisi olmadığı kabul edilmişse de, taşınmazın borçlu şirket yetkilisinin eşi adına tescil ettirildiği ileri sürüldüğünden, asıl borçlu şirketin %95 hissedarının davalı üçüncü kişinin eşi, %5 hissedarının ise davalı üçüncü kişinin babası olduğu gözetilerek, üçüncü kişinin, dava konusu taşınmazları satın alabilecek ekonomik gücü olup olmadığı, taşınmazların aslında eşi veya babası tarafından, davalı üçüncü kişi adına alınıp alınmadığının araştırılarak, sonucuna göre davalı üçüncü kişi, elinden çıkarmış olduğundan, davacıdan İİK. mad. 282 gereği satın alan şahsı davaya dahil edip etmeyeceği, yoksa davasını bedele dönüştürüp dönüştürmeyeceği sorularak oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerektiğini”¹⁰⁹

√ “Mahkemece davalı üçüncü kişinin borçlunun aciz halinde olduğunu bilmesi gerektiğinden, İİK. mad. 280/1 koşulları da gerçekleştiği belirtilmişse de; 280/1 maddesindeki koşulların nasıl gerçekleştiği ve davalı üçüncü kişinin şirketin aciz halinde olduğunu neden bilmesi gerektiği hususları açıklanmamış ayrıca davalı üçüncü kişi tarafından taşınmazın satın alınması için ödenen bedeller de dikkate alınmamış olduğundan, davalı borçlu Şirket’in ticari defterleri üzerinde de inceleme yapılarak; şirket tarafından taşınmazların satın alınması için ödenen miktarın toplam ne kadar olduğu, taşınmaz sonuç olarak davalı üçüncü kişi adına tescil edildiğinden şirket tarafından ödenen miktarların akıbetinin ne olduğu, davalı üçüncü kişi adına tescili tarihinde davalı üçüncü kişinin bu taşınmazların gerçek değerlerine göre satın almaya ekonomik gücünün yeterli olup olmadığı, davalı üçüncü kişi ile davalı borçlu şirket arasında tanışıklık, arkadaşlık, ticari ilişki, iş ortaklığı gibi hususların bulunup bulunmadığı mahkemece araştırılıp değerlendirilerek karar verilmesi gerektiğini”¹¹⁰

√ “Somut olayda davacı tarafından, borçlunun alacaklılardan mal kaçırmak için bedelini ödeyerek satın aldığı taşınmazı ekonomik gücü olmayan kardeşi adına tapuda tescil ettirdiğini ileri sürdüğünden, mahkemece, gayrimenkullerin kardeş adına tescili tarihinde davalı kardeşin bu taşınmazların gerçek değerlerine göre satın almaya ekonomik gücünün yeterli

¹⁰⁷ Bknz: 17. HD. 24.05.2016 T. 11364/6282 (www.e-uyar.com)

¹⁰⁸ Bknz: 17. HD. 21.01.2014 T. 19964/669 (www.e-uyar.com)

¹⁰⁹ Bknz: 17. HD. 25.11.2019 T. 3551/11086 (www.e-uyar.com)

¹¹⁰ Bknz: 17. HD. 13.05.2019 T. 9206/5982 (www.e-uyar.com)

olup olmadığı, yani nam-ı müstear hususunun değerlendirerek, sonuca göre karar vermesi gerektiğini”¹¹¹

√ “Davalı vekilinin cevap dilekçesi ile davalılar arasındaki muvazaalı işlemin kabul edildiği, davalının eşinin borçlunun kefili olduğu, borcun ödenmeyince üzerindeki taşınmazları önce davalıya daha sonra da diğer davalının teklifleri ile davalı 3. kişiye devredildiğinin ikrar edildiği, ayrıca davalının bu taşınmazı alım gücü olmadığı gibi borçlunun mali durumu hakkında bilgi sahibi olduğundan İİK'nun 280.maddeye göre tasarrufun iptali gerektiğini”¹¹²

√ «Mal tasfiyesi ve katkı payı alacağı için dava açıldığı ve yargılamanın devam ettiği anlaşıldığından ve bu davanın sonucunda davacı lehine tazminata hükmedilmesi halinde muvazaa nedenine dayalı tasarrufun iptali davası görülebileceğinden; sonuçlanmasında beklenmeden sonra hasıl olacak duruma göre bir karar verilmesi gerektiğini»¹¹³

√ «Mahkemece alınan bilirkişi raporunda taşınmazı satan şahısların mameleklerinde bir artış olmadığı gibi satın alan şahısların da alım gücünün olmadığı belirtildiğinden, zaten müteahhit olan borçlunun tüm taşınmazları kızı, eşi ve yakın akrabaları adına tescilinin de yaşam deneyimlerine uygun olmadığı anlaşıldığından bu taşınmazlar yönünden davanın kabulüne karar verilmesi gerekeceğini- Muvazaalı olduğu ileri sürülen işlemin borcun doğumundan önce olduğu kısaca dava ön koşulu bulunmadığından red olduğuna göre Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7/2 maddesine göre maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerekeceğini»¹¹⁴

√ «Dava konusu taşınmazla ilgili işlemlerinin borcun doğumundan önce yapıldığından bu taşınmazlar yönünden davanın reddinin yerinde olduğunu- Mahkemece alınan bilirkişi raporunda taşınmazı satan şahısların mameleklerinde bir artış olmadığı gibi satın alan şahısların da alım gücünün olmadığı belirtildiğinden, zaten müteahhit olan borçlunun tüm taşınmazları kızı, eşi ve yakın akrabaları adına tescilinin de yaşam deneyimlerine uygun olmadığı anlaşıldığından bu taşınmaz yönünden davanın kabulüne karar verilmesi gerekeceğini- Muvazaalı olduğu ileri sürülen işlemin borcun doğumundan önce olduğu kısaca dava ön koşulu bulunmadığından red olduğuna göre Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7/2 maddesine göre maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerekeceğini»¹¹⁵

√ «Davalının kardeşine yapılan tasarrufun bağışlama hükmünde olduğu ve alacaklılardan mal kaçırma nedeniyle yapıldığından iptale tabi olduğu yönündeki karar isabetli ise de, diğer davalılarla ilgili taşınmazı üçüncü kişiden satın alan kişinin borçlu ya da kardeşi ile arasında kirvelikten dolayı tanıklık olup olmadığı üzerinde durulmaması, son malike satış yapıldıktan sonra dahi taşınmazda uzun süredir borçlunun oturmaya devam ettiği hususunun gözetilmesi ve son malikin taşınmazı alabilecek ekonomik güce sahip olmadığı yönündeki tanık beyanları ile birlikte değerlendirme yapılarak tasarrufların iptale tabi olup olmadıkları üzerinde durulmadan eksik inceleme ile karar verilemeyeceğini»¹¹⁶

¹¹¹ Bknz: 17. HD. 15.03.2017 T. 22269/2789 (www.e-uyar.com)

¹¹² Bknz: 17. HD. 23.12.2016 T. 18886/11527 (www.e-uyar.com)

¹¹³ Bknz: 17. HD. 21.06.2016 T. 24077/7603 (www.e-uyar.com)

¹¹⁴ Bknz: 17. HD. 05.04.2016 T. 12040/4257 (www.e-uyar.com)

¹¹⁵ Bknz: 17. HD. 05.04.2016 T. 11974/4256 (www.e-uyar.com)

¹¹⁶ Bknz: 17. HD. 09.06.2014 T. 4544/9210 (www.e-uyar.com)

√ «Davalı borçlunun, dava konusu araçları parasını kendi vererek diğer oğlu adına satın almasına ilişkin tasarrufların, namı müstear şeklinde muvazaalı yapıldığı gerekçesi ile iptal edilebileceğini, borçlunun oğlunun tasarrufların yapıldığı sırada gerek sigortalılık başlangıcı gerekse işe başlama tarihi nazara alındığında, iptale tabi tasarrufların bedelini ödeyebilecek ekonomik güce sahip olduğunun hayatın olağan akışına aykırı olduğunu, borçlunun mamelekinden çıkan para ile üçüncü kişinin malvarlığına giren artışların da tasarrufun iptaline konu olabileceğini, tanık beyanlarının tek başına iyiniyet ve ekonomik durumun ispatında yeterli olmadığını»¹¹⁷

√ «Davalı üçüncü kişi, dava konusu taşınmazı babasından kalan mirastan elde ettiği para ile satın aldığını savunarak mirasçılar arasında yapılan miras devir senedi başlıklı bir belge ibraz etmişse de, mahkemece davalı tarafından sunulan miras devir senedinde yazılı taşınmazların tapu kayıtlarının getirtilerek taşınmazların kime ait oldukları, kimden kime kaldıkları, satılıp satılmadıkları, davalıya bu taşınmazlardan dolayı kalan para olup olmadığı, ayrıca miras kalmış ise hangi tarihte kaldığının saptanması, yine davalının tasarruf tarihindeki ekonomik durumunun ayrıntılı olarak araştırılması ondan sonra toplanan ve toplanacak tüm delillerin birlikte değerlendirilerek hasil olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini, bu araştırmalar yapılmadan 'muvazaanın kanıtlanamaması' nedeniyle davanın reddine karar verilmesinin hatalı olacağını»¹¹⁸

√ «İptal davalarında, borçlu ile işlemde bulunan davalı -üçüncü kişilerin, 'dava konusu taşınırları/taşınmazları satın alabilecek mali güce sahip olup olmadıkları'nın mahkemece araştırılması gerekeceğini»¹¹⁹

belirtmiştir...

IX- İİK. mad. 280'de* malvarlığı, borçlarını ödemeye yetmeyen borçlunun alacaklılarına zarar vermek kastıyla yaptığı tüm (hileli) tasarrufların iptale tâbi olduğu belirtilmiştir.¹²⁰

¹¹⁷ Bknz: 17. HD. 09.09.2013 T. 7129/11624 (www.e-uyar.com)

¹¹⁸ Bknz: 17. HD. 29.11.2012 T. 12777/13299 (www.e-uyar.com)

¹¹⁹ Bknz: 15. HD. 23.01.2007 T. 6400/235; 17. HD. 28.01.2008 T. 5538/339; 15. HD. 08.04.1993 T. 1572/1646; 17. HD. 14.04.2008 T. 1112/1914; 17.04.2008 T. 362/2022; 04.11.2008 T. 2340/5093; 23.10.2008 T. 1876/4835; 07.04.2011 T. 9155/3212; 22.11.2010 T. 10925/9928; 26.10.2010 T. 5342/8805; 01.07.2010 T. 2225/6230 (www.e-uyar.com)

* Zarar verme kastından dolayı iptal

Madde 280 - «Malvarlığı borçlarına yetmeyen bir borçlunun, alacaklılarına zarar verme kastıyla yaptığı tüm işlemler, borçlunun içinde bulunduğu mali durumun ve zarar verme kastının, işlemin diğer tarafınca bilindiği veya bilinmesini gerektiren açık emarelerin bulunduğu hâllerde iptal edilebilir. Şu kadar ki, işlemin gerçekleştiği tarihten itibaren beş yıl içinde borçlu aleyhine haciz veya iflâs yoluyla takipte bulunulmuş olmalıdır.

Üçüncü şahıs, borçlunun karı veya kocası, usul veya fîruu ile üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhri hısımları (bu dereceler dahil) evlât edineni veya evlâtlığı ise borçlunun 1'nci fıkrada beyan olunan durumunu bildiği farz olunur. Bunun hilâfını üçüncü şahıs ancak 279'ncü maddenin son fıkrasına göre ispat edilebilir.

Ticari işletmelerin veya işyerindeki mevcut ticari emtianın tamamını veya mühim bir kısmını devir veya satın alan yahut bir kısmını iktisapla beraber işyerini sonradan işgal eden şahsın, borçlunun alacaklılarını ızzar kasdını bildiği ve borçlunun da bu hallerde ızzar kastıyla hareket ettiği kabul olunur. Bu karine, ancak iptal davasını açan alacaklıya devir satış veya terk tarihinden en az üç ay evvel keyfiyetin yazılı olarak bildirildiğini veya ticari işletmenin bulunduğu bu yerde görülebilir levhaları asmakla beraber Ticaret Sicili Gazetesiyle; bu mümkün olmadığı takdirde bütün alacaklıların itilamını temin edecek şekilde münasip vasıtalarla ilân olduğunu ispatla çürütülebilir.»

• Maddenin kenar başlığında «zarar verme kasdından dolayı iptal» denilmiş ve maddenin metninde «hileli tasarruflar» deyimine yer verilmemiş ise de, maddenin içeriğinden, borçlunun geniş anlamda hileli tasarruflarının iptalinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.¹²¹ Bu hükmün kabul edilmesinin temelinde ‘alacaklıların müracaat edebilecekleri iptal sebeplerini, kanunda sayılanlarla sınırlı olmaktan çıkarma amacı vardır.¹²²

Madde, 1.7.2003 tarihli 4949 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonucunda bugünkü şeklini almıştır.¹²³

• «Malvarlığı borçlarına yetmeyen bir borçlunun, alacaklılarına zarar verme kasdıyla yaptığı tüm işlemler, borçlunun içinde bulunduğu mâli durumun ve zarar verme kasdının, işlemin diğer tarafınca bilindiği veya bilinmesini gerektiren açık emarelerin bulunduğu hallerde iptal edilebilir» (İİK. mad. 280/I, c:1).

Bu madde uyarınca, borçlunun alacaklılarına zarar verme kasdıyla yapmış olduğu hileli işlemlerin (tasarrufların) iptal edilebilmesi için;¹²⁴

a) Borçlunun malvarlığı, borçlarını ödemeye yetmemelidir.

b) Borçlu, alacaklılarına zarar verme (mal kaçırma) kasdı ile üçüncü kişilerle tasarrufta (işlemden) bulunmuş olmalıdır.

Bir borçlu eğer, alacaklılarına zarar vermek (alacaklarından mal kaçırmak) için, bir alacağını gerçekte borçlu olmadığı üçüncü bir kişiye temlik ederse bu temlik «hileli bir tasarruf» olarak bu maddeye göre iptale tabidir. Fakat, borçlu eğer, üçüncü bir kişideki alacağını -ödeme yerine geçmek üzere- gerçekten borçlu olduğu üçüncü bir kişiye temlik ederse, bu temlik bu madde (İİK. mad. 280) anlamında «iptale tabi bir tasarruf» niteliğinde sayılamaz. Çünkü, borçlu borcunu ‘nakit olarak’ ödeyebilir. Bu ödeme İİK. mad. 280’nin kapsamına girmez. Ya da borçlu ‘çek vererek’ de borcunu ödeyebilir. Bu ödeme de bu maddenin kapsamına girmez...

c) Borçlunun tasarrufta (işlemden) bulunduğu üçüncü kişiler iyiniyetli (MK. mad. 3) olmamalıdır. Borçlunun içinde bulunduğu mâli durumun (yani; borçlunun malvarlığının borçlarını karşılamadığının) ve alacaklılarına zarar verme kasdının, borçlu ile işlemde bulunan üçüncü kişilerce bilindiği veya bilinmesini gerektiren açık emareler (karineler) olmalıdır. Yani, borçlu ile işlemde bulunan üçüncü kişi, borçlunun kasdını biliyor olmalıdır.¹²⁵ Bu şartın gerçekleşmiş olması için, «tasarruftan yararlanan üçüncü kişinin, gereken dikkati gösterdiği takdirde, borçlunun durumunu ve işlemin mahiyetini anlayabilecek durumda olması»

¹²⁰ UYAR, T. Alacaklılara Zarar Vermek Kasdı İle Yapılan (Hileli) Tasarruflardan Dolayı İptal (İBD. Kasım-Aralık/ 2008 , s:2901-2923)

¹²¹ KURU, B. El Kitabı, s:1409 vd.

¹²² ERDÖNMEZ, G. Alacaklılara Zarar Verme Kasdıyla Yapılan Tasarrufların İptali, 2017, 2. Bası, s: 9

¹²³ Bknz: 4949 sayılı Kanuna ait Hükümet Gerekçesi

¹²⁴ MUŞUL, T. İcra ve İflâs Hukuku, 6. Baskı, 2013, C: 2, s: 1828 vd. - MUŞUL, T. Tasarrufun İptali Davaları, 2015, s: 315 vd. - AKKAYA, T. İcra ve İflâs Hukukunda İptale Tabi Tasarruflar «İİK. m. 277-284» (Eskişehir Bar. D. Ekim/2006, S:11, s:40 vd.) - GÜNEREN, A. a.g.e., 2012, s:816 vd.

¹²⁵ Bknz: 17. HD. 14.02.2017 T. 4107/1451; 14.02.2017 T. 23889/1460; 01.02.2017 T. 24893/871; 24.01.2017 T. 19676/484; 17.01.2017 T. 11030/166; 28.12.2016 T. 7253/12054; 13.12.2016 T. 18886/11527; 06.12.2016 T. 2847/11210; 25.10.2016 T. 7077/9343; 25.10.2016 T. 18523/9342; 18.10.2016 T. 16588/904206 (www.e-uyar.com)

yeterlidir. Başka bir deyişle, «*üçüncü kişi, küçük bir soruşturma, dikkat veya gözlem ile borçlunun durumunu bilebilecek durumda ise*», bu şart gerçekleşmiş kabul edilmelidir.¹²⁶

Başka bir deyişle; İİK.'nun 278 ve 279. maddelerine dayanılarak 'tasarrufun iptali davası' açabilmesi için **doktrinde** «*objektif şart*» diye isimlendirilen «*alacaklıların zarar görmesi*» şartının gerçekleşmesi yeterli iken, 'zarar verme kasdından dolayı' iptal davası açılabilmesi için «*sübjektif şart*» denilen «*borçlunun zarar verme kasdı ile bu kasdın üçüncü kişi tarafından bilindiği*»nin de ispat edilmesi zorunludur.¹²⁷

İİK.'nun 280. maddesinde düzenlenmiş olan iptal sebebi bir 'genel iptal sebebi'dir.¹²⁸ İİK.'nun 278 ve 279. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmemesi nedeni ile bu maddelere göre tasarrufun iptali davası açamayan alacaklı, bu maddeye göre dava açabilecektir.

Borçlunun, alacaklılarına zarar verme kasdı ile yaptığı (hileli) tasarrufların iptal edilebilmesi için; az önce belirttiğiniz emarelerin (karinelerin) varlığı davacı-alacaklı tarafından¹²⁹ *her türlü delille*¹³⁰ - özellikle; yaşam deneyi kuralları ile, *hayatın olağan akışı* ile¹³¹ ¹³² - ispat edilebilir. Burada «*tam ispat*» aranmayıp, «*yaklaşık ispat*» kuralları ile yetinilir.¹³³

Ayrıca önemi nedeniyle belirtelim ki; «*vakıta ve karinelere olayda iyiniyet iddiasında bulunamayacak durumu belirlemiş olan kimsenin kötünüyetinin, diğer tarafa isbat ettirilmesine gerek bulunmadığı*»ndan;¹³⁴ davalı (borçlu ile işlemde bulunmuş olan üçüncü kişinin (ya da, üçüncü kişi ile işlemde bulunmuş olan dördüncü kişinin) «*iyiniyet iddiasında bulunamayacak konumda olması halinde*» bu kişilerin «*kötünüyetli oldukları*»nın ayrıca davacı tarafından kanıtlanmasına gerek yoktur.¹³⁵

Yüksek mahkeme, borçlu ile işlemde bulunmuş olan üçüncü kişilerin «*borçlunun mâli durumunu ve alacaklılarına zarar verme kasdını bildiği*» konusunda (yani; İİK. mad. 280/I kapsamındaki konularla ilgili olarak);

√ «*Davalı borçlunun alacaklı olduğu icra dosyasındaki alacağını, üçüncü kişi davalı eşine temlik etmesi halinde, davalıların karı-koca oldukları ve davalı üçüncü kişinin, eşi olan davalı borçlunun davacılar borcu olduğunu bilebilecek durumda olduğu, davacıların alacağını sonuçsuz bırakmak amacı ile temlikin yapıldığı anlaşıldığından davanın kabulü ile*

¹²⁶ BERKİN, N. İflâs Hukuku, 1972, s:511 - AKKAYA, T. agm. s:42

¹²⁷ ERDÖNMEZ, G. age. s: 9

¹²⁸ ERDÖNMEZ, G. age. s: 14 vd.

¹²⁹ Bknz: 17. HD. 31.03.2011 T. 2459/2907; 16.02.2011 T. 5347/998; 22.05.2008 T. 2023/2766; 15. HD. 05.07.2006 T. 2786/4194; HGK. 21.12.2005 T. 15-625/736; 15. HD. 25.06.2003 T. 2619/3490; 09.06.2003 T. 441/3358; 18.09.2002 T. 3826/3946; 13.04.2004 T. 1152/2104; 11.05.2000 T. 532/2327; 06.04.1994 T. 260/2072; 21.11.1989 T. 2793/4876 (www.e-uyar.com)

¹³⁰ Bknz: 17. HD. 17.05.2011 T. 9509/4909; 21.05.2009 T. 1786/3457; 04.03.2010 T. 10307/1887; 14.05.2009 T. 1293/3131; 09.04.2009 T. 2083/2224; 16.09.2008 T. 1215/4098; 22.05.2008 T. 2023/2766 (www.e-uyar.com)

¹³¹ KURU, B. İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflâs Hukuku, 2016, s: 669 – KURU, B. El Kitabı, s:1410 - UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C. İcra ve İflâs Kanunu Şerhi, C: 3, 2014, s: 4436

¹³² Bknz: 17. HD. 17.01.2017 T. 11030/166; 06.12.2016 T. 2847/11210; 15.11.2016 T. 17928/10506; 25.10.2016 T. 18523/9342; 14.10.2016 T. 14167/8533; 27.09.2016 T. 12977/8287 vb. (www.e-uyar.com)

¹³³ PEKCANITEZ, H./ATALAY, O./ÖZKAN, M.S./ÖZEKES, M. a.g.e., s:866 - AKKAYA, T. agm. s:44

¹³⁴ Bknz: İçt. Bir. K. 14.02.1951 T. 17/1

¹³⁵ UYAR, T./UYAR, A./UYAR, C. Tasarrufun İptali Davaları, s:210 vd.

davacıların alacakları ile sınırlı olmak üzere temlik tasarrufunun iptaline karar verilmesinin isabetli olduğunu»¹³⁶

√ *«Borçlunun durumu hakkında bilgi sahibi olan ve alacaklıları ızzar kastını bilen veya bilmesi gereken yakınlıkta davalılar aleyhine açılan iptal davasına konu tüm devir işlemlerin muvazaalı olduğu gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmesi gerektiğini»¹³⁷*

√ *«Davalı üçüncü kişi, 'dava konusu aracın ilk alınma tarihinde kredi limiti nedeni ile borçlu şirket adına alındığını ancak baştan itibaren kendisi tarafından kullanıldığını, fakat kredi çeken şirketin ekonomik sıkıntı nedeni ile 'gel artık aracı üzerine al' demesi üzerine geri kalan kredi borcu kapatılarak üzerine aldığı' belirterek borçlunun mali durumu hakkında bilgi sahibi olduğunu ifade etmiş olduğundan, tasarrufun iptaline ilişkin davanın kabulüne karar verilmesi gerektiğini»¹³⁸*

√ *«Davalının diğer kardeşi ile birlikte aynı gün 8 bağımsız bölüm satın alması ve borçlular ile aynı cadde üzerinde ticari faaliyette bulunması sebebiyle borçlunun mali durumunu bilebilecek şahıslardan olduğunu»¹³⁹*

√ *«Satışın akrabalar arasında yapılmış olmasına ve davalıların davacının durumunu amacını bilebilecek kişilerden olması karşısında tasarrufun iptaline karar verilmesi gerektiğini- Mahkemece davalı 4. kişinin iyiniyetli olduğu kabul edilmişse de, davalı 4. kişinin diğer davalılar ile aynı köyde ikamet eden, birbirini yakinen tanıyan ve davalı borçlunun durumunu bilen bilebilecek kişilerden olduğu ve bunun yanında dava konusu taşınmazların tapudaki satış bedeli ile bilirkişi tarafından belirlenen bedel arasında misli fark bulunduğu anlaşıldığından, yapılan tasarrufun İİK. mad. 280/1 gereğince iptale tabi olduğunu»¹⁴⁰*

√ *«Davalı borçlu ile taşınmazı sattığı davalı 3. kişinin babası, dedesi ve amcasının altı yıllık site komşusu olduğu anlaşıldığından bu durumunun İİK'nun 280/1 madde kapsamında değerlendirilmesi ve sonucuna göre karar verilmesi gerekeceğini»¹⁴¹*

√ *«Davalıların ceza dosyalarında borçlu ile husumeti ve alacağı olan bu alacağın tahsili imkanı bulamadığı için suç sayılacak eylemlere yönelmiş olan ve sanık sıfatını alan kişinin yakın akrabaları olduğu, bu hali ile borçlunun mali durumu ve alacaklılarını ızzar kastı ile hareket ettiğini bilebilecek şahıslardan olduğunun anlaşıldığı, yine davalının borçludan birden fazla taşınmaz satın aldığı dava konusu bağımsız bölümü, bahsi geçen sanığın kardeşinden satın aldıktan kısa bir süre sonra aynı şahsın amcasına satış yaptığı bu iç içi ilişki içerisinde davalının da borçlunun mali durumu ve alacaklılarını ızzar kastı ile hareket ettiğini bilebilecek şahıslardan olduğunun anlaşıldığını»¹⁴²*

√ *«Davalı borçlunun aynı günde 19 adet taşınmaz sattığı bu taşınmazlardan üçünü davalıya, beşini davalı ile aynı soyadını taşıyan kişilere satıldığı, yine takip dosyasındaki ihalede dava konusu takip borçlularına ait iki taşınmazın icra ihalesi sonucu davalı tarafından alındığı,*

¹³⁶ Bknz: 17. HD. 10.04.2017 T. 20990/3853 (www.e-uyar.com)

¹³⁷ Bknz: 17. HD. 14.02.2017 T. 4107/1451 (www.e-uyar.com)

¹³⁸ Bknz: 17. HD. 14.02.2017 T. 23889/1460 (www.e-uyar.com)

¹³⁹ Bknz: 17. HD. 14.02.2017 T. 23919/1454 (www.e-uyar.com)

¹⁴⁰ Bknz: 17. HD. 01.02.2017 T. 24893/871 (www.e-uyar.com)

¹⁴¹ Bknz: 17. HD. 24.01.2017 T. 19676/484 (www.e-uyar.com)

¹⁴² Bknz: 17. HD. 24.01.2017 T. 22158/493 (www.e-uyar.com)

borçlu ile davalının aynı ilçe, köy ve ciltte nüfusa kayıtlı olduğu, faaliyet yerleri farklı olsa da faaliyet alanlarının aynı olması gibi maddi ve hukuki olgular gözönüne alındığında davalının İİK'nun 280/1 maddesi kapsamında borçlunun durumunu ve amacının bilebilecek kişilerden olduğunun kabulü gerektiğini; yine borçlu vekilinin savunmasında diğer davalının satış bedelinin 25.000 TL'sini banka aracılığıyla ödediğini, kalan 12.715,30 TL'nin de takip borçlusu şirketin borcuna mahsup edildiğini belirttiğinden diğer davalının da borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek durumda olduğunun kabulü gerektiğinden dava konusu tasarrufların İİK'nun 280/1 maddesi gereğince davacının alacak ve fer'ileriyle sınırlı olarak iptaline karar verilmesi gerekeceğini»¹⁴³

belirtmiştir...

X- Alacaklının, davalı-borçlunun ve davalı-borçlu ile işlemde bulunmuş olan **üçüncü kişilerin** iddia ve savunmalarında «*hayatın olağan akışına aykırılık*» bulunması halinde, bu tutarsız iddia ve savunmalar, açılmış olana tasarrufların iptali davalarında titizlikle değerlendirilir.

«*Hayatın olağan akışına aykırılık*» ne demektir? «*Hayatın olağan akışı*» kriteri, hukukçuların olaylara yorum getirmede kullandıkları ölçülerden ve prensiplerden birisidir. Buna göre insanların genelinin, sosyal yapı içerisinde yapageldikleri davranışlar «*hayatın olağan akışı*» kriterini oluşturmakta ve bu kriter de hukuki problemlerin yorumlanmasında kullanılmaktadır.¹⁴⁴

Başka bir deyişle; tecrübe (hayatın olağan akışı) kuralları «*hayatta sık tekrar eden, tekrarlanması ihtimal dahilinde olan olayların veya bilimsel ve teknik bilgilerin oluşturduğu ve kendilerini oluşturan somut olaylardan bağımsız hale gelmiş kurallar*»dır; vak'a tesbitinde, hukukun olaya uygulanmasında, hakimin bir değer hükmü vermesinde, delillerin değerlendirilmesi ve bir delilin ispat değerinin saptanmasında, muhtevası belli olmayan kuralların (kötüniyet gibi) uygulanmasında önemli rol oynar.¹⁴⁵

«*Hayatın olağan akışı*» kriteri, Yargıtay ve diğer üst derece mahkemelerinde, pek çok alandaki hukuki problemlerin çözülmesinde bir yorum kuralı olarak kullanılmaktadır. Yargıtay «*hayatın olağan akışı*» kriterini, «*olayların sebep-sonuç ilişkisine uygun olarak gerçekleşip gerçekleşmediğinin irdelenmesi, sosyal yapı içerisinde olağan karşılanacak türden olup olmadığının belirlenmesi*» şeklinde anlamaktadır. Söz gelimi «*bir ikrarının delil değerinin ortaya konulması için diğer şartların yanında hayatın olağan akışına uygun düşüp düşmediğinin de araştırılması gerektiği*» ifade edilmektedir.¹⁴⁶

«*Hayatın olağan akışı*» kriterinin uygulama alanı oldukça geniştir. Aynı zamanda, «*aksi ispatlanana kadar doğru kabul edilen bir karine*» olduğundan, hukukçular için adaletli karar vermede kullanılan, oldukça pratik bir kriter niteliğini taşımaktadır.

¹⁴³ Bknz: 17. HD. 17.01.2017 T. 11030/166 (www.e-uyar.com)

¹⁴⁴ DEMİR, A. Yargıtay İçtihatlarındaki Hayatın Olağan Akışı Kriteri (Terazi Der. Aralık/2008, S:28, s:129)

¹⁴⁵ ALANGOYA, Y. «Senede Karşı Senetle İspat» Kuralı ve «Hayatın Olağan Akışı» Kavramı (N. KOCAYU-SUFPAŞAOĞLU İçin Armağan, 2004, s:528, dipn. 32)

¹⁴⁶ DEMİR, A. agm. s:130

Sonuç olarak «*hayatın olağan akışı*» kriteri, mevcut hukukumuzda hukukçuların hemen her alanda uygulayabildikleri, onların işlerini kolaylaştıran önemli bir prensiptir.¹⁴⁷ Hangi olayların '*hayatın olağan akışına aykırı olduğu*' tasarrufun iptali davasına bakan mahkeme tarafından takdir edilecektir.¹⁴⁸

Uygulamada;

- Borçlunun, taşınmazı satın aldıktan çok kısa bir süre sonra elinden çıkarmış olması,
- Borçlunun taşınırını/taşınmazını satın alan 3. kişinin, borçlunun yakını (hışmı) olması,
- Borçlunun taşınmazını elinden çıkardığı halde, taşınmazda uzun süredir oturuyor olması,
- Taşınmazın halen borçlunun (boşandığı eşi, annesi, kızı vb.) tarafından kullanılıyor olması,
- Borçlunun sattıktan sonra, aracını kullanmaya devam etmesi,
- Üçüncü kişi tarafından taşınmazının/araçlarının, rayiç bedelinin iki katı bir bedelle satın alınması,
- Üçüncü kişinin, borçlunun komşusu, vekili, avukatı, mali müşaviri olması,
- Takip konusu borcun, borçlu tarafından -ödeme emri, icra dairesinde teslim alınarak kabul edilip, takibin kesinleştirilmesi,
- **Borçluya ait taşınırları/taşınmazları satın alan üçüncü kişilerin alım (mali) gücünün bulunmaması¹⁴⁹,**
- **Üçüncü kişinin, borçluya ait çok sayıda (örneğin; üç/dört adet) taşınmazı/aracı satın alması** (örneğin; bu konuda yüksek mahkeme;

√ "Davalı üçüncü kişilerin birbiri ile akraba olmalarının ve aynı gün borçluya ait üç taşınmazı satın almalarının mülkiyet hakkını sınırlandırılmasını gerektiren bir hal olmadığını"¹⁵⁰

√ "Davalı borçluların 7 adet parseli üzerinde otel ve müstemilatları ile noter kanalı ile diğer davalı şirkete devrettiği, hisse satış tarihlerinin aynı gün ve birbirini takip eden yevmiyelerle aynı noterden yapıldığı hususları birlikte değerlendirildiğinde; mal kaçırma kasdının yanında tüm parsellerin devredilmesi sebebi ile İİK. mad. 280/son uyarınca tasarrufların iptale tabi olduğunu"¹⁵¹

√ "Borçlunun aynı gün içinde on yedi araçtan on adedini davalıya, yedi aracı da davalı şirkete devretmesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığını ve İİK'nın 280. maddesinde öngörülen yasal ve fiili karineler gereği davalının borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olduğunun kabulünün de zorunlu olduğunu"¹⁵²

¹⁴⁷ DEMİR, A. agm. s:133

¹⁴⁸ ERDÖNMEZ, G. a.g.e., s:195

¹⁴⁹ Bknz: Yuk. dipn. 109-119

¹⁵⁰ Bknz: 17. HD. 25.06.2019 T. 15223/7846 (www.e-uyar.com)

¹⁵¹ Bknz: 17. HD. 27.03.2019 T. 12327/3706 (www.e-uyar.com)

¹⁵² Bknz: HGK. 19.03.2019 T. 17-2697/318 (www.e-uyar.com)

√ “3 adet taşınmazın aynı gün satın alınması ve davalıların aynı alanda mesleki faaliyette bulunmaları nedeniyle davalı 3.kişinin borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olması nedeniyle İİK'nun 280/1 maddesi gereğince tasarrufların iptale tabi bulunduğunu”¹⁵³

√ “Borçluya ait farklı vasıflardaki 7 adet taşınmazın aynı gün aynı kişiye satışı hayatın olağan akışına aykırı olduğundan, üçüncü kişinin borçlunun mal kaçırma kastını bildiğinin varsayılacağını”¹⁵⁴

√ “Davalının diğer kardeşi ile birlikte aynı gün 8 bağımsız bölüm satın alması ve borçlular ile aynı cadde üzerinde ticari faaliyette bulunması sebebiyle borçlunun mali durumunu bilebilecek şahıslardan olduğunu”¹⁵⁵

√ “Davalı borçlunun aynı günde 19 adet taşınmaz sattığı bu taşınmazlardan üçünü davalıya, beşini davalı ile aynı soyadını taşıyan kişilere satıldığı, yine takip dosyasındaki ihalede dava konusu takip borçlularına ait iki taşınmazın icra ihalesi sonucu davalı tarafından alındığını, borçlu ile davalının aynı ilçe, köy ve ciltte nüfusa kayıtlı olduğu, faaliyet yerleri farklı olsa da faaliyet alanlarının aynı olması gibi maddi ve hukuki olgular gözönüne alındığında davalının İİK'nun 280/1 maddesi kapsamında borçlunun durumunu ve amacının bilebilecek kişilerden olduğunun kabulü gerektiğini; yine borçlu vekilinin savunmasında diğer davalının satış bedelinin 25.000 TL'sini banka aracılığıyla ödediğini, kalan 12.715,30 TL'nin de takip borçlusunu şirketin borcuna mahsup edildiğini belirttiğinden diğer davalının da borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek durumda olduğunun kabulü gerektiğinden dava konusu tasarrufların İİK'nun 280/1 maddesi gereğince davacının alacak ve fer'ileriyle sınırlı olarak iptaline karar verilmesi gerekeceğini”¹⁵⁶

√ “Takip konusu borcun kredi sözleşmesinden doğmasına, haciz tutanaklarının İİK'nun 105 maddesi kapsamında geçici aciz belgesi niteliğinde olup bunun dışında -(borç tasfiye protokolü gereğince on bankaya 21.153.996,48 Euro borcu bulunan)- davalı borçlunun aciz halinde olduğunun anlaşılmasına karşısında, davalı borçlunun aynı gün davalıya yirmi adet, bir gün ara ile diğer davalıya yedi adet taşınmaz satıp davalı 3. kişinin satın aldığı taşınmazlar için satıştan 22-23 gün önce 100.000 Doları davalı borçluya elden ödemesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığını ve mevcut durumun davalılar tarafından borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olduğunu gösterdiği, davalı borçlunun davalı 3.kişinin amcasının torunu olması nedeniyle bu davalının borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olması nedeniyle bu davalı ile yapılan dava konusu tasarrufların da İİK'nun 280/1.madde gereğince iptale tabi bulunduğunu”¹⁵⁷

√ “Davalı üçüncü kişinin, borçlunun kefili olan ve bu kefaletten dolayı borçlunun borcunu ödeme tehdidi ile karşı karşıya kalan dava dışı...Ltd. Şti'nin çalışanı olması, aynı gün borçlu ve akrabalarına ait üç taşınmazın satın alınması ve satışa rağmen borçlunun bu taşınmazlardan birinde oturmaya devam etmesi olguları birlikte değerlendirildiğinde, satışın

¹⁵³ Bknz: 17. HD. 12.02.2018 T. 10637/843 (www.e-uyar.com)

¹⁵⁴ Bknz: İzmir BAM. 5. HD. 01.02.2018 T. 1183/158 (www.e-uyar.com)

¹⁵⁵ Bknz: 17. HD. 14.02.2017 T. 23919/1454 (www.e-uyar.com)

¹⁵⁶ Bknz: 17. HD. 17.01.2017 T.11030/166 (www.e-uyar.com)

¹⁵⁷ Bknz: 17. HD. 06.12.2016 T. 2847/11210 (www.e-uyar.com)

borçlunun alacaklılarını ızzar kastı ile yapıldığının sabit bulunmasına göre davanın kabulü gerektiğini”¹⁵⁸

√ “*Davaluların aynı gün 3 adet taşınmazı çok düşük bedellerle satın alması ve tanık beyanlarına göre satışın muvazaalı olduğunun anlaşılması bulunmasına göre davanın kabulü gerektiğini”¹⁵⁹*

belirtmiştir)

- Borçlunun aynı gün birden fazla taşınır/taşınmazını satması¹⁶⁰,

‘hayatın olağan akışına uygun düşmeyen’ işlemler olarak kabul edilmektedir.¹⁶¹

Yüksek mahkeme «tasarrufun iptali davaları»nda ‘*hayatın olağan akışı*’ kriteri ile ilgili ola-rak;

√ «*Davalı borçlunun aynı günde 19 adet taşınmaz sattığı bu taşınmazlardan üçünü davalıya, beşini davalı ile aynı soyadını taşıyan kişilere satıldığı, yine takip dosyasındaki ihalede dava konusu takip borçlularına ait iki taşınmazın icra ihalesi sonucu davalı tarafından alındığı, borçlu ile davalının aynı ilçe, köy ve ciltte nüfusa kayıtlı olduğu, faaliyet yerleri farklı olsa da faaliyet alanlarının aynı olması gibi maddi ve hukuki olgular gözönüne alındığında davalının İİK’nun 280/1 maddesi kapsamında borçlunun durumunu ve amacının bilebilecek kişilerden olduğunun kabulü gerektiği; yine borçlu vekilinin savunmasında diğer davalının satış bedelinin 25.000 TL’sini banka aracılığıyla ödediğini, kalan 12.715,30 TL’nin de takip borçlusu şirketin borcuna mahsup edildiğini belirttiğinden diğer davalının da borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek durumda olduğunun kabulü gerektiğinden, dava konusu tasarrufların İİK’nun 280/1 maddesi gereğince davacının alacak ve fer’ileriyle sınırlı olarak iptaline karar verilmesi gerekeceğini»¹⁶²*

√ «*Takip konusu borcun kredi sözleşmesinden doğmasına, haciz tutanaklarının İİK’nun 105 maddesi kapsamında geçici aciz belgesi niteliğinde olup bunun dışında -(borç tasfiye protokolü gereğince on bankaya 21.153.996,48 Euro borcu bulunan)- davalı borçlunun aciz halinde olduğunun anlaşılmasına karşısında, davalı borçlunun aynı gün davalıya yirmi adet, bir gün ara ile diğer davalıya yedi adet taşınmaz satıp davalı 3. kişinin satın aldığı taşınmazlar için satıştan 22-23 gün önce 100.000 Doları davalı borçluya elden ödemesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığı ve mevcut durumun davalılar tarafından borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olduğunu gösterdiği, davalı borçlunun davalı 3.kişinin amcasının torunu olması nedeniyle bu davalının borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olması nedeniyle bu davalı ile yapılan dava konusu tasarrufların da İİK’nun 280/1.madde gereğince iptale tabi bulunduğunu»¹⁶³*

√ «*Gaziantep’te oturan ve orada ticaretle uğraşan davalının 80.000 TL civarında rayiç değere sahip Giresun Keşap’da bulunan taşınmazı, ondokuz yaşındaki davalıdan alması, anılan*

¹⁵⁸ Bknz: 17. HD. 29.11.2016 T. 17073/11003 (www.e-uyar.com)

¹⁵⁹ Bknz: 17. HD. 24.05.2016 T. 12160/6293 (www.e-uyar.com)

¹⁶⁰ Bknz: Yuk. dipn. 150-159; 162; 166; 168; 186; 198; 211; 214

¹⁶¹ SERTKAYA,A.Ş./KUL,S. age. s: 352

¹⁶² Bknz: 17. HD. 17.01.2017 T. 11030/166 (www.e-uyar.com)

¹⁶³ Bknz: 17. HD. 06.12.2016 T. 2847/11210 (www.e-uyar.com)

taşınmazın boş olarak tutulması, hayatın olağan akışına uygun bulunmadığından, tasarrufun İİK'nun 280/1 madde gereğince iptale tabi olduğunu»¹⁶⁴

√ «Dosya kapsamından; davalının 26.3.2010-21.2.2013 tarihleri arasında davalı borçlu şirketin eski eşi ile birlikte ortağı olduğu, eski eşinden 15.12.2008 tarihinde boşanmasına rağmen, 2010 yılında alınan dava konusu aracın banka kredisine kefil olduğu, kredi borcunu 19.4.2013 tarihinde 20.000 TL olarak ödeyerek dava konusu aracı 22.4.2013 tarihinde borçlu şirketten aldığı, davalı ile eski eşi arasındaki ceza dosyasındaki 12.11.2012 tarihli hazırlık ifadelerinden tarafların birlikteliklerinin 2011 yılına kadar devam ettiğinin anlaşıldığı, yine dava konusu aracın 12.11.2012 tarihli tutanaktan davalının kullanımında olduğunun anlaşıldığı, takip konusu borcun tanzim tarihi olan 20.9.2012 tarihinde davalının borçlu şirketin ortağı olduğu, 12.11.2012 tarihli tartışma ve kavganın borçlu şirketin borçları nedeniyle meydana geldiği, dolayısıyla davalının ortağı olduğu şirketin durumunu ve amacını yani borçlarını bilmemesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığı, yine dava konusu aracın davalı tarafından alacağı mahsuben (aracın banka kredi borcunu ödemiş olması) alınmış olması nedeniyle, dava konusu tasarrufun İİK'nun 279/3-2 ve 280/1 madde gereğince iptale tabi olduğunu»¹⁶⁵

√ «Davalı 3.kişinin borçlunun komşusu, diğer davalı 3.kişinin ise borçlunun vekili olduğu, aynı gün borçlu tarafından davalı 3. kişiye sekiz araç, diğer davalı 3. kişiye farklı iki günde 6 araç satılmış olması nedeniyle, davalı 3.kişilerin borçlunun durumunu ve amacının bilebilecek kişilerden olması ve bu durumun ticari işletmenin kısmen devri mahiyetinde olması nedeniyle, reddedilen araçlar yönünden de davanın, İİK'nun 280.maddesi gereğince kabulüne karar verilmesi gerekeceğini»¹⁶⁶

√ «Borçlunun aciz halinde olduğunun anlaşılmasına, iptali istenen tasarrufların dava konusu takip dosyasındaki 25.3.2011 tanzim 3.7.2012 vadeli senetle doğan borçtan sonra yapılmasına, 4.6.2013 ve 26.8.2013 tarihli tasarrufların dava açıldıktan sonra yapılmış olmasına, davalı 3.kişilerin borçlunun eşi ve kızı, davalı 4.kişi şirketin borçlunun çocuklarına ait yine davalı 4.kişinin de ekonomik durumu itibarıyla dava konusu aracı almasının hayatın olağan akışına aykırı olması nedeniyle dava konusu 12.10.2011 ve 20.10.2011 tarihli tasarrufların İİK'nun 278/3-1 ve 280/1 madde, 4.6.2013, 26.8.2013 tarihli tasarrufların da İİK'nun 280/1 madde gereğince iptale tabi olduğunu»¹⁶⁷

√ «Borçlunun aynı gün üç adet dükkan niteliğindeki taşınmazını aynı kişiye satması ve bu taşınmazların (haciz ve ipotekle yüklü) rayiç değerlerinin çok üzerinde bir bedelle satılması hayatın olağan akışına uygun olmadığından, tasarrufların İİK. mad. 280/1 gereğince davacının alacak ve ferileriyle sınırlı olarak iptaline karar verilmesi gerektiğini»¹⁶⁸

√ «Dava konusu 3 adet parselin borcun doğumundan sonra aynı gün davalıya satıldığı ve satışa rağmen borçlu tarafından kullanıldığı, üçüncü kişinin traktörü olmadığından borçlunun

¹⁶⁴ Bknz: 17. HD. 15.11.2016 T. 17928/10506 (www.e-uyar.com)

¹⁶⁵ Bknz: 17. HD. 25.10.2016 T. 18523/9342 (www.e-uyar.com)

¹⁶⁶ Bknz: 17. HD. 04.10.2016 T. 14167/8533 (www.e-uyar.com)

¹⁶⁷ Bknz: 17. HD. 27.09.2016 T. 12977/8287 (www.e-uyar.com)

¹⁶⁸ Bknz: 17. HD. 07.06.2016 T. 13025/6947 (www.e-uyar.com)

*dava konusu taşınmazları kiraladığı iddia edilmiş ise de bu iddia yaşam deneyimlerine uygun olmadığını*¹⁶⁹

√ «Haciz tutanağının İİK'nun 105 maddesi kapsamında geçici aciz belgesi niteliğinde olduğu ve davacı tarafından aciz belgesi de sunulduğu; iptali istenen tasarrufun ise takip konusu alacaklardan sonra yapıldığı anlaşıldığından, davanın süresinde açıldığı ve dava ön koşullarının gerçekleşmiş olduğunun kabulü gerektiğini- Tapu masrafından kaçınmak için yapıldığını ileri sürmüş ise de, borcun doğumundan sonra, tarafların imzaladığı sözleşmeye aykırı olacak şekilde ve bedelsiz olarak arsa sahibi adına tescil yapılmasının, yaşam deneyimlerine uygun olmadığı ve İİK. mad. 278/1 gereğince bağış niteliğinde olup iptali gerektiğini»¹⁷⁰

√ «Davacının iş aktinden doğan alacağının olduğunu ve bu alacak ile ilgili dava açıldıktan sonra, borçlunun aracı sattığı ve bu satışa rağmen fiilen kullanmaya devam ettiği anlaşıldığından, bu hali ile satışın alacaklıları ızzar kastı ile yapıldığının sabit olduğu ve tasarrufun iptali davasının kabulü gerektiğini- Satıştan sonra trafik cezasının borçlu şirket temsilcisi adına kesildiği, bunun aracın arızasını kontrol amacı ile yapıldığı iddiasının, satıştan 2 yıldan fazla süre sonra böyle bir kontrolün, yaşam deneyimlerine uygun bulunmadığını»¹⁷¹

√ «Üzerinde haciz ve ipotek olan taşınmazın rayiç bedelinin iki katına bir bedelle satın alınmasının hayatın olağan akışına uygun düşmediği gibi, borçlu ile davalının hemşeri olması, dava konusu taşınmazın borçlunun annesi tarafından kullanılması gibi maddi ve hukuki olgular birlikte değerlendirildiğinde 'dava konusu tasarrufların İİK 280/1-2 madde gereğince iptale tabi olup olmadığı değerlendirilmesi gerektiği'ne değinen bozma ilamı üzerine davanın kabulüne dair verilen kararın isabetli olduğunu»¹⁷²

√ «Bozma sonrasında, mahkemece, dava konusu takip dosyasındaki senedin verilmiş tarihlerindeki çelişkili ifadeler, takibe konu borcun, borçlu tarafından aynı gün kabul edilerek kesinleştirilmiş olması nedeni ile davanın kabulüne karar verilmesinin isabetli olduğunu»¹⁷³

√ «Mahkemece alınan bilirkişi raporunda taşınmazı satan şahısların malvarlıklarında bir artış olmadığı gibi, satın alan şahıslarında alım gücünün olmadığı belirtildiğinden, zaten müteahhit olan borçlunun tüm taşınmazları kızı, eşi ve yakın akrabaları adına tescilinin de yaşam deneyimlerine uygun olmadığı anlaşıldığından, bu taşınmazlar yönünden davanın kabulüne karar verilmesi gerekeceğini»¹⁷⁴

√ «Dava konusu taşınmazın borçlunun amcası olan davalıya devredilmesine rağmen, borçlunun taşınmazda oturmaya devam etmesinin muvazaaya karine teşkil ettiğini»¹⁷⁵

√ «Dava konusu taşınmazla ilgili işlemleri borcun doğumundan önce yapıldığından bu taşınmazlar yönünden davanın reddinin yerinde olduğunu- Mahkemece alınan bilirkişi raporunda taşınmazı satan şahısların malvarlıklarında bir artış olmadığı gibi, satın alan şahısların da alım gücünün olmadığı belirtildiğinden, zaten müteahhit olan borçlunun tüm

¹⁶⁹ Bknz: 17. HD. 03.05.2016 T. 3347/5339 (www.e-uyar.com)

¹⁷⁰ Bknz: 17. HD. 03.05.2016 T. 4425/5341 (www.e-uyar.com)

¹⁷¹ Bknz: 17. HD. 19.04.2016 T. 20386/4953 (www.e-uyar.com)

¹⁷² Bknz: 17. HD. 19.04.2016 T. 603/5011 (www.e-uyar.com)

¹⁷³ Bknz: 17. HD. 19.04.2016 T. 11699/4946 (www.e-uyar.com)

¹⁷⁴ Bknz: 17. HD. 05.04.2016 T. 12040/4257 (www.e-uyar.com)

¹⁷⁵ Bknz: 17. HD. 05.04.2016 T. 13376/4258 (www.e-uyar.com)

taşınmazları kızı, eşi ve yakın akrabaları adına tescilinin de yaşam deneyimlerine uygun olmadığı anlaşıldığından bu taşınmaz yönünden davanın kabulüne karar verilmesi gerekeceğini»¹⁷⁶

√ «*Tapu akit tablosuna göre davalılardan üçüncü kişi ile borçlunun komşu olduğu, davalı üçüncü kişinin taşınmazı borçludan satın aldıktan kısa süre sonra borçlunun kardeşine satış yapmasının iyiniyetli olmadığı dolayısı ile borçlunun mali durumunu bildiği kabul edileceğinden, taşınmazın gerçek değeri ile satış bedeli arasındaki bedeli farkının tesbitine gerek bulunmadığı halde bu yönde davacıya keşif masrafı yatırılması için süre verilmesinin isabetsiz olduğunu- Davanın konusuz kalması halinde, 'konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına', yargılama giderinin ise, tarafların haklılık durumları tesbit edildikten sonra oluşacak sonuca göre hükmedilmesi gerektiğini»¹⁷⁷*

√ «*Mülkiyeti muhafaza kaydı ile dava konusu aracı satma imkanı bulunan davacının bu yolu tercih etmeden otuz beş ay vadeli araç satması, aracı sattığı gün muaccel olmayan alacağını (araç bedelinin) takibe koyması takibin aynı gün kesinleştirilmesi ve ertesi gün araca haciz koyması hayatın olağan akışına uygun görülmediği gibi davalının alacağının ve takibinin muvazaalı olduğu iddia ve ispatlanamadığından eldeki davanın reddine karar verilmesi gerekeceğini»¹⁷⁸*

√ «*Davalı-üçüncü kişinin, borçlunun eşinin muhasebecisi olması nedeniyle borçlunun mali durumu hakkında bilgi sahibi olması gereken kişilerden sayılacağı, ayrıca 2009 yılından itibaren peyderpey verilen para için 2013 yılında alacağın teminat altına alınması için ipoteğin tesis edildiği iddiasının hayatın olağan akışına uygun bulunmadığından mahkemece 'ipoteğin muvazaalı olduğunun ispatlanamadığı' şeklindeki gerekçenin isabetli olmadığını»¹⁷⁹*

√ «*Rayıç bedelin oldukça üstünde fazla bedel ödenmesi, hayatın olağan akışına uygun olmadığını- Davalı 3.kişinin borçlunun eşinin teyzesi, diğer davalının ise borçlunun eşinin teyzesinin eşi olduğu dolayısıyla, davalı 3.kişilerin İİK'nun 280/1 madde kapsamında borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olması nedeniyle tasarrufun iptali davasının kabulü gerektiğini»¹⁸⁰*

√ «*Tasarrufa konu taşınmazın dükkan niteliğinde olması ve o taşınmaz üzerinde borçlunun ortağı olduğu şirkete ait lokanta bulunmasının taşınmazı ticari işletmenin mühim bir parçası olduğunun kabulünü gerektirmediği, davalı borçlunun tasarrufu, lokanta işletmeciliği yapan şirkete ait hisse satışı değil, dükkanın mülkiyetine ait hisse satışı (dükkan satışı) olduğu anlaşıldığından, İİK'nin 280/son maddesinin uygulanma imkanının bulunmadığı»¹⁸¹*

√ «*Davalı vekilinin savunmasından davalının borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olduğu anlaşıldığından ve dava konusu taşınmazın satışına rağmen halen borçlu tarafından bedelsiz olarak kullanılmasının hayatın olağan akışına uygun olmadığından, İİK.*

¹⁷⁶ Bknz: 17. HD. 05.04.2016 T. 11974/4256 (www.e-uyar.com)

¹⁷⁷ Bknz: 17. HD. 08.03.2016 T. 12156/2887 (www.e-uyar.com)

¹⁷⁸ Bknz: 17. HD. 01.03.2016 T. 12704/2476 (www.e-uyar.com)

¹⁷⁹ Bknz: 17. HD. 23.02.2016 T. 833/2110 (www.e-uyar.com)

¹⁸⁰ Bknz: 17. HD. 16.02.2016 T. 1873/1740 (www.e-uyar.com)

¹⁸¹ Bknz: 17. HD. 15.02.2016 T. 17984/1574 (www.e-uyar.com)

mad. 280/1 gereğince davacının alacak ve fer'ileriyle sınırlı olarak tasarrufun iptaline karar verilmesi gerekeceğini»¹⁸²

√ «Davacı banka tarafından ibraz edilen borçlu şirkete ait mizan tablosundan davalı üçüncü kişi şirket ile borçlu şirket arasında cari hesap ilişkisinin olduğunun anlaşıldığı, borçlu şirket ile üçüncü kişi şirket arasında cari hesap ilişkisinin olduğunun anlaşıldığı, tacir olan tarafların taşınmazı satın almadan yaklaşık dört ay önce bedel ödemelerinin yaşam deneyimlerine aykırı olduğu, bu durumda, davalı üçüncü kişi şirketin, borçlu şirketin mali durumunu ve alacaklılardan mal kaçırma amacını bildiğinin kabulü ile bu tasarrufun iptali gerekeceğini- Tasarrufun iptali davalarında, 3. kişinin borçludan satın aldığı malı elinden çıkarması ve iyi niyetli olduğunun anlaşılması halinde, İİK'nın 283/2 maddesi uyarınca davanın bedele dönüşeceği ve üçüncü kişinin dava konusu malı elinden çıkardığı tarihteki gerçek değeri oranında bedelle sorumlu tutulması gerekeceğini»¹⁸³

√ «Bağımsız bölümü satın alan davalının borçlu davalının eniştesi olduğu, diğer davalılar ile borçlu davalı arasında akrabalık, komşuluk ve yakınlık olduğunun dosyadaki zabıta araştırmasından anlaşılması yanında hepsi aynı ilçeden olan davalıların birbirlerini tanımamaları ve borçlu davalının mali durumu ile alacaklıları ızrar kastını bilmeyecekleri hususu hayatın olağan akışı ile örtüşmediğinden, bu durumda mahkemece dava ve temyize konu taşınmazlara ilişkin tasarrufların İİK'nın 278/III-1 ve 2. maddesi ile 280/1 ve 2. maddesi uyarınca iptali gerekip gerekmediğinin irdelenmesi ondan sonra hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini»¹⁸⁴

√ «Dava konusu araç borcun doğumundan sonra borçlu tarafından davalıya satıldığı, ... tarihinde haciz için borçlu şirket adresine hacze gidildiğinde aracın, adresin önünde görüldüğü ve aracın tescil belgesi borçlu şirket çalışanı tarafından icra müdürüne teslim edildiği, aracın halen borçlu elinde bulunma nedeninin de izah edilemediği, bu durumda araç satışa rağmen borçlu tarafından kullanıldığına göre satışın iyiniyetli olduğundan söz edilemeyeceğini (İİK.md.280/l)»¹⁸⁵

√ «Davalı 3. kişinin aynı gün davalı borçludan üç taşınmaz alıp bunları on üç gün sonra diğer davalıya satması ve davalının iki taşınmazı borçlunun kardeşi davalıya satmış olması, davalıların borçlunun durumunu ve amacının bilebilecek kişilerden olması nedeniyle dava konusu tasarrufların İİK. mad. 280/1 gereğince iptale tabi olduğunu- Davalı 3. kişinin borçlu ile aynı köyden olması ve borçludan aldığı taşınmazı 9 gün sonra diğer davalıya satmış olması ve davalı 3. kişinin borçlunun durumunu ve amacının bilebilecek kişilerden olması nedeniyle dava konusu bu tasarrufun da İİK. mad. 280/1 gereğince iptale tabi olduğunu»¹⁸⁶

√ «Dava konusu taşınmazda borçlunun oğlunun oturduğu, satışın görünüşte olduğu, davacı ile borçlu arasında husumet bulunduğu, taşınmazın davalı borçlu aleyhine açılan davadan hemen sonra satılmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğunu, satışın mal kaçırma kastı ile yapıldığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verildiği; İİK'nın 283/1 maddesi gereğince

¹⁸² Bknz: 17. HD. 22.12.2015 T. 6298/14743 (www.e-uyar.com)

¹⁸³ Bknz: 17. HD. 30.06.2015 T. 3089/9338 (www.e-uyar.com)

¹⁸⁴ Bknz: 17. HD. 25.06.2015 T. 2349/9126 (www.e-uyar.com)

¹⁸⁵ Bknz: 17. HD. 09.06.2015 T. 3022/8463 (www.e-uyar.com)

¹⁸⁶ Bknz: 17. HD. 26.05.2015 T. 19456/7760 (www.e-uyar.com)

dava konusu tasarrufun davacının alacak ve fer'ileriyle sınırlı olarak iptaline karar verilmesi gerekeceğini»¹⁸⁷

√ «*Davalı borçlu ile davalı arasında akrabalık, arkadaşlık, ticari ilişki gibi borçlunun mal kaçırma kastını bildiği ya da bilebilecek durumda olduğuna ilişkin olarak bir araştırmanın yapılmadığı, borçlu hakkındaki haciz sırasında ele geçirildiği belirtilen defterde davalı İbrahim K. hakkında da kayıt olduğu ve tasarruf sonrasında dahi ödeme yapıldığının yazıldığı bu nedenle borçlu ile bu davalı arasında belirtilen şekilde ilişkinin olup olmadığının incelenmesi ve sonucuna göre bir karar verilmesi- Davalıya yapılan satışta davalı borçlular ile vekilleri arasında bir tasarruf olduğu, davalı borçlular vekili olarak hareket eden avukatın, borçluların alacaklılarından mal kaçırmak ya da alacaklılarını ızzar kastı ile hareket ettiğini bildiği ya da bilebilecek durumda olduğunun (İİK. m. 280/1) hayatın olağan akışına uygun düştiğini, bu tasarruf hakkındaki davanın da kabulüne karar verilmek gerekirken, yazılı ve yanılıgılı gerekçe ile davanın reddinin isabetli olmadığını»¹⁸⁸*

√ «*Davanın TBK'nun 19. maddesi gereğince muvazaa hukuksal nedenine dayalı iptali istemine ilişkin olduğu, dava konusu taşınmazın satışından itibaren yaklaşık 3,5 yıl borçlu tarafından bedelsiz kullanıldığı, davalının ev hanımı olup gelirin bulunmadığı, 120.000 TL meblağlı senet nedeniyle 120.000 TL alacağı bulunan davalının, 100.000 TL bedelle davalıdan dava konusu taşınmazı satın almasının hayatının olağan akışına uygun olmaması gibi maddi ve hukuki olgular birlikte değerlendirildiğinde, dava konusu satış işleminin muvazaa olması nedeniyle davanın kabulü ile İİK. 283/2. madde kıyasen uygulanarak davacının alacak ve fer'ileriyle sınırlı olarak dava konusu satış işleminin iptaline karar verilmesi gerektiğini»¹⁸⁹*

√ «*Davalı üçüncü kişinin borçluya ait yedi adet taşınmaz üzerindeki çok sayıda hacizlerle birlikte satın almasının hayatın olağan akışına uygun düşmeyeceğini»¹⁹⁰*

√ «*Dava konusu aracın 3. ve 4. kişiye satıldıktan sonra dahi borçlu tarafından kullanılmaya devam etmesinin hayatın olağan akışına uygun düşmediğini»¹⁹¹*

√ «*Taşınmazın gerçek bedeli arasında fahiş fark olacak şekilde satın almasının iptali gerektiği- Yapılan satışa rağmen borçlunun taşınmazda oturmaya devam etmesinin yaşam deneyimlerine uygun olmadığını»¹⁹²*

√ «*Borçlu ile davalı arasında ticari ilişki bulunduğu dosya kapsamından anlaşıldığından bu durumda davalı borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olması nedeniyle İİK 280/1-2 madde gereğince tasarrufun iptale tabi olduğu; diğer tasarruf yönünden ise dava konusu taşınmazın halen borçlu tarafından kullanılıyor olmasının hayatın olağan akışına aykırı olması ve davalı borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olması nedeniyle İİK 280/1 madde gereğince iptale tabi olması nedeniyle davanın kabulü ile dava*

¹⁸⁷ Bknz: 17. HD. 12.05.2015 T. 20232/7298 (www.e-uyar.com)

¹⁸⁸ Bknz: 17. HD. 05.05.2015 T. 4573/6653 (www.e-uyar.com)

¹⁸⁹ Bknz: 17. HD. 14.04.2015 T. 4196/5870 (www.e-uyar.com)

¹⁹⁰ Bknz: 17. HD. 07.04.2015 T. 20082/5488 (www.e-uyar.com)

¹⁹¹ Bknz: 17. HD. 16.03.2015 T. 25038/4293 (www.e-uyar.com)

¹⁹² Bknz: 17. HD. 10.03.2015 T. 16376/4094 (www.e-uyar.com)

konusu her iki tasarrufun da davacının alacak ve ferileriyle sınırlı olarak iptaline karar verilmesi gerekeceğini»¹⁹³

√ «*Alacağın doğum tarihinin, iptali istenen tasarruftan önce olduğu ve alacaklı ile borçlu arasındaki borç doğuran satış dışında başkaca senet düzenlenmesini gerektirecek bağlantı olmadığı, satıştan uzun süre sonra dahi davalı borçlunun dava konusu yerde geçerli bir kira sözleşmesi olmadan oturmaya devam etmesinin dahi hayatın olağan akışına uygun düşmediğini»¹⁹⁴*

√ «*Davalının kendi beyanına göre, eşi için çekilen krediye teminat olması için taşınmazın ipotek verilmesi sırasında davalı borçlunun diğer davalı adına vekil olarak hareke etmesinin, hayatın olağan akışına uygun olup olmadığı üzerinde durularak sonucuna göre bir karar verilmesi gerektiğini»¹⁹⁵*

√ «*Davacı alacaklı tarafından yapılan takibin itiraza uğramadan kesinleşmiş olması, davalı borçlu hakkında kesin aciz vesikası alınması, bir kişinin alacağını tahsil etmeden aynı kişiye yeniden borç vermesinin olağan olmamasının, tek başına alacağın gerçek bir alacak olmadığına kanıt sayılamayacağı gibi alacaklı davacı aleyhinde menfi tespit davası açılmadığı gibi her hangi bir suç duyurusunda da bulunulmadığından, alacağın gerçek alacak olduğunun kabulü ile işin esasına girilmek suretiyle toplanan ve toplanacak tüm delillerin birlikte değerlendirilerek hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerektiğini»¹⁹⁶*

√ «*Dava konusu taşınmazın, davalı 3. kişiye satıldığı halde taşınmazın halen borçlu tarafından kullanılması, yine davalı 3. kişi vekilinin temyize cevap dilekçesinde müvekkilinin davacı ve davalı borçluyu tanıdığını beyan etmesi, taşınmaz üzerine haciz konulup aynı gün kaldırılması (davalı 3. kişinin haczi bilmesi) gibi maddi ve hukuki olgular karşısında dava konusu tasarrufun İİK 280/1 madde kapsamında iptale tabi olup olmadığı değerlendirilerek sonucuna göre karar verilmesi gerektiğini»¹⁹⁷*

√ «*Taşınmazların tapudaki satış bedeli ile bilirkişi tarafından belirlenen değerleri arasında misli fark bulunmadığı, davalı 3. kişinin kötüniyetli olduğunun ispatlanamaması nedeniyle davanın reddine karar verilmişse de, borçlunun aynı gün tek satış sözleşmesi ile on sekiz adet taşınmazını satmasının (bu satışların tamamının davalı 3. kişi ve onunla bağlantılı kişi ve şirkete yapmasının) hayatın olağan akışına uygun olmadığı ve bu durumun 3. kişinin de borçlunun amacını ve durumunun bilebilecek kişilerden olduğunu gösterdiğini»¹⁹⁸*

√ «*Davalı üçüncü kişi tarafından banka vasıtası ile taşınmazların gerçek bedellerinin ödenmiş olduğu kabul edilmişse de, yapılan ödemelerin tasarruf tarihinden yaklaşık 2 ay sonrasına ait olup ve ödemeye ilişkin dekontlarda ödemenin hangi amaçla yapıldığı belirtilmemiş olduğu ve davalı üçüncü kişinin 'borçlu davalıdan alacaklı olduğunu, taşınmazlarında bu alacağa karşılık alındığını' bildirmiş olduğu görüldüğünden, mahkemece davalı üçüncü kişi tarafından tasarruf tarihinden yaklaşık 2 ay sonra yapılan ödemelerin dava konusu*

¹⁹³ Bknz: 17. HD. 24.02.2015 T. 16719/3317 (www.e-uyar.com)

¹⁹⁴ Bknz: 17. HD. 19.01.2015 T. 23067/440 (www.e-uyar.com)

¹⁹⁵ Bknz: 17. HD. 10.11.2014 T. 6095/15498 (www.e-uyar.com)

¹⁹⁶ Bknz: 17. HD. 23.10.2014 T. 7638/13957 (www.e-uyar.com)

¹⁹⁷ Bknz: 17. HD. 23.09.2014 T. 13771/12425 (www.e-uyar.com)

¹⁹⁸ Bknz: 17. HD. 01.07.2014 T. 3746/10413 (www.e-uyar.com)

taşınmazların satış bedeli olup olamayacağıının irdelenmesi, bu durumun hayatın olağan akışına uygun olup olmadığıının tartışılması, davalılar arasında tasarruf tarihinden önce ticari ilişki olup olmadığıının araştırılarak davalı üçüncü kişinin, borçlu davalının mali durumu ile alacaklıları ızzar kastını bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olup olmadığıının incelenmesi gerektiğini»¹⁹⁹

√ «Davalı borçlu ile satış öncesinde de tanışıklığı bulunduğu anlaşılan ve dosya içindeki krokiye göre yakın binada market işleten diğer davalının da davalı borçlunun alacaklılarından mal kaçırmak ya da alacaklılarını ızzar kastı ile hareket ettiğini bilebilecek kişilerden olduğunun, hayatın olağan akışına uygun düştüğünü»²⁰⁰

√ «Dava konusu taşınmazda, borçlu tarafından davalıya satış tarihinden sonra davacı takibinde yapılan haciz sırasında dahi borçlunun karısının oturmakta olduğu, borçlunun eşinin dava konusu evin eşyaları ile satıldığını beyan ettiği ve 3. kişinin de boşanmış olduğu için kendisinin oturmasına izin verdiğini belirtmesinin hayatın olağan akışına uygun olup olmadığı üzerinde durulmadan karar verilmesinin doğru olmadığını»²⁰¹

√ «Borçlunun alacaklılardan mal kaçırmaya amacı ile takip mallarını ihale ile sattığından, yapılan satışa rağmen malları fiilen kullanmaya devam ettiğinden, yapılan işlemlerin danışıklı olduğunun kabulü gerekeceğini»²⁰²

√ «Borçlu ile 3. kişiler arasındaki ticari ilişki olduğunun borçlunun oğlunun ifadesinde de belirtilmesi, 3. kişi ile 4. kişinin aynı yer nüfusuna kayıtlı olması, davalı 4. kişilerin aynı şirkette ortak olmaları ve borçlu ile oğlunun satışlara rağmen taşınmazda uzun süre oturuyor olmalarını hayatın olağan akışına aykırı bulunması karşısında taşınmazların satışına ilişkin tasarrufun iptali davasının kabulü gerektiğini»²⁰³

√ «Davalının borçludan alacaklı olmasına ve tahsil edememesine rağmen, borç vermeye devam etmesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığını; işlemin muvazaalı olduğunun kabulü ile tasarrufun iptaline karar verilmesi gerekeceğini»²⁰⁴

√ «Davalı borçlunun aynı gün içinde on yedi araçtan on adetini davalıya, yedi aracı da diğer davalı şirkete devretmesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığı, davalının, borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olduğunun kabulü gerekeceğini»²⁰⁵

√ «Davalı 3. kişi borçlu şirketin ortağı ve müdürü, davalı 4. kişi ise borçlu şirketin ortaklarından ve aynı zamanda takip borçlusunu gerçek kişinin kayınbiraderi olduğundan, tasarrufun iptale tabi ve bu durumda, davacı vekiline davalı borçlu şirketle ilgili geçici veya kat'i aciz belgesi sunması için süre verilmesi gerektiğini»²⁰⁶

¹⁹⁹ Bknz: 17. HD. 01.07.2014 T. 7488/10391 (www.e-uyar.com)

²⁰⁰ Bknz: 17. HD. 20.05.2014 T. 410/7859 (www.e-uyar.com)

²⁰¹ Bknz: 17. HD. 20.05.2014 T. 363/7857 (www.e-uyar.com)

²⁰² Bknz: 17. HD. 13.05.2014 T. 21461/7574 (www.e-uyar.com)

²⁰³ Bknz: 17. HD. 12.05.2014 T. 2634/7421 (www.e-uyar.com)

²⁰⁴ Bknz: 17. HD. 06.05.2014 T. 4659/7105 (www.e-uyar.com)

²⁰⁵ Bknz: 17. HD. 29.04.2014 T. 6691/6499 (www.e-uyar.com)

²⁰⁶ Bknz: 17. HD. 22.04.2014 T. 5538/6257 (www.e-uyar.com)

√ «Davacının şufa hakkını engellemek amacı ile, 'davalının, taşınmaz üzerine amcası diğer davalı lehine ipotek tesis ettirdiği' ileri sürülerek 'bu ipotegın kaldırılması talebiyle açılan tasarrufun iptali davasında, davalı ile amcası olan diğer davalı arasındaki ipotek ilişkisinin hangi ilişkiden kaynaklandığı kanıtlanmadığından, ipotek tesis edilmesi ile borçlunun borcuna karşılık yapıldığı ileri sürülen ödeme arasında 20 günlük bir sürenin olduğu anlaşıldığından, mevcut delillerle ödemenin davalı amca tarafından yapıldığı kabul edilemeyeceği ve davalılar arasındaki ipotek ilişkisinin hayatın olağan akışına uygun düşmediğini, konulma zamanı gerekse davalılar arasındaki akrabalık ile ödemenin kim tarafından yapıldığının bilinmediği gözetildiğinde, tasarrufun iptaline ilişkin davanın kabulüne karar verilmesi gerekirken, mahkemece 'davalı borçlunun borçlu olduğu icra takiplerine yapılan ödemeler nazara alındığında konulan ipotegın muvazaalı olmadığı' gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesinin hatalı olduğunu»²⁰⁷

√ «Borçlunun bir gün ara ile sekiz adet taşınmazını davalı 3. kişiye devretmesinin hayatın olağan akışına uygun olmadığı; davalı üçüncü kişinin bu durumda davalı borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olduğunun kabulü gerektiğini»²⁰⁸

√ «Tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için; 'davacının borçludaki alacağının gerçek olması', 'borçlu hakkındaki icra takibini kesinleşmiş olması', 'iptali istenen tasarrufun takip konusu borçtan sonra yapılmış olması' ve 'borçlu hakkında alınmış kesin veya geçici aciz belgesinin bulunması' gerektiğini, bu koşulların davanın 'önkoşulu' olduğunu- Davalı borçlunun ticaret sicil merkezi olarak kullandığı 1500 m2 kullanım alanlı taşınmazını satmış olmasının İİK. mad. 280/3-son kapsamında 'ticari işletme devri' mahiyetinde olup olmadığını mahkemece değerlendirilmemesi gerektiği- Dava konusu taşınmazın 12.1.2009 tarihli birinci satıştan 16.12.2009 tarihine kadar davalı borçlu tarafından kullanıldığı, bu kullanımla ilgili 12.1.2009-17.7.2009 dönemine ilişkin borçlu ile davalı 3. kişi arasında yapılmış bir kira sözleşmesi sunulmadığı, 17.7.2009 tarihli ikinci satıştan sonra davalı borçlu ile davalı 4. kişiler arasında 1.8.2009 tarihli kira sözleşmesi ile 11.9.2009 tarihli taşınmazın 1.12.2009 tarihinde boşaltılmasına ilişkin tahliye taahhüdü imzalandığı ve borçlu hakkında davalı 4. kişiler tarafından 10.12.2009 tarihinde 2009 yılı 8-9-10-11-12. aylara ilişkin kira bedeli ve tahliye için icra takipleri yapıldığı anlaşıldığından, dava konusu taşınmazın niteliği, kullanım amacı, getireceği kira gibi unsurlar göz önüne alındığında, borçlunun sattığı taşınmazı 6 ay süre ile (12.1.2009-17.7.2009 arası) bedelsiz kullanılmasının sebepleri ve amacı üzerinde durularak, bu taşınmazın satış tarihinden sonra ne kadar bir süre içinde tahliyesinin mümkün olduğu konusunda bilirkişiden alınacak rapor doğrultusunda karar verilmesi gerektiğini»²⁰⁹

√ «Davalı-borçlular vekili olarak hareket eden avukatın, borçluların alacaklılarından mal kaçırmak ya da alacaklılarını ızzar kastı ile hareket ettiğini bildiği ya da bilebilecek durumda olduğunu (İİK. mad. 280/1) kabul etmenin, hayatın olağan akışına uygun sayılacağını»²¹⁰

√ «Çeklerin ileri tarihli olarak düzenlenmesi ticari yaşam içinde sıklıkla karşılaşılan bir durum olduğunu- Dava konusu araç satışının, çekten yaklaşık 20 gün kadar önce yapılması, bu kısa süre içinde borçlu üçüncü kişiye ticari emtiasının çok büyük bir bölümünü de devretmesi

²⁰⁷ Bknz: 17. HD. 07.04.2014 T. 1342/5156 (www.e-uyar.com)

²⁰⁸ Bknz: 17. HD. 11.02.2014 T. 13602/1486 (www.e-uyar.com)

²⁰⁹ Bknz: 17. HD. 24.09.2013 T. 8620/12713 (www.e-uyar.com)

²¹⁰ Bknz: 17. HD. 21.05.2013 T. 7283/7364 (www.e-uyar.com)

ve aynı gün içinde üçüncü kişiye dava konusu aracın yanı sıra üç aracın daha satılmış olması karşısında -Dairemizin bir süredir istikrar kazanan uygulamasına göre- yapılan satışın borcun doğumundan sonra alacaklıdan mal kaçırmaya yönelik danışıklı işlem niteliğinde bulunduğunun kabulü gerekeceğini»²¹¹

√ «Borçlu tarafından satılan taşınmazların yine borçlunun kullanımında olmasının hayatının olağan akışına uymadığını- Değeri 11.252 TL olan taşınmazın, üzerindeki ipotek ve hacizlerle birlikte 50.820 TL gibi bir bedelle alınmasının, hayatın olağan akışına uygun düşmeyeceğini»²¹²

√ «Borçlu hakkındaki icra takiplerinin kesinleştiği, düzenlenen haciz tutanaklarının, İİK. mad. 105/2 kapsamında 'geçici aciz belgesi' niteliğinde olduğu, kredi sözleşmelerinden doğan takip konusu alacağın gerçek olduğu ve iptali istenen tasarruflardan önce doğduğu anlaşıldığından, tasarrufun iptali davasının koşulu da gerçekleşmiş olduğu- Dava konusu taşınmaz borçlu tarafından ipotekle yükümlü olarak davalı şirkete satılmış olup mahkemece yapılan keşif sonucu düzenlenen bilirkişi raporundan taşınmazın tasarruf tarihindeki değerine ve davalı şirket vekilinin, taşınmazın müvekkili şirkete mal olduğu bedel ve bu konuda sunduğu banka dekontu gözetildiğinde, rayiç değeri 42.000 TL olan taşınmazın 180.000,00 TL'ye satın alınması hayatın olağan akışına uygun olmadığını; davalılar arasındaki ticari ilişki nedeniyle davalı 3. kişi şirketin davalı borçlunun amacını ve durumunu bilebilecek kişilerden olması nedeniyle dava konusu tasarrufun, İİK. mad. 280/1 gereğince iptale tabi olduğunu»²¹³

√ «Davalı 3. kişinin, borçlunun eşinin kardeşinin torunu olması nedeniyle borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olduğu ve davalı borçlunun aynı gün dört taşınmazını birden davalıya satmış olması hayatın olağan akışına uymadığı anlaşıldığından, davalı 3. Kişinin borçlunun amacını ve durumunu bilerek hareket ettiğinin kabulü ile davanın İİK. mad. 280/1 gereğince kabulü ile davalılar arasındaki tasarrufun takip konusu alacak ve ferileriyle iptaline karar verilmesi gerekeceğini»²¹⁴

√ «Tasarrufa konu aracın küçük bir ilde, değerinin altında satışının yapılması ve borçlu şirkete kiralanması halinde tasarrufun iptaline karar verilmesi gerekeceğini»²¹⁵

√ «Rayiç değeri 42.000 TL olan taşınmazın 180.000 TL'ye satın alınması hayatın olağan akışına uygun olmadığı gibi, davalılar arasındaki ticari ilişki nedeniyle davalı 3. kişi şirketin, davalı borçlunun amacını ve durumunu bilebilecek kişilerden olması nedeniyle dava konusu tasarrufun İİK. 280/I. madde gereğince ve davalı 3. kişi şirket vekilinin dava konusu taşınmazın alacağı mahsuben alındığını savunması karşısında, anılan taşınmaz devrinin mutad ödeme olmaması nedeniyle İİK. 279/I-II madde gereğince de tasarrufun iptale tabi olduğunu»²¹⁶

√ «Borçlu tarafından, davalı üçüncü kişiye satılan taşınmazın, borçlunun ailesi tarafından kullanılıyor olmasının, hayatın olağan akışına uygun düşmeyeceğini (ve bu nedenle; yapılmış

²¹¹ Bknz: 17. HD. 16.05.2013 T. 5684/7121 (www.e-uyar.com)

²¹² Bknz: 17. HD. 26.03.2013 T. 7419/4185 (www.e-uyar.com)

²¹³ Bknz: 17. HD. 02.04.2013 T. 7471/4619 (www.e-uyar.com)

²¹⁴ Bknz: 17. HD. 26.03.2013 T. 7083/4174 (www.e-uyar.com)

²¹⁵ Bknz: 17. HD. 25.03.2013 T. 5625/4061 (www.e-uyar.com)

²¹⁶ Bknz: 17. HD. 02.04.2013 T. 7471/4619 (www.e-uyar.com)

olan satışın, alacaklılardan mal kaçırma amacına yönelik muvazaalı bir satış olarak kabulünü gerektireceğini)»²¹⁷

√ «Borçlu ile işlemde bulunan 'üçüncü kişi'nin (ya da; üçüncü kişi ile işlemde bulunan 'dördüncü kişi'nin) aynı köyden olmaları halinde, üçüncü (ya da dördüncü) kişinin, 'borçlunun mal kaçırma kasdını bilmediğinin' kabul edilmesinin, hayatın olağan akışına uygun düşmeyeceğini»²¹⁸

√ «Davalının, taşınmazı satın almadan yirmi üç gün önce taşınmazın borçlu adına olan kredi borcunu ödemeye başlamasının, hayatın olağan akışına uygun düşmediğini, tanımadığı bir borçluya ait taşınmazın davalıya satışından iki ay sonra ve taşınmazı tapuda devir almadan kredi ödemesine başlanmasının doğal olmadığını»²¹⁹

√ «'Borçlu' ile işlemde bulunmuş olan üçüncü kişinin 'kardeş' olmaları nedeniyle, davalı üçüncü kişinin, borçlunun içinde bulunduğu mali durumu ve alacaklılarına zarar verme kastını bilemeyeceğini kabul etmenin hayatın olağan akışına uygun düşmeyeceğinden, borçlu ile kardeşi arasındaki işlemin -İİK. 280/I ve II uyarınca- iptaline karar verilmesi gerekeceğini»²²⁰

√ «Borçlu şirketin muhasebecisinin kardeşi olan 4. kişinin, hayatın olağan akışına göre, borçlu davalı şirketin mali durumu ile alacaklılara zarara verme kastını bilen veya bilmesi gereken kişilerden sayılacağını»²²¹

√ «Tasarrufa konu taşınmazın Korkuteli ilçesinde olmasına rağmen, çok kısa sürelerle el değiştirmesinin, davalı tarafından elden çıkarma tarihinin iptal davasının açılma tarihinden bir gün sonraya rastlamasının, davalı borçlu adına hareketle taşınmazı satacak kişi ile davalı üçüncü kişi adına taşınmazı satın alacak kişiye verilen vekaletnamelerin aynı noterde, aynı gün ve birbirini takip eden yevmiye numaraları ile tanzim edilmesinin ve taşınmazın ilk satışından sonra iki yılı aşkın bir süre geçmiş olmasına rağmen, davalı üçüncü kişi adına taşınmazı satacak kişi olarak ilk satışta borçlu vekili olarak hareket eden kişinin, bu kez davalı üçüncü kişi vekili olarak görevlendirilmesinin, hayatın olağan akışına aykırı düşeceğini»²²²

√ «Davalı borçlu ile oğlu arasındaki taşınmaz devirlerine ilişkin tasarrufların İİK. mad. 278 gereğince bağışlama hükmünde olup iptale tabi olduğunu- Davalı borçlu tarafından dava

²¹⁷ Bknz: 17. HD. 26.03.2013 T. 7090/4175 (www.e-uyar.com)

²¹⁸ Bknz: 17. HD. 25.03.2013 T. 6176/4066; 07.02.2011 T. 6468/890; 17.01.2011 T. 10482/54; 22.03.2010 T. 645/2548; 26.02.2009 T. 4873/915; 13.05.2008 T. 947/2566; 18.03.2008 T. 5545/1349; 11.02.2008 T. 5526/512; 21.01.2008 T. 5653/179; 23.01.2007 T. 5878/255; 15. HD. 20.03.1996 T. 113/1544 (www.e-uyar.com)

²¹⁹ Bknz: 17. HD. 11.03.2013 T. 6603/3147 (www.e-uyar.com)

²²⁰ Bknz: 17. HD. 14.03.2013 T. 5830/3302; 18.03.2010 T. 1064/2401; 15. HD. 15.10.1984 T. 243/3070; 17. HD. 16.05.2011 T. 9871/4857; 26.04.2011 T. 11007/3955; 15.03.2011 T. 11729/2279; 22.02.2010 T. 9936/1462; 07.02.2011 T. 6376/887; 03.02.2011 T. 5618/676; 31.01.2011 T. 6147/598; 27.01.2011 T. 4961/423; 24.01.2011 T. 6229/348; 20.01.2011 T. 12533/221; 16.12.2010 T. 10842/11124; 04.11.2010 T. 5659/9381; 02.11.2010 T. 6028/9280; 02.11.2010 T. 6813/9287; 26.10.2010 T. 5588/8809; 08.06.2010 T. 2935/5293; 01.11.2007 T. 2581/3337; 15.05.2008 T. 405/2605; 20.11.2008 T. 3181/5422; 20.03.2008 T. 5427/1406; 05.02.2009 T. 3951/417; 13. HD. 28.09.1981 T. 5194/6081; 15. HD. 15.10.1984 T. 2697/3006; 12.10.2000 T. 3475/4400; 07.10.2003 T. 3924/4591; 11.11.2003 T. 5210/5372 (www.e-uyar.com)

²²¹ Bknz: 17. HD. 25.09.2012 T. 12012/9993 (www.e-uyar.com)

²²² Bknz: 17. HD. 13.09.2012 T. 8083/9227 (www.e-uyar.com)

*konusu araç davalıya satılmış olmasına rağmen aracın halen borçlu tarafından kullanıldığı-
nın tanık beyanları ile belirlenmesi karşısında (hayatın olağan akışına aykırı olan bu durum
nedeniyle) satışın mal kaçırma amacıyla yapıldığı gerek-çesiyle davanın kabulüne karar
verilmesi gerektiğini»²²³*

√ «Üçüncü kişi konumundaki davalı, borçlu davalının amcasının çocuğu olduğundan ve
ayrıca icra takibinin dayanağı olan dava dosyasında borçlunun avukat sıfatı ile vekilliğini de
yaptığı anlaşıldığından, davalı üçüncü kişinin, borçlu davalının mali durumu ile alacaklılar-
dan mal kaçırma kastını bilen veya bilebilecek kişilerden olduğunun kabulü ile İİK.nun 280.
maddesi uyarınca davanın kabulüne karar verilmesi gerektiğini»²²⁴

√ «Dava konusu taşınmazın -tasarruftan sonra dahi- borçlu tarafından kullanılıyor olmasının,
tasarrufun kötüniyetli yapıldığını göstereceğini ve hayatın olağan akışına aykırı olacağını
(uygun bulunmayacağını)»²²⁵

√ «Dava konusu taşınmaza -üzerindeki ipotek ve hacizler de eklendiğinde- değerinin çok
üstünde bir bedel ödenerek alınmasının, hayatın olağan akışına aykırı olup, yapılan satışın
iptalini gerektireceğini»²²⁶

√ «Taşınmazın satın alınması sırasında, taşınmaz üzerinde bulunan hacizlerin, taşınmazın
satış tarihindeki gerçek bedelinin beş katından fazla bulunmasına rağmen, üzerinde bu kadar
yüksek miktarda bir haciz bulunan bir taşınmazın satın alınmasının, hayatın olağan akışına ay-
kırı sayılması gerekeceğini»²²⁷

√ «Davalı vergi borçlusunun tüm malvarlığını ‘Boşanma Protokolü’ çerçevesinde boşandığı
eşine bırakması hayatın olağan akışına uygun düşmeyeceğinden, borçlu tarafından boşanma
davası sonucunda eşine bırakılan malların mahkemece iptaline karar vermesi gerekeceği-
ni»²²⁸

belirtmiştir.

XI- “Borçlu” ile “davalı-üçüncü kişi” arasında –ticari defter kayıtlarına göre- ticari ilişki bulunması halinde, üçüncü kişi –İİK.m.280/I uyarınca- “borçlunun mal kaçırma kasdıyla hareket ettiğini bilebilecek kişilerden olması” nedeniyle, borçlu ile üçüncü kişi arasındaki tasarrufların iptaline karar verilir. Yüksek mahkemenin öteden beri süregelen içtihatları bu doğrultudadır. Gerçekten bu konuyla ilgili olarak **yüksek mahkeme;**

√ “Dava konusu tasarruftan önce ve sonra davalılar arasında ticari ilişki bulunup bulunmadığı dolayısıyla davalı 3. kişinin borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek

²²³ Bknz: 17. HD. 08.05.2012 T. 3780/5905 (www.e-uyar.com)

²²⁴ Bknz: 17. HD. 15.03.2012 T. 10278/3191 (www.e-uyar.com)

²²⁵ Bknz: 17. HD. 17.05.2011 T. 9069/4908; 26.04.2011 T. 12744/3911; 07.02.2011 T. 6542/892; 27.01.2011 T. 3453/422; 30.09.2010 T. 2595/7565; 20.09.2010 T. 5770/7046; 08.07.2010 T. 4667/6627; 16.02.2010 T. 9932/1204; 09.02.2010 T. 8835/960; 13.10.2009 T. 4442/6278; 04.06.2009 T. 1714/3941; 31.03.2009 T. 4674/1889; 19.02.2009 T. 192/803; 17.12.2007 T. 4360/4303 vb. (www.e-uyar.com)

²²⁶ Bknz: 17. HD. 11.04.2011 T. 2967/3346; 15.03.2011 T. 11729/2279; 22.06.2010 T. 3675/5803; 19.04.2010 T. 1649/3605; 25.02.2010 T. 10734/1661; 16.02.2010 T. 7759/1201; 08.02.2010 T. 9909/852 (www.e-uyar.com)

²²⁷ Bknz: 17. HD. 14.02.2011 T. 12627/1159 (www.e-uyar.com)

²²⁸ Bknz: 17. HD. 17.01.2011 T. 9182/53 (www.e-uyar.com)

kişilerden olup olmadığının, dava konusu tasarrufun İİK 280/1 kapsamında iptale tabi olup olmadığının mahkemece değerlendirilmesi gerekeceğini”²²⁹

√ *“Davalı borçlu ile aynı sektörde faaliyet gösterdiği, aralarında geçmişten gelen ticari ilişki bulunan davalıların, dinlenen tanık beyanlarına göre "faaliyet gösterdiği sektörün küçük bir sektör olduğu", "birbirini tanıdığı" beyan edildiğinden, davalı üçüncü kişinin borçlunun mali durumu ve alacaklılarını ızzar kastını bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olup olmadığı hususu değerlendirilmeksizin davanın reddine karar vermesinin doğru olmadığını”²³⁰*

√ *“Davalı borçlu ile davalı üçüncü kişinin uzun yıllardır ticari ilişkileri olması birbirlerini tanıdıkları anlaşıldığından, İİK. mad. 280 koşullarının gerçekleşmiş bulunduğunu”²³¹*

√ *“Dosya kapsamından ve tarafların beyanlarından davalı borçlunun iplik işiyle, davalı üçüncü kişinin ise kumaş boyama işiyle uğraştığı anlaşılmalı, mahkemece davalıların şirket merkezleri ve fabrikalarının bulunduğu yerleri tespit edip, aralarında ticari ilişki bulunup bulunmadığı konusunda ticari defterlerini bilirkişi vasıtasıyla inceleyerek, ayrıca spor kulübünde hangi tarihler arasında yönetim kurulu üyeliklerinin bulunduğu da tespit edilerek sonucuna göre karar verilmesi gerektiğini”²³²*

√ *“Taşınmaz devri alacağa mahsuben yapılmış olmasa da, borçlu ile davalı şirket ve gider ortağı gerçek kişi arasında devirden önce ticari ilişki bulunduğu anlaşıldığından, davalıların İİK. mad. 280 gereğince borçlunun içinde bulunduğu mali durumu ve alacaklılarını ızzar kastını bilen veya bilmesi gereken kişilerden olduğunu”²³³*

√ *“Borçlunun ortağı olduğu firma ile davalı 3. kişinin ortağı olduğu firmanın, satış öncesinde birbirleri ile ticari ilişkilerinin olduğu, tarafların ortak oldukları şirketlerin aynı semtte olduğu anlaşıldığından, bu ilişki nedeni ile birbirlerini tanıdıkları ve İİK. mad. 280 gereğince üçüncü kişinin borçlunun içinde bulunduğu mali durumunu bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olduğunu”²³⁴*

√ *“Üçüncü kişi şirketin bağlı olduğu holdingin borçlu şirketin faaliyette bulunduğu ve aynı zamanda dava konusu adreste komşu olduğu ve aralarında ticari ilişkinin olduğunu, bu hali ile İİK. mad. 280 kapsamında davalı borçlunun mali ve ekonomik durumunu bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olduğunu”²³⁵*

√ *“Anılan şirket dördüncü kişi olup iyiniyetli olması halinde yaptığı tasarrufun geçerli olduğu, davacı banka tarafından sunulan kayıtlardan borçlu şirket ile diğer davalı şirketin aynı alanda faaliyette oldukları ve ticari ilişkileri bulunduğu anlaşıldığından, bu şirketten borçlunun mali durumu ve alacaklıların ızzar kastını bildiği veya bilmesi gereken şirketlerden olduğunun anlaşıldığını, diğer 103 ada 3 ve 1 parseller ise yine davalı A. tarafından 21.11.2012 tarihinde davalı H.'e satıldığı, bu şahsında borçlu şirket ile ticari ilişkisi olan dava dışı şirketin ortağı olduğu da belgelendiğinden, davalı H.'in de borçlunun mali durumu ve alacaklıların ızzar kastını bildiği veya bilmesi gereken kişilerden olduğu*

²²⁹ Bknz: 17. HD. 02.12.2019 T. 4307/11389 (www.e-uyar.com)

²³⁰ Bknz: 17. HD. 23.10.2019 T. 4452/9821 (www.e-uyar.com)

²³¹ Bknz: 17. HD. 08.10.2019 T. 12648/9053 (www.e-uyar.com)

²³² Bknz: 17. HD. 20.05.2019 T. 6885/6369 (www.e-uyar.com)

²³³ Bknz: 17. HD. 30.04.2019 T. 17691/5318 (www.e-uyar.com)

²³⁴ Bknz: 17. HD. 25.12.2018 T. 18860/12700 (www.e-uyar.com)

²³⁵ Bknz: 17. HD. 27.11.2018 T. 14354/11316 (www.e-uyar.com)

sabit olduğundan, davalılar anılan şirket ve H.'in iyiniyetli olduklarından söz edilmeyeceğini”²³⁶

√ “Borçlu ile davalı şirket arasındaki söz konusu tasarruf yönünden tapudaki satış bedeli ile bilirkişi tarafından belirlenen rayiç bedel arasında misli fark bulunması nedeniyle İİK'nun 278/3-2, ayrıca davalı borçlunun ortağı ve temsilcisi olduğu şirket ile davalı şirket arasındaki ticari ilişki nedeniyle davalı 3.kişi şirketin borçlunun durumunu ve amacının bilebilecek kişilerden olması nedeniyle İİK'nun 280/1.madde gereğince iptale tabi olduğunu”²³⁷

√ “Dava konusu taşınmazın borcun doğum tarihinden sonra, üzerindeki hacizlerle birlikte davalı 3.kişiye, onun da aynı şekilde 4.kişiye rayicinden düşük bedelle satıldığı, dava konusu taşınmazın bulunduğu binanın davalı borçlu tarafından yapıldığı, aynı binada 4.kişi davalının da başka bir taşınmazının bulunduğu aralarında önceye dayalı bir ticari ilişkinin bulunduğu davalıların borçlunun durumunu bilebilecek kişilerden oldukları gerekçesiyle davanın kabulü ile tasarrufların iptaline karar verilmesinin isabetli olduğunu»²³⁸

√ “Aralarındaki ticari ilişki ve aynı sektörde faaliyet göstermeleri nedeniyle 3. kişi konumundaki davalı şirketin borçlu davalının mali durumu ile alacaklılarını ızzar kastını bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olduğunu”²³⁹

√ “Borçlu ile arasında ticari ilişki bulunan üçüncü kişinin, borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olması nedeniyle, yapılan tasarrufun İİK. mad. 280/1-2 gereğince iptale tabi olduğunu”²⁴⁰

√ “Aralarındaki ticari ilişkiler, aynı sektörde faaliyet göstermeleri, davalı tarafından ibraz edilen sözleşme örneği ve tüm dosya kapsamından diğer davalının, borçlu-davalının mali durumu ile alacaklıları ızzar kastını bilen veya bilmesi lazım gelen konumda olduğu, bu nedenle satışın muvazaalı olduğu kabul edilerek, tasarrufun iptaline karar verilmesinin isabetli olduğunu”²⁴¹

√ «Borçlu ile aralarındaki ticari ilişki nedeniyle aynı işkolunda faaliyette bulunan davalı üçüncü kişinin borçlunun durumunu bilebilecek kişilerden sayılması gerekeceğini»²⁴²

√ “Borçlu ile aralarındaki ticari ilişki nedeniyle aynı işkolunda faaliyette bulunan davalı üçüncü kişinin borçlunun durumunu bilebilecek kişilerden sayılması gerekeceğini”²⁴³

√ “Borçlu ile aralarındaki ticari ilişki nedeniyle aynı işkolunda faaliyette bulunan davalı üçüncü kişinin borçlunun durumunu bilebilecek kişilerden sayılması gerekeceğini”²⁴⁴

√ “Borçlu ile aralarındaki ticari ilişki nedeniyle aynı işkolunda faaliyette bulunan davalı üçüncü kişinin borçlunun durumunu bilebilecek kişilerden sayılması gerekeceğini”²⁴⁵

²³⁶ Bknz: 17. HD. 27.03.2018 T. 12039/3299 (www.e-uyar.com)

²³⁷ Bknz: 17. HD. 25.10.2016 T. 7077/9343 (www.e-uyar.com)

²³⁸ Bknz: 17. HD. 07.04.2016 T. 7938/4381 (www.e-uyar.com)

²³⁹ Bknz: 17. HD. 15.02.2016 T. 634/1577 (www.e-uyar.com)

²⁴⁰ Bknz: 17. HD. 24.02.2015 T. 16719/3317 (www.e-uyar.com)

²⁴¹ Bknz: 17. HD. 01.07.2014 T. 7633/10394 (www.e-uyar.com)

²⁴² Bknz: 17. HD. 30.11.2010 T. 8438/10371; 17. HD. 01.07.2010 T. 3114/6223; 17. HD. 15.12.2009 T. 8003/8465; 17. HD. 26.10.2009 T. 7756/6765; 17. HD. 08.10.2009 T. 4700/5799; 17. HD. 23.06.2009 T. 2033/4554; 17. HD. 11.06.2009 T. 1719/4135 (www.e-uyar.com)

²⁴³ Bknz: 17. HD. 01.07.2010 T. 3114/6223 (www.e-uyar.com)

²⁴⁴ Bknz: 17. HD. 15.12.2009 T. 8003/8465 (www.e-uyar.com)

√ “Borçlu ile aralarındaki ticari ilişki nedeniyle aynı işkolunda faaliyette bulunan davalı üçüncü kişinin borçlunun durumunu bilebilecek kişilerden sayılması gerekeceğini”²⁴⁶

√ “Borçlu ile aralarındaki ticari ilişki nedeniyle aynı işkolunda faaliyette bulunan davalı üçüncü kişinin borçlunun durumunu bilebilecek kişilerden sayılması gerekeceğini”²⁴⁷

√ “Borçlu ile aralarındaki ticari ilişki nedeniyle aynı işkolunda faaliyette bulunan davalı üçüncü kişinin borçlunun durumunu bilebilecek kişilerden sayılması gerekeceğini”²⁴⁸

belirtmiştir...

XII- «Borçlunun, alacaklılarına zarar vermek kasdıyla yaptığı tüm (hileli) tasarrufların iptali davalarında», borçlu ile işlemde bulunmuş olan üçüncü kişilerin, ‘borçlunun mâli durumunu ve zarar verme kasdını bildiğine’ dayanak teşkil eden emarelerden bir diğeri ise, «borçlu ile üçüncü kişinin aynı sektörde faaliyet göstermesi»²⁴⁹ dir.

Borçlunun tasarrufta bulunduğu (taşınır ve taşınmaz mallarını devrettiği, üçüncü kişilerdeki hak ve alacaklarını temlik ettiği) üçüncü kişinin, «borçlu» ile **aynı sektörde (işkolunda)** -örneğin; inşaat sektöründe, tekstil sektöründe, özel hastane işletme sektöründe, ilaç sektöründe, basın sektöründe, petrol işletmeciliği sektöründe, turizm ve otelcilik sektöründe, taşımacılık sektöründe, gıda sektöründe, tarım sektöründe, emlak sektöründe vb. çalışıyor olmaları veya «borçlu» ile «üçüncü kişi» arasında taşeronluk ilişkisi bulunması halinde- «üçüncü kişi»nin «borçlunun içinde bulunduğu mali durumu ve alacaklılarına zarar verme kastını bilmediğini» ileri sürmesi hayatın olağan akışına aykırı bulunacağından, yüksek mahkeme öteden beri verdiği bütün kararlarında bu durumda, ‘borçlu ile üçüncü kişi arasındaki tasarrufun iptaline karar verilmesi gerekeceğini’ istikrarlı bir şekilde belirtmiştir.

Gerçekten, yüksek mahkeme;

√ «Aynı sektörde faaliyet gösteren ve borçlu şirketin mali durumu ile alacaklıları ızzar kastını bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olduğu anlaşılan 4. kişi hakkında da tasarrufun iptali davasının kabulünün isabetli olduğunu»²⁵⁰

√ «Davalı üçüncü kişinin müdürü olduğu dava dışı şirkette borçlulardan birinin hissedar olduğu, diğer borçlunun ise diğer bazı ortaklara vekaleten genel kurula katıldığı ve aynı iş kolunda faaliyette bulduklarından borçlunun mali durumu ve alacaklılarını ızzar kastını bildiği ve bilmesi gereken şahıslardan olduğu ve bu durumda İİK. mad. 280 uyarınca tasarrufların iptaline karar verilmesi gerektiğini»²⁵¹

√ «Dava konusu araç davalı borçlu şirket tarafından üçüncü kişiye, onu tarafından da dördüncü kişiye satılmış, üçüncü kişinin borçlu ile aynı iş hanında faaliyette bulunduğunu, diğer davalı dördüncü kişinin de hem iş yeri hem de oturduğu yer olarak borçluların komşuları olduğunu iddia edildiğinden, belirtilen firma kayıtlarının getirilerek borçlu ile aynı faaliyet alanında iş yapıp yapmadığı, borçlular ile aynı iş hanında faaliyette bulunup

²⁴⁵ Bknz: 17. HD. 26.10.2009 T. 7756/6765 (www.e-uyar.com)

²⁴⁶ Bknz: 17. HD. 08.10.2009 T. 4700/5799 (www.e-uyar.com)

²⁴⁷ Bknz: 17. HD. 23.06.2009 T. 2033/4554 (www.e-uyar.com)

²⁴⁸ Bknz: 17. HD. 11.06.2009 T. 1719/4135 (www.e-uyar.com)

²⁴⁹ ERDÖNMEZ, G. a.g.e., s:225 vd.

²⁵⁰ Bknz: 17. HD. 11.04.2017 T. 541/3933 (www.e-uyar.com)

²⁵¹ Bknz: 17. HD. 14.02.2017 T. 23898/1459 (www.e-uyar.com)

bulunmadığı ve dördüncü kişinin'de borçluların komşusu olup olmadığı araştırılarak İİK. mad. 280 kapsamında borçluların mali durumları ve alacaklılarını ızzar kastını bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olup olmadığının değerlendirilmesi gerektiğini»²⁵²

√ «*Taşınmazın tapudaki satış bedeli ile rayiç değeri arasında ipotekler dikkate alındığında fahiş bedel farkı olmamakla birlikte davalı üçüncü kişinin, borçlu ile aynı alanda faaliyette oldukları ve borçluyu eskiden beri tanıdığı yönündeki açıklamaları karşısında borçlunun mali durumu hakkında bilgi sahibi olduğunun anlaşılması bulunduğundan dava konusu taşınmazın davalı üçüncü kişi tarafından satın alınmasından 6 gün sonra dava dışı Esnaf ve Sanatkarlar Odasına satılması mal kaçırma amacına yönelik olduğundan iptali gerektiğini»²⁵³*

√ «*Davalı borçlu ile 3.kişinin aynı sektörde ve yan yana fabrikalarda faaliyet gösterdikleri anlaşıldığından dava konusu tasarrufun 6183 sayılı AATUHK'nun 30.maddesi gereğince, ayrıca dava konusu taşınmaz üzerindeki fabrika binası ve teferruatları ile birlikte satılmış olduğundan ticari işletme devri mahiyetinde olması nedeniyle kıyasen İİK'nun 280/3 maddesi gereğince iptale tabi olduğunu»²⁵⁴*

√ «*Davalıların savunmalarından dava konusu taşınmaz devirlerinin borca mahsuben yapıldığı anlaşıldığından dava konusu dört adet taşınmaz hisse devrine ilişkin davalılar arasındaki 04.04.2011 tarihli tasarrufun İİK'nun 279/1-2. maddesi gereğince (borca mahsuben yapılan taşınmaz devrinin mutad ödeme olmaması nedeniyle) ve yine davalının borçlunun kefil olması, aynı işkolunda çalışmaları nedeniyle davalının, borçlunun durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olması nedeniyle İİK'nun 280/1 madde gereğince 09.09.2011 tarihli aciz belgesinde belirtilen alacak miktarıyla sınırlı olarak iptaline karar verilmesi gerektiğini»²⁵⁵*

√ «*Davalıların gıda sektöründe faaliyette buldukları, aynı zamanda villa komşuları olduğu, tanık beyanlarının ağırlıklı olarak 'dava konusu taşınmazın borçlular tarafından kullanıldığı' yönünde olduğu, dava konusu taşınmazın davalı 3. kişi tarafından kullanılmaması ve kiraya verilmemesine rağmen yapılan keşif sırasındaki mahkeme gözleminde evin eşyalı olduğunun tespit edildiği, yatırım amacıyla alınan lüks villanın sekiz yıl boyunca kiraya verilmemesi ticaretle uğraşan davalı 3. kişi açısından hayatın olağan akışına uygun olarak değerlendirilemeyeceği gözetildiğinden, davalı 3. kişinin borçluların durumunu ve amacını bilebilecek kişilerden olduğunun kabulü ile dava konusu tasarrufun davacıların alacak ve fer'ileriyle sınırlı olarak İİK. mad. 280/1 madde gereğince iptaline karar verilmesi gerektiğini»²⁵⁶*

√ «*İİK.nun 280.maddesine göre, malvarlığı borçlarına yetmeyen bir borçlunun alacaklılarına zarar vermek kastıyla yaptığı tüm işlemler, borçlunun içinde bulunduğu mali durumu ve zarar verme kastının işlemin diğer tarafınca bilindiği veya bilinmesini gerektiren açık emarelerin bulunduğu hallerde tasarrufun iptal edileceğini- Davalıların aynı iş kolunda faaliyet göstermeleri nedeniyle, davalı üçüncü kişinin, diğer davalı borçlunun mali durumu ile alacaklılarını ızzar kastını bilen veya bilmesi gereken kişilerden olup olmadığının irdelenerek,*

²⁵² Bknz: 17. HD. 14.02.2017 T. 23903/1462 (www.e-uyar.com)

²⁵³ Bknz: 17. HD. 12.04.2016 T. 9909/4624 (www.e-uyar.com)

²⁵⁴ Bknz: 17. HD. 10.11.2015 T. 5118/11878 (www.e-uyar.com)

²⁵⁵ Bknz: 17. HD. 29.09.2015 T. 978/9814 (www.e-uyar.com)

²⁵⁶ Bknz: 17. HD. 25.06.2015 T. 18016/7756 (www.e-uyar.com)

ondan sonra toplanan tüm delillerin birlikte değerlendirilerek hasil olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekeceğini»²⁵⁷

√ «Tasarrufa konu edilen hastane işletme ruhsat devrinin bir karşılık alınarak devir sözleşmesine ve alım satıma konu olduğu, ruhsatların üzerine haciz konulabildiğinden maddi bir değerinin olduğunun kabulü ile borçlu ile aynı sektörde faaliyet gösteren 4. kişi konumundaki davalı şirketin borçlu davalının mali durumu ile ızzar kastını bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olduğunun anlaşıldığını»²⁵⁸

√ «Tasarrufa konu edilen hastane işletme ruhsatının alım satıma konu olduğu ve ruhsatların üzerine haciz konulabildiğinden maddi bir değerinin olduğunun saptanmasına, aynı sektörde faaliyet göstermeleri ve tüm dosya içeriğinden de 4. kişi konumundaki davalı şirketin borçlu davalının mali durumu ile alacaklıları ızzar kastını bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olduğunun anlaşılmasına göre hastane işletme ruhsatının devrine yönelik tasarrufun iptali gerekeceğini»²⁵⁹

√ «Tasarrufa konu edilen hastane işletme ruhsat devrinin bir karşılık alınarak devir sözleşmesine ve alım satıma konu olduğu, ruhsatların üzerine haciz konulabildiğinden maddi bir değerinin olduğunun kabulü ile borçlu ile aynı sektörde faaliyet gösteren 4. Kişi konumundaki davalı şirketin borçlu davalının mali durumu ile ızzar kastını bilen veya bilmesi lazım gelen kişilerden olduğunun anlaşıldığını»²⁶⁰

√ «Davalı üçüncü kişi şirketin davalı borçlu şirketten olan alacağına mahsuben taşınmazları satın alması ve her iki davalının da aynı sektördeki bir markanın satıcısı ve yetkili servisi olması (yani, üçüncü kişinin, borçlunun alacaklılarından mal kaçırmak ya da alacaklılarını ızzar kastı ile hareket ettiğini bilebilecek kişilerden olması -İİK. mad. 280/I-, tasarrufa konu taşınmazın satış bedeli ile gerçek değeri arasında fahiş fark bulunması karşısında yapılan tasarrufun iptali karar verilmesi gerekeceğini»²⁶¹

√ «Davalıların ortağı oldukları şirket ile davalı borçlu şirket aynı işkolunda faaliyet gösterip fabrikaları da aynı sanayi bölgesinde bulunduğundan, taşınmazların, borçlu şirketten davalı üçüncü kişiye satışı, üçüncü kişiden de dördüncü kişilere satışı arasında ise sadece bir haftalık süre olduğundan, taşınmazların, tapu kaydında da muvazaaya dayalı olduğu anlaşılan, taşınmazların gerçek değerinin çok üzerinde miktartlı ipotekler bulunduğundan ve tanık ifadesine göre taşınmazların doğrudan borçlu şirketten alınmadığı, arada bir kişinin olduğu hususu dördüncü kişilerce ifade edilmiş olduğundan, davalı dördüncü kişilerin de borçlunun, alacaklılarından mal kaçırmak ya da alacaklılarını ızzar kastı ile hareket ettiğini bilebilecek kişilerden olduğu kabul edilerek, bu davalılar açısından da davanın kabulüne karar verilmesi gerekeceğini»²⁶²

²⁵⁷ Bknz: 8. HD. 01.07.2014 T. 7981/10397 (www.e-uyar.com)

²⁵⁸ Bknz: 17. HD. 05.06.2014 T. 6358/8986 (www.e-uyar.com)

²⁵⁹ Bknz: 17. HD. 05.06.2014 T. 13391/8983 (www.e-uyar.com)

²⁶⁰ Bknz: 17. HD. 05.06.2014 T. 6682/8988 - Aynı doğrultuda; 17. HD. 05.06.2014 T. 6683/8989; 05.06.2014 T. 6684/8990; 05.06.2014 T. 6685/8991; 05.06.2014 T. 6686/8992; 05.06.2014 T. 6358/8986; 05.06.2014 T. 6681/8987 (www.e-uyar.com)

²⁶¹ Bknz: 17. HD. 16.04.2013 T. 5986/5535 (www.e-uyar.com)

²⁶² Bknz: 17. HD. 02.05.2012 T. 3773/5423 (www.e-uyar.com)

√ «Borçlunun ortağı olduğu şirket ile 3. kişinin şirketi aynı işkolunda faaliyet göstermediği gibi adresleri itibariyle de birbirine komşu olmadıkları ve taşınmazın şirketten değil ortağın-
dan vekil kullanılmak suretiyle satın alınmış olmasından dolayı davalı 3.kişinin borçlunun
alacaklılarından mal kaçırmak ya da alacaklılarını ızzar kastı ile hareket ettiğini bilmesini
zorlaştıracağını»²⁶³

√ «Borçlu tarafından, bir mahalli gazetede «isim hakkı»nı, aynı şehirdeki başka bir şirkete
devretmesinin, İİK. 280/III'de düzenlenen «ticari işletmenin devri» niteliğinde olduğu -Benzin
istasyonunun devrinin borçlu ile davalı üçüncü kişinin aynı sektörde faaliyet göstermeleri nede-
niyle, davalı üçüncü kişinin, «borçlunun vergi borcu bulunduğunu ve mal kaçırma kasdı»nı
bilebilecek kişilerden olduğu 6183 s. K.'dan kaynaklanan tasarrufun iptali davalarında da,
İİK. 280/III hükmünün kıyasen uygulanması gerekeceğini»²⁶⁴

belirtmiştir..

XIII- Taraflar arasında organik bağ bulunması (yani; «borçlu» ile «üçüncü kişi»nin
şirket (tüzel kişi) olup, ortaklarının ve/veya yöneticilerinin aynı kişiler (ya da yakın akrabalar
olması) halinde; borçlu ile işlemde bulunmuş olan üçüncü kişinin «borçlunun malvarlığını ve
zarar verme kastını» bildiği farz edilerek, mahkemece dava konusu işlemin -davacı alacaklı
bakımından- iptaline karar verilir.

Sorumluluğun genişletilmesi bakımından başvurulmuş «organik bağ» kavramı Türk
Yargı kararlarında geliştirilen ve sıkça kullanılan bir kavramdır. Bu kavramla; farklı tüzel
kişilerin sorumlu tutulabilmesine imkan sağlanmaktadır. Mahkemeler, özellikle bir tüzel
kişiye olan alacakların takip edilmesinde, bu takibin asıl borçlu şirket ile birlikte onunla belirli
bir düzeyde hukuki ilişkiye ve bağına sahip olan şirkete karşı da yapılabilmesi veya devam
ettirilebilmesi için «organik bağ» kavramından faydalanmaktadırlar.

Doktrinde²⁶⁵ «organik bağın varlığını kabul edebilmek için belli bir ekonomik ve tica-
ri bağımlılık, kader birliği, birlikte hareket olgusu veya benzer bir özelliğin varlığı» aranmak-
tadır.

«Perdenin kaldırılması teorisi» ile «organik bağ» kavramları arasındaki benzerlikler
şu şekilde belirlenebilir. Bir kere; «perdenin kaldırılması teorisi»nde bazı şartların varlığı
halinde, borçlu şirketten farklı ve ayrı kişiliği olan şirket ortaklarına müracaat edilebilmekte
ve bu ortaklar borçtan şahsen sorumlu tutulabilmektedir. Bu yönüyle «organik bağ» ile
«perdenin kaldırılması teorisi» birbirine benzemektedir. Çünkü organik bağın varlığı halinde
de borçlu şirketin tüzel kişiliğinden ayrı ve bağımsız bir kişinin (tüzel kişinin) sorumluluğuna
gidilmektedir. İkinci olarak; «perdenin kaldırılması teorisi»nin uygulanması ile «organik bağ»
kavramının uygulanması genel olarak «dürüstlük kuralı»na ve «hakkın kötüye kullanılması»
ilkesine dayanır.

²⁶³ Bknz: 17. HD. 03.12.2012 T. 12662/13378 (www.e-uyar.com)

²⁶⁴ Bknz: 17. HD. 17.09.2009 T. 6102/5519 (www.e-uyar.com)

²⁶⁵ ERDÖNMEZ, G. age. s: 272 vd. - ÖZTEK, S./MEMİŞ, T. Şirketler Hukuku ve İcra İflâs Hukuku İlkeleri
Karşısında Borçlu Şirketin Alacaklarının Hâkim Ortağa Karşı Korunması («Tüzel Kişilik Perdesinin
Aralanması» isimli sempozyuma sunulan tebliğ, 2008, s: 211)

«Organik bağ»ın varlığı için ayrı tüzel kişiler arasında belirli bir iktisadi ve ticari bağımlılığın, kader birlikteliğinin veya birlikte hareket olgusunun başka bir özdeşliğin bulunması gerekir. Yani «organik bağ»ın temelini de «perdenin kaldırılması teorisi»nde olduğu gibi ‘**hakın kötüye kullanılması yasağı**’ ve ‘**dürüstlük kuralı**’ oluşturmaktadır.²⁶⁶

Yüksek mahkeme bu konuyla -yani; «organik bağ»la- ilgili olarak;

√ “Davalıların yöneticileri arasında organik bağ olduğundan, davalı-üçüncü kişinin borçlunun durumunu bilen ve bilmesi gereken kişi olduğunun kabulü gerektiğini”²⁶⁷

√ “Dava konusu araçların borcun doğumundan sonra satıldığı, borçlu ve üçüncü kişi konumundaki şirketlerin aynı gruba ait olduğu, ortakları arasında yakın organik bağ olduğu anlaşıldığından, aralarındaki araç satışına ilişkin tasarrufun İİK. mad. 280 gereğince iptali gerektiğini”²⁶⁸

√ “Tasarrufun iptali davasında; davalı şirketlerin kurucuları, iştirak konuları ve faaliyet adresleri itibarıyla aralarında organik bağ olduğu, ...Şti.’nin davacıya borcu olduğunu diğer davalı ..Şti.’nin bildiği veya aralarındaki bağ nedeniyle bilmesi gerekeceği, davalılar arasında dava konusu taşınmazın satış işlemine ilişkin fatura düzenlenip bedelin davalı ... şirketinin ortağının cari hesabına borç kaydedilip ödendi kaydının davalıların ticari defterinde yazılı olduğu, buna karşılık davalılar arasında para alışverişine dair herhangi bir kayda rastlanmadığı, taşınmaz satışının nakit para veya kredi ile yapılması mutad olup cari hesaba borç olarak kaydı şeklinde bedelin ödenmesinin mutad dışı bir durum olduğu hususları birarada değerlendirildiğinde, davalılar arasında yapılan satış işleminin muvazaalı olduğunu”²⁶⁹

√ “Davalı tarafından sunulan dekontlardan “dava konusu taşınmaz üzerindeki inşaatın yapım ve ortaklık ilişkisinden kaynaklandığı”nın belirtildiği görüldüğünden, inşaatın yapımında davalılar arasında ortaklık ilişkisi olduğu ve organik bağ bulunduğunun da anlaşılmış olduğu ve bu durumda, satışın gerçek bir satış değil, alacaklılara zarar verme kastıyla yapılan hileli tasarruf olduğunun anlaşıldığını”²⁷⁰

√ «Davalı 4. ve 5. kişiler, muhtelif şirketlerde ortak ve yönetici olarak bulunmalarına rağmen adı geçen kişiler ile ortağı oldukları şirketlerin davalı borçlu ve onun ortağı olduğu şirket ile ticari ilişkisi içinde bulunduğu, aralarında organik ve fiili bağ olduğu davacı tarafından ispatlanamadığından dolayısıyla davalı 4.ve 5 kişinin kötüniyetli oldukları davacı tarafından ispatlanamadığından 4. ve 5. kişi durumundaki davalılar hakkındaki davanın reddine; bu durumda, davalı şirket hakkındaki davanın İİK’nun 283/2 madde gereğince bedele dönüşmesi nedeniyle davacının dava konusu alacak ve fer’ileriyle sınırlı olarak davalı 3.kişi şirketin dava konusu taşınmazı elden çıkardığı tarihteki bedeli olan 3.800.000,00 TL tazminatla sorumlu tutulmasına (aynı taşınmaza ilişkin olarak başka alacaklılar tarafından açılan ve tazminat olarak hükmedilerek kesinleşen dosyalar var ise o dosyalarla da tekerrür oluşturmaya-cak şekilde) karar verilmesi gerekeceğini»²⁷¹

²⁶⁶ ÖZTEK, S./MEMİŞ, T. a.g. tebliğ, s: 209 vd.; 213

²⁶⁷ Bknz: 17. HD. 19.02.2020 T. 6036/1696 (www.e-uyar.com)

²⁶⁸ Bknz: 17. HD. 17.12.2019 T. 1754/12056 (www.e-uyar.com)

²⁶⁹ Bknz: 17. HD. 29.05.2017 T. 6338/6063 (www.e-uyar.com)

²⁷⁰ Bknz: 17. HD. 11.04.2017 T. 4800/3961 (www.e-uyar.com)

²⁷¹ Bknz: 17. HD. 25.10.2016 T. 7077/9343 (www.e-uyar.com)

√ «Davalı borçlu ile üçüncü kişi şirket arasında organik bağ olduğu, dava konusu taşınmazın satışından sonra borçlunun organik bağ içinde olunan diğer şirket ortaklığından ayrıldığı satıştan sonra ancak dava dayanağı takipten önce aralarında uyumsuzluk çıktığı ve davaların bulunduğu, takip dayanağı 900.00 USD olarak büyük miktardaki borcun 30.05.2008 tarihinde verilmiş olmasına rağmen senedin vadesinin 30.12.2011 tarihine verildiği, alacaklı tarafından dava konusu taşınmazın tapu kayıtlarının istendiği anlaşıldığından, mahkemece, davacı alacaklının takip konusu bononun düzenlendiği 30.05.2008 tarihinde 900.000 USD elden borç verebilecek mali duruma sahip olup olmadığı kolluk aracılığı ile araştırılması, davacının şirketi var ise bu şirket kayıtlarında böyle bir alacak borç ilişkisinin varlığı ticari defterleri üzerinde bilirkişi incelemesi yapılarak, alacağın gerçek olup olmadığının tespiti gerektiğini»²⁷²

√ «Takip konusu borcun tasarruftan önce olması, borçlu hakkındaki takibin kesinleşmesine, haciz tutanaklarının geçici aciz belgesi niteliğinde olması ve davanın beş yıllık hakdüşürücü süre içinde açılmış bulunması, davalı borçlu ile diğer şirketler ve dahili davalı arasında organik ve hukuki bağ bulunması nedeniyle dava konusu satışların İİK'nun 280/1-3 maddesi gereğince iptale tabi olduğunu»²⁷³

√ «Borçlunun aciz halinin sabit olduğu, alacaklı ile borçlu arasında yapılan borç ödeme planının bu durumu değiştirmeyeceği, 5 yıllık hak düşürücü sürede borçlu baba ile davalı kızı arasındaki tasarrufun iptali gerektiğini, diğer davalı şirket ortakları ile borçlu arasında organik bağ olduğundan, borçlunun mali durumu ve alacaklılarını ızzar kastını bildiğinin kabulü gerektiğini»²⁷⁴

√ «Kural olarak çekte vade olmamakla birlikte ticari hayatta çeklerin de bono gibi vadeli kullanıldığının bilinen bir gerçek olduğunu, dosyada mevcut ticari sicil kayıtlarından davacının ticari ilişki içinde olduğunu ve borcun doğumuna ilişkin kereste sattıklarını beyan ettiği dava dışı şirket ile davalı borçlu şirket arasında ortak ve kurucuları bakımından organik bağ bulunduğunun anlaşıldığı, o halde mahkemece davacının borcun doğumuna ilişkin iddiasının değerlendirilmesi amacıyla davacı ile dava dışı şirkete ait ticari defterler üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılması adı geçen taraflar arasında kereste satımına ilişkin ticari ilişki bulunup bulunmadığı, ticari ilişki var ise bu ilişkinin başlangıç tarihi, belirlenecek bu tarihin iptali istenen tasarruftan önce olması halinde bu defa davalı borçlu ile dava dışı şirketin ticari defterleri ve banka kayıtları üzerinde inceleme yapılarak birbirlerinin borçlarını ödeyip ödemedikleri, birlikte çalışıp çalışmadıkları değerlendirilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekeceğini»²⁷⁵

√ «Muvazaa hukuksal nedenine dayalı iptal istemine ilişkin davanın İİK. mad. 277'e dayalı tasarrufun iptali davası olarak nitelendirilmesi hatalı ise de, ortakları arasında organik bağ bulunan şirketler arasındaki taşınmaz üzerindeki fabrika ile birlikte devrinin muvazaalı olduğu anlaşıldığından sonucu itibari ile davanın kabulüne ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğunu»²⁷⁶

²⁷² Bknz: 17. HD. 07.06.2016 T. 20994/6940 (www.e-uyar.com)

²⁷³ Bknz: 17. HD. 24.05.2016 T. 14749/6338 (www.e-uyar.com)

²⁷⁴ Bknz: 17. HD. 03.05.2016 T. 3963/5340 (www.e-uyar.com)

²⁷⁵ Bknz: 17. HD. 19.04.2016 T. 613/5012 (www.e-uyar.com)

²⁷⁶ Bknz: 17. HD. 15.03.2016 T. 13675/3263 (www.e-uyar.com)

√ «Bozma ilamı doğrultusunda, ‘davalı şirketler arasında organik bağ bulunduğu, dava konusu tasarrufların, İİK. mad. 280/1-2 gereğince iptale tabi olduğu gerekçesiyle davanın kabulüne, dava konusu tasarrufların iptaline, davacının alacak ve fer’ileriyle sınırlı olarak araç üzerinde cebri icra yetkisi tanınmasına, dava konusu dava dışı 4.kişiye satılan araç yönünden, değeri olan tutarın alacak ve fer’ilerle sınırlı olarak davalıdan tahsiline’ karar verilmesinin isabetli olduğunu»²⁷⁷

√ «Tarafların ticari defterleri üzerinde yapılan bilirkişi incelemesi sonucu alınan bilirkişi raporlarından, davalı firmanın borçlu ile ticari ilişkisinin olduğu, borçlunun ... TL borcu olduğu, daha sonra organik bağ içinde olduğu şirkete ait ... TL borcun da borçlu tarafından üstlenildiği, 3 adet çek bedeli karşılıksız çıkması nedeni ile ek masrafı dahil ... TL borcunda borçlu şirkete devredildiği bu borçlara karşılık ...tarihli ... TL’lık temlikin yapıldığı anlaşıldığından, davalı, borçlu ile ticari ilişkisini temlik tarihinden öncesinde ve sonrasında devam ettirmiş ve temlik miktarı kadar gerçek bir alacağı olduğunu ispatladığından bu davayı yönünden davanın kabulüne karar verilmesi gerekeceğini»²⁷⁸

√ «Borçlunun kendi yaptığı tasarruflar için dava açılması mümkün olduğu gibi parasını kendi verdiği ancak muvazaalı olarak başkası adına tescil edilen mallar için de dava açılmasının mümkün olduğu, bu gibi tasarrufların nam-ı müstear olarak adlandırıldığını- Somut olayda da davalı borçlu şirket tarafından diğer davalı adına taşınmaz satın alınması dava edilmiş olmasına göre gerçek kişilerin hangi şartlar dahilinde bu taşınmaza sahip olabilecekleri, davalılar arasındaki organik bağlantının olup olmadığı üzerinde de durularak hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerektiğini»²⁷⁹

√ “Borçlu şirket ile olan organik bağlantıdan dolayı diğer 3. kişinin de yapılan tasarrufun alacaklılarından mal kaçırmak ya da alacaklıları ızzar kastı yapıldığını bilebilecek kişilerden olması nedeniyle tasarrufun iptali gerekeceğini”²⁸⁰

√ «Dava konusu araçların borcun doğumundan sonra borçlu tarafından mali durumunu bilen üçüncü kişi ve borçlu şirket ortakları ile organik bağ içinde bulunan şirkete yapılan satışların iptalinin yerinde olduğunu- Alacaklı tarafından 4. kişinin davaya dahil edilmemesi halinde davanın, 3. kişi yönünden malı elinden çıkardığı tarihteki rayiç değer üzerinden tazminata dönüşümü kabul edilerek tazminatın hüküm altına alınması gerektiğini»²⁸¹

√ «Borçlu ve diğer davalı şirket ortakları arasındaki yakın organik bağ nedeni ile İİK’nin 280. maddesi gereğince borçlunun içinde bulunduğu mali durum ve zarar verme kastının davalı şirket tarafından bilindiğinin kabulü ile tasarrufların iptaline karar vermek gerektiğini»²⁸²

√ «Borçlular ve davalı üçüncü kişi şirket aynı adreste faaliyette buldukları ve ortakları arasında organik bağ bulunduğu anlaşıldığından ve iptali istenilen takip konusu alacağın varlığı, borçlu ve üçüncü kişi şirketin ticari defterleri ile ispatlanmamış olduğundan, icra

²⁷⁷ Bknz: 17. HD. 16.02.2016 T. 1050/1736 (www.e-uyar.com)

²⁷⁸ Bknz: 17. HD. 13.10.2015 T. 1313/10510 (www.e-uyar.com)

²⁷⁹ Bknz: 17. HD. 22.06.2015 T. 8287/8983 (www.e-uyar.com)

²⁸⁰ Bknz: 17. HD. 26.05.2015 T. 19389/7759 (www.e-uyar.com)

²⁸¹ Bknz: 17. HD. 25.05.2015 T. 1509/7638 (www.e-uyar.com)

²⁸² Bknz: 17. HD. 25.05.2015 T. 18088/7628 (www.e-uyar.com)

takip dosyasının muvazaalı olduğundan iptalinin gerektiği, ancak hacizli malların ihale ile dördüncü kişiye satıldığı ve anılan şahsın kötü niyetli olduğu ispatlanmadığından, davanın bedele dönüştüğü dikkate alınarak davacının takip dosyalarındaki alacak ve ferileri ile sınırlı olarak ihale bedelinin davalı üçüncü kişiden tahsiline karar verilmesi gerektiği»²⁸³

√ «Dava konusu taşınmazın tapudaki satış bedeli ile gerçek değeri arasında misli fark bulunması, davalı şirketler arasındaki organik bağ nedeniyle dava konusu tasarrufun İİK 278/3-2,280/1 maddeler gereğince iptale tabi olduğunu- Tasarrufun iptali davalarında vekalet ücreti takip konusu alacak miktarı ile (aciz belgesine bağlanmış ise aciz belgesindeki alacak miktarı) ile iptali istenen tasarrufun tasarruf tarihindeki değeri karşılaştırılarak düşük olan değer üzerinden nispi olarak hesaplanması gerekeceğini»²⁸⁴

√ «Araç satışının davalı şirketler arasındaki organik bağ, ortakları arasındaki yakın akrabalık ve alacağa mahsuben yapılan satış olması nedeniyle tasarrufun iptalinin hukuka uygun olduğunu»²⁸⁵

√ «Davalı şirketlerin ortak yapısı gözönüne alındığında, aralarında organik bağ bulunduğu, davalı üçüncü kişi şirketin borçlu şirketin durumunu ve amacını bilebilecek durumda olduğu gerekçesiyle tasarrufun iptaline, davanın kabulüne karar verilmesinin isabetli olduğunu»²⁸⁶

√ «Her iki tüzel kişilik borçlu şirket ile davalı 3. kişi şirketin yetkilisinin aynı kişi olduğu ve alacağın temlikine konu olan alacağa ilişkin davanın devamı sırasında söz konusu temlik tasarruf işleminin yapılmış olmasının olağan hayat tecrübelerine uygun düşmediği anlaşıldığından, borçlu ve davalı şirket arasında söz konusu organik bağın bulunmasından dolayı davalı şirketin, borçlu şirketin alacaklılarından mal kaçırmak ya da alacaklılarını ızzar kastı ile hareket ettiğini bilebilecek kişilerden olduğunun kabulü ile tasarrufun iptaline karar verilmesi gerekeceğini»²⁸⁷

√ «Davalılar arasındaki ‘organik bağ’ nedeniyle dava konusu tasarrufun İİK. 280/I. madde gereğince iptal edilmesi gerekeceğini»²⁸⁸

√ «Davalı borçlu şirket ile 3. kişi şirketin kurucu ortağının aynı kişi olması halinde (organik bağ) bu ortaklık yapısından dolayı borçlu şirketin içinde bulunduğu durumun 3. kişi tarafından bilinebilecek olduğunu»²⁸⁹

√ «‘Borçlu’ ile ‘üçüncü kişi’nin şirket olup, ortaklarının ve/veya yöneticilerinin aynı kişiler olması halinde, bu ‘organik bağ’ nedeniyle, borçlu ile işlemde bulunmuş olan üçüncü kişinin, borçlunun ‘mal kaçıрма kasdı’ ile ‘alacaklarına zarar verme kasdı’nın biliyor farzedileceği

²⁸³ Bknz: 17. HD. 11.05.2015 T. 18938/7248 (www.e-uyar.com)

²⁸⁴ Bknz: 17. HD. 25.11.2014 T. 13374/16824 (www.e-uyar.com)

²⁸⁵ Bknz: 17. HD. 27.05.2014 T. 2121/8413 (www.e-uyar.com)

²⁸⁶ Bknz: 17. HD. 21.05.2014 T. 4489/7987 (www.e-uyar.com)

²⁸⁷ Bknz: 17. HD. 18.04.2013 T. 16253/5794 (www.e-uyar.com)

²⁸⁸ Bknz: 17. HD. 12.02.2013 T. 4250/1406 (www.e-uyar.com)

²⁸⁹ Bknz: 17. HD. 19.03.2013 T. 4881/3660 (www.e-uyar.com)

(ve bundan dolayı üçüncü kişiye yapılmış olan tasarruf iptaline karar verilmesi gerekeceğini)»²⁹⁰

belirtmiştir.

XIV- Tasarrufun iptali davası terditli (kademeli) dava şeklinde de açılabilir.²⁹¹

Yüksek mahkeme;

√ «BK. 18 (şimdi; TBK. 19) ve İİK. 277 vd. dayanılarak, terditli olarak ‘muvazaa’ ve ‘tasarrufun iptali’ davalarının birlikte açılabileceğini»²⁹²,

√ «İptal davasının BK. 18 (şimdi; TBK. 19) ya da İİK. 279’a göre terditli (kademeli) olarak açılmış olması halinde, mahkemece HUMK.’nun 76. (şimdi; HMK.’nun 33.) maddesi uyarınca -dava, cevaba cevap ve temyiz dilekçelerinin içeriği dikkate alınarak- davanın İİK. 277 vd. göre açılmış iptal davası olarak nitelendirilip sonuçlandırılabilceğini»²⁹³

belirtmiştir.

*

Mütalâa (ve dava) konusu uyuşmazlıkta, borçlunun hangi tasarruflarının iptali davacı-alacaklı tarafından talep edilmiştir? Dava dilekçesinde dayanılan iptal sebepleri nelerdir? İleri sürülen bu iptal sebepleri yerinde midir?

*

A) Hemen belirtelim ki yukarıda²⁹⁴ da belirttiğimiz gibi; “borçlunun hangi tasarruflarının iptale tabi olduğu”nun tayini hakimın takdirine bırakılmış olduğundan (İİK.m. 281; HMK.m. 33), davacı tarafından İİK.’nun 278, 279 ve 280. Maddelerinden birine dayanılmış dahi olsa mahkeme bununla bağlı olmayıp, kendisi (re’sen) diğer bir ‘iptal sebebi’ne göre ‘iptal kararı’ verebilir.

B) Yine yukarıda²⁹⁵ ifade ettiğimiz gibi tasarrufun iptali davalarında “davacının, davalı-borçludaki alacağının gerçeğe bir alacak olması” gerekir.

Mütalâa (ve dava) konusu olayda dosya içindeki 09.07.2020 tarihli ‘mali müşavir’ tarafından hazırlanmış olan BİLİRKİŞİ RAPORU’na göre 01.12.2019 tarihi itibarıyla -ticari defter kayıtlarına göre- davacının, davalı-borçludan toplam 37.393.787,74 TL. alacağı bulunmaktadır.

²⁹⁰ Bknz: 17. HD. 03.02.2011 T. 5439/685; 17.01.2011 T. 3713/44; 24.06.2010 T. 2520/5919; 27.11.2008 T. 3542/5572; 20.05.2008 T. 1919/2695; 03.04.2008 T. 1110/1685; 25.03.2008 T. 532/1476; 14.01.2008 T. 5124/42; 15. HD. 03.03.2005 T. 2904/1202; 23.01.2001 T. 5126/399 (www.e-uyar.com)

²⁹¹ Ayrıntılı bilgi için bknz: MUŞUL, T. Tasarrufun İptali Davaları, s: 375 – UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. Tasarrufun İptali Davaları, s:529 vd.

²⁹² Bknz: 17. HD. 13.04.2009 T. 1793/2313 (www.e-uyar.com)

²⁹³ Bknz: 17. HD. 08.10.2007 T. 4359/3009 (www.e-uyar.com)

²⁹⁴ Bknz: Yuk. dipn. 5

²⁹⁵ Bknz: Yuk. dipn. 26-108

Bu nedenle, davacının, davalı-borçlu hakkında icra takibine konu yaptığı (ve tahsil edemediği) alacağı, g e r ç e k bir alacaktır.

C) Yine yukarıda²⁹⁶ değindiğimiz gibi; tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için “davacının takip konusu yaptığı alacağının, iptali istenen t a s a r r u f t a n ö n c e doğmuş olması gerekir.

Somut olayda, davacı, davalı-borçlu hakkında ç e k’e dayalı olarak takip yapmıştır. Kural olarak ‘çekin bankaya/takas odasına ibraz edildiği tarih’ alacaklının alacağının ‘doğum tarihi’ kabul edilir. Ancak, davacı-alacaklı “alacağının, çekin düzenlendiği tarihten çok daha ö n c e olan temel ilişki tarihinde doğduğunu” iddia ve ispat edebilir. Bu durumda, ‘çekin bankaya/takas odasına ibraz edildiği tarihe’ değil ‘temel ilişki tarihi’ne itibar edilir.

Dosyaya ibraz edilmiş olan –az önce bahsetmiş olduğumuz- ‘mali müşavir’ tarafından düzenlenmiş olan BİLİRKİŞİ RAPORU’nda “ *taraflar arasındaki ticari ilişkinin 30.04.2013 tarihinde başladığı*” belirtilmiş olduğundan ve bu davada iptali istenen tasarrufların tarihleri de 16.03.2018, 04.02.2019, 20.03.2018, 10.10.2018 olduğundan, davacı-alacaklının alacağının dava konusu tasarruflardan çok ö n c e doğmuş olduğunda herhangi bir tereddüt söz konusu olamaz.

D) Tasarrufun iptali davasının dinlenebilmesi için “*dava tarihinden önce veya sonra (yargılama sırasında)*” davacı-alacaklı tarafından yapılmış ve kesinleşmiş bir i c r a t a k i b i bulunması gerekir.^{297 298}

E) Tasarrufun iptali davasının –“haciz yolu ile takiplerde”- dinlenebilmesi için, yukarıda²⁹⁹ belirttiğimiz gibi davacı-alacaklının mahkemeye ‘kesin aciz belgesi’ (İİK.m. 143; 105/I) ya da ‘geçici aciz belgesi’ (İİK.m. 105/II) sunması gerekir.

Aslında ‘geçici aciz belgesi’ diye bir belgenin şekli ve hangi koşullarda –icra müdürü tarafından- düzenlenebileceği ne İcra ve İflas Kanunu’nda ve ne de İcra ve İflas Kanunu Yönetmeliği’nde açıkça öngörülmediğinden³⁰⁰, İİK.m. 105/II uyarınca “*Haciz tutanağında, borçlunun haczedilen mallarının –takdir edilen kıymetlerine göre- alacaklının alacağının karşılayamayacağı anlaşılırsa, bu haciz tutanağının muvakkat (geçici) aciz vesikası yerine geçeceği ve alacaklıya İİK.m. 277’ye göre iptal davası açma hakkı vereceği*” kabul edilmektedir.

Davacı, dava dilekçesi ekinde; borçlu şirketin adresinde 31.12.2019 tarihinde yaptığı haciz sırasında ‘borçlunun haczi kabil mallarına rastlanmadığını’ belirten HACİZ TUTANAĞI’nı sunmuş, ayrıca Tapu’ya, trafiğe ve bankalara yazılan haciz yazılarından da “*borçlunun dosya borcunu karşılayan taşınır/taşınmaz malının bulunmadığı*” anlaşıldığından tüm icra dosyası içeriğinden “*borçlunun takip konusu borcunu karşılar malvarlığının bulunduğu*” saptanamadığından, ‘borçlunun aciz halinde olduğu’ kabul edilerek ve buraya

²⁹⁶ Bknz: Yuk. dipn. 20-25

²⁹⁷ UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. a.g.e., s:785

²⁹⁸ Bknz: 17. HD. 18.02.2020 T. 4982/1635; 17.01.2017 T. 18294/10068; 29.03.2016 T. 9814/3927; 29.02.2016 T. 2046/2358 vb. (www.e-uyar.com)

²⁹⁹ Bknz: Yuk. dipn. 7-19

³⁰⁰ Hazırlanmış olan yeni –muhtemelen 2021 yılında kanunlaşacak olan- İİK. Taslağı’nda, bu konuda özel bir düzenlemeye yer verilmiştir.

kadar anlattığımız tüm “*dava şartları*”nın gerçekleştiği görüldüğünden³⁰¹ davanın esasının incelenmesine geçilmiş olmasında bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

F) Davacı tarafından ‘*iptaline karar verilmesi istenen tasarruflar*’ nelerdir?,

a- Mersin ili Mezitli ilçesi, ... ada, ... parselde bulunan (1) no’lu bağımsız bölüm:

Bu taşınmaz, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından 16.03.2018 tarihinde –diğer (7) adet taşınmazla beraber- davalı (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.’ne satılmıştır.

Bu ‘*satış tasarrufu*’ aşağıdaki nedenlerle iptale tabidir:

-Bir kimsenin (3. kişinin), borçlunun (8) adet taşınmazını, aynı gün satın alması “*hayatın olağan akışına aykırı olduğu*”ndan³⁰², İİK.m. 280/I uyarınca iptale tabidir.

- Borçlu ile işlemde bulunmuş olan 3. kişi, borçlu ile “*aynı sektörde (iş kolunda) faaliyette bulunuyorsa*”³⁰³ 3. kişi ‘borçlunun mali durumunu, borca batık durumda olup olmadığını, alacaklılarında mallarını kaçırma kasdıyla hareket edip etmediğini bilebilecek durumda olduğu’ndan³⁰⁴ bu kişiye yapılan satışın İİK.m. 280/I uyarınca iptali gerekir.

Somut olayda hem borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. ve hem de 3. kişi davalı (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ. aynı sektörde faaliyette bulunmaktadır.^{305 306}

-Borçlu ile işlemde bulunmuş olan 3. kişi ile borçlu arasında “*ticari ilişki*”³⁰⁷ varsa, bu durumda da, 3. kişi, borçlunun mali durumunu ve ne amaçla taşınmazını/taşınırını sattığını bilebilecek durumda olduğundan, bu kişiye yapılan satışın (satışların) da İİK. 280/I uyarınca iptali gerekir.

Somut olayda da gerek borçlu şirket ve gerekse 3. kişi arasında *ticari ilişki* bulunduğu ticari defter kayıtlarından açıkça anlaşılmaktadır.

-Davalı (3. kişi) (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ., dava konusu bu taşınmazı –diğer (7) taşınmaz ile birlikte- ... BANK A.Ş. lehine kurulu bulunan ipoteklerle yükümlü olarak satın almış olduğundan, ipotek bedelinin de satış bedeline dahil olduğu göz önünde bulundurulurak³⁰⁸, taşınmazın satış tarihindeki değeri (bu değer, ileride yapılacak keşif sırasında belirlenecektir) ile tapuda gösterilmiş olan ‘satış bedeli’ mukayese edilerek, İİK.m. 278/III-2 uyarınca da satışın iptale tabi olup olmadığının mahkemece ayrıca takdir edilmesi gerekecektir...

Ancak, dava konusu bu taşınmaz daha sonra ipotek bedeli borçlu tarafından ödenmediği için, ipotekli alacaklı diğer davalı ... BANK A.Ş. tarafından yapılan ‘*ipotekli*

³⁰¹ UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. a.g.e., s:457 vd.

³⁰² Bknz: Yuk. dipn. 150-159; 162; 166; 168; 186; 198; 211; 214; 144-228; 125-143

³⁰³ Bknz: Yuk. dipn. 249-264

³⁰⁴ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³⁰⁵ Bknz: (EK-3)

³⁰⁶ Bknz: (EK-4)

³⁰⁷ Bknz: Yuk. dipn. 229-248

³⁰⁸ Bknz: 17. HD. 03.03.2020 T. 5130/2451; 16.05.2019 T. 2021/6290; HGK. 20.11.2018 T. 17-141/1747; 17. HD. 07.11.2018 T. 11536/10230 vb. (www.e-uyar.com)

takep’ sonucunda Adana 12. İcra Dairesi’nce (Dos. No: 2018/... “Mersin 1. İcra Dairesi’nin 2018/... Tal. Sayılı dosyasından”) satılmış ve satış bedelinden herhangi bir para artmamış olduğu için (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.’ne icra dosyasından bir para ödenmemiş olduğu için, açılmış olan tasarrufun iptali davası konusuz kalmış olduğundan, mahkemece davalı (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ. hakkında “*konusu kalmayan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına*” karar verilmesi gerekecektir.^{309 310}

Dava konusu taşınmaz, taşınmaz üzerinde ipoteği bulunan ... BANK A.Ş. tarafından yapılan ‘*ipotekli takep sonucunda*’ -diğer dava konusu (7) adet taşınmazla birlikte- 09.10.2018 tarihinde yapılan ihaleye, alacağına mahsuben –‘değerinin %50’si + satış masrafları’na- satın alınmış ve –diğer (7) taşınmazın satıldığı tarih olan- 04.02.2019 tarihinde M... Ş... A... isimli davalıya -ihalede satın alınan bedelle- satılmıştır.

Bu davada “ ‘*cebri icra yoluyla yapılan satışlar*’ hakkında tasarrufun iptali davası açılmayacağı, çünkü ortada borçlunun serbest iradesiyle gerçekleştirdiği bir satış bulunmadığı” bir kısım davalı vekilleri tarafından ileri sürülmüşse de, gerek **doktrinde**³¹¹ ve gerekse **yüksek mahkemenin (Yargıtay 17. Hukuk Dairesi’nin) içtihatlarında**³¹² “*borçlunun anlaştığı 3. bir kişiyle aleyhine muvazaalı icra takibi yaptırmış olması veya ödeme gücü olmayan kişilerin borçlu tarafından nam-ı müstear olarak kullanılarak satışa çıkarılan malları satın almalarının sağlanmış olması ya da icrada ihale edilen malların daha sonra alıcı tarafından belirtilen kişilere devrinin sağlanması gibi benzer muvazaalı davranışların söz konusu olması halinde, ihalede satın alınan/satılan mallar hakkında tasarrufun iptali davası açılabileceği*” kabul edilmektedir...

Mütalâa (ve dava) konusu uyuşmazlıkta, davacı “*davalı borçlu ile diğer davalılar arasında yer alan ... BANK A.Ş. ’nin anlaşarak iş birliği yaptıklarını, bu anlaşma çerçevesinde*”;

aa- Davalı-borçlunun ‘*satışa konu Mezitli ilçesinde bulunan ... ada, ... parseldeki taşınmazın kıymetinin 19.000.000 TL. olduğunu*’ çeşitli dava dosyalarına (örneğin; Mersin 7. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2020/... E.; Mersin 12. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2019/... E., Mersin 11. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2019/... E.; Mersin 8. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2020/... E.; Mersin 9. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2020/... E. no’lu dosyalarındaki cevap dilekçelerinde) bildirmiş olmasına rağmen, aleyhine ... BANK A.Ş. tarafından yapılan icra takibinde, takep konusu aynı taşınmaza takdir edilen 11.400.300 liralık kıymete itiraz etmeyip, yapılan ihalede taşınmazının bu değerle –değerinin %50’sine- satılmasına izin vermiş olması,

bb- Borçlunun ‘*yapılan ihale hakkında, ihalenin feshi davası açmayacağına dair*’ ... BANK A.Ş. ile protokol yapmış olması,

³⁰⁹ UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. a.g.e., s:1020 – GÜNEREN,A. a.g.e., s:1315

³¹⁰ Bknz: 17. HD. 10.12.2019 T. 5552/11728; 04.11.2019 T. 75/10099; 18.06.2019 T. 11583/7710; 17.10.2018 T. 4579/9176; 20.06.2017 T. 5185/6999 vb. (www.e-uyar.com)

³¹¹ SERTKAYA,A.Ş./KUL,S. Tasarrufun İptali Davaları, 2016, s:77 – ATALI,M./ERMENEK,İ./ERDOĞAN, E. a.g.e., s:730 – UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. Tasarrufun İptali Davaları, s:179

³¹² Bknz: 27.05.2010 T. 2141/4792; 18.09.2008 T. 2637/4156; 16.09.2008 T. 1246/4471; 01.05.2008 T. 188/2286 (www.e-uyar.com)

cc- ... BANK A.Ş.'nin yaptığı icra takibinden borçlunun taşınmazlarını alacağına mahsuben ihalede satın aldıktan sonra, artık bu taşınmazlarla ilgisi kalmamış olduğu halde borçlu ile bu taşınmazlara ilişkin olarak *'iştirâ sözleşmesi'* yapmış olması,

dd- Davalı ... BANK A.Ş.'nin, yaptığı ipotekli takip sonucunda değerinin çok altında kesinleşen kıymetinin %50'sine satın aldığı (8) adet taşınmazı *'kendisine en uygun fiyatı teklif edecek olan kişiye'* değil de, icradan satın aldığı fiyatla ve **hepsini aynı gün ve 'borçlunun bildirdiği kişilere devretmesi'**, h a y a t ı n o l a ğ a n a k ı ş ı n a aykırı bir davranıştır.

Gerçekten, davalı ... BANK A.Ş., ihalede alacağına mahsuben satın aldığı (8) adet taşınmazın hepsini davalı-borçlunun bildirdiği ve davalı-borçlu ile ticari ilişkisi bulunan, davalı-borçludan alacaklı olan (davalı-borçlu hakkında daha önce icra takibinde bulunmuş ya da mahkemeye başvurup davalı-borçlu aleyhine alacak davası açmış olan) kişilere devretmiştir.

Davalı ... BANK A.Ş.'nin, ihalede satın aldığı taşınmazları devrettiği kişiler: M... Ş... A..., İ... K..., H... B... I..., Ş... G..., M... D... 'dir;

aaa- M... Ş... A...: Borçlu şirket ile ticari ilişkisi olan ve aynı zamanda aynı iş kolunda faaliyette bulunan³¹³ (F) MOBİLYA DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI İNŞAAT NAKLİYE GIDA İTHALAT İHRACAT SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.'nin ortağı ve müdürüdür. Bu nedenle borçlu şirketin mali durumunu ve alacaklılarından mal kaçırmak kasdıyla hareket ettiğini bilebilecek durumda olduğundan İİK.m. 280/I uyarınca³¹⁴ kendisine karşı yapılan satış işleminin iptali gerekir.

Dosyada mevcut "Sosyal ve Ekonomik Durum Tespiti" sonucunda düzenlenmiş TUTANAK'ta³¹⁵ "M... Ş... A...'nın ortalama 13.000 TL. civarında aylık geliri bulunduğu" belirtilmiştir. Bu durumdaki bir kişinin dava konusu taşınmazı satın alabilmesi *'hayatın olağan akışı'*na³¹⁶ aykırı olduğundan, bu husus da Yargıtay içtihatlarına göre iptal sebebidir.

bbb- İ... K...: Bu kişinin sahibi olduğu (G) NAK. İNŞ. TAAH. MADENCİLİK TURİZM PETROL ÜRÜNLERİ İTHALAT İHRACAT SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından borçlu şirkete ve (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.'ne karşı Mersin 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2018/... E.'na kayıtlı 'alacak davası'nı açmış olup borçlunun mali durumunu İİK. 280/I uyarınca³¹⁷ bilebilecek konumda olduğundan kendisine yapılan satış işlemlerinin iptali gerekir.

ccc- H... B... I...: Bu kişinin babasına ait (H) GAYRİMENKUL İNŞ. NAK. OTOMOTİV GIDA ve SAN. TİC. LTD. ŞTİ. tarafından borçlu şirkete ve (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.'ne karşı Mersin 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2018/... E.'nda kayıtlı 'tasarrufun iptali davası' açılmıştır.

³¹³ Bknz: (EK-1), (EK-2)'deki Şirket Ana Sözleşmelerindeki "*şirketlerin iştiğal alanları*" Yuk. dipn. 249-264

³¹⁴ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³¹⁵ Bknz: (EK-5)

³¹⁶ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³¹⁷ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

Bu kişi borçlu şirketle ilişkisi bulunan (I) ENERJİ AKARYAKIT SAN. ve TİC. A.Ş.'nin sahibi olup, borçlunun mali durumunu bilebilecek konumda olduğundan İİK.280/I uyarınca³¹⁸ kendisine yapılan satış işlemlerinin iptaline karar verilmesi gerekir.

ddd- Ş... G...: Bu kişinin sahibi olduğu (İ) YAPI İNŞ. TURİZM LTD. ŞTİ. tarafından, borçlu hakkında Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2018/... E.'nda kayıtlı 'tasarrufun iptali davası'nm açmış, daha sonra da bu davasından feragat etmiştir. Bu nedenle borçlunun mali durumunu İİK.m. 280/I uyarınca³¹⁹ bilebilecek konumdadır.

eee- M... D...: Bu kişi (E) ASFALT YOL İNŞAAT PETROL MADENCİLİK ve TURİZM SAN. TİC. A.Ş.'nin sahibi (ve müdürü) olup borçlu aleyhine Mersin 7. İcra Dairesi'nde 2018/... sayılı icra takibinde bulunmuş olup borçlunun mali durumunu İİK.m. 280/I uyarınca bilebilecek konumdadır. Bu kişinin müdürü olduğu adı geçen şirketin "borçlu şirket ile ticari ilişkisi bulunduğu (borçlu şirketten 4.500.000 TL. alacağı bulunduğu)" bu kişinin vekili tarafından dosyaya sunulan 09.03.2020 tarihli CEVAP DİLEKÇESİ'nde açıkça ikrar edilmiş olduğundan 'borçlunun mali durumunu –İİK.m. 280/I uyarınca- bilebilecek konumdadır.

Görüldüğü gibi; davalı ... BANK A.Ş., borçlunun ihalede alacağına mahsuben satın aldığı (8) adet taşınmazı, rastgele 3. kişilere satmamış olup, **borçlu ile ticari ilişkisi bulunan ve borçludan alacaklı olan, bu nedenle borçlu hakkında ya icra takibinde bulunmuş veya borçluya karşı alacak davası açmış ya da borçluya karşı 'kendisinden mal kaçırdığı iddiası ile tasarrufun iptali davası' açmış kişilerdir.** Bu nedenle, ... BANK A.Ş.'nin "borçlu ile herhangi bir anlaşma yapmadan ihalede satın aldığı taşınmazları sadece elden çıkarmak için bu kişilere devrettiği" düşünülemez. Banka'nın, tamamen borçlu ile ticari ilişkisi olan ve borçludan alacaklı olan bütün bu kişilere taşınmazları gerçek değerinin çok altında devretmesi 'hayatın olağan akışına' aykırıdır³²⁰...

Yüksek mahkeme, "cebri icra satışlarına yönelik tasarrufun iptali davalarında, alıcıların borçlu ile organik bağının, ticari ilişkisinin bulunup bulunmadığının ve satın aldıkları taşınmazların satış bedellerini ödeme gücüne sahip olup olmadıklarının (ayrıca; alıcıların borçluların nam-ı müstearı olup olmadıklarını) araştırılması gerektiğini"³²¹ belirtmiştir.

ee- Somut olayda; dava konusu yapılmış olmayan, A... Y... K... adına kayıtlıyken, ... BANK'IN ipotegi olan 2 ayrı dükkan daha var. Gayrimenkullerin değeri 8.000.000 TL civarındayken, ... BANK tarafından sunulan cevap dilekçesi kapsamında '1.272.000 TL karşılığında ipotegin terkin edildiği' ikrar edilmiştir. Borçlu şirket ve şirket yetkilisi hakkında icra takipleri yapıp, haciz şerhleri işlenerek, şirket yetkililerine ulaşılamaması sürecinde ipotek terkin edilerek borçlunun alacaklılarından mal kaçırmasına ... BANK yardımcı olmuştur. ... BANK bu ipotek terkin işlemini yapmasaydı ve cebri icra yoluyla taşınmazları muvazaadan ari satsaydı, mütalaa (ve dava) konusu ... ada ... parselin de belki de satılmasına gerek kalmayacaktı...

³¹⁸ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³¹⁹ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³²⁰ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³²¹ Bknz: Antalya BAM. 4. HD. 04.10.2017 T. 893/843 (www.e-uyar.com)

ff- Ayrıca ... BANK'ın alacaklı, (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.'nin borçlu olduğu Mersin 7. İcra Dairesi'nin 2018/... sayılı ilamsız takip dosyasından 11/04/2018 tarihinde -14.643.780,57 TL. alacağı nedeniyle-, borçlunun taşınmazı üzerine ... BANK'ın haczi varken, bu dosya bir daha yenilenmemiş; Mersin 1. İcra Dairesi'nin 2019/... sayılı dosyasında ise 24/05/2019 tarihinde 231.095,43 TL tutarında, 05/07/2019 tarihinde ise 239.887 TL. haczi mevcutken, ... BANK, borçlu şirketten alacağını tahsil etmeksizin 231.095,43 TL. haciz talep etmesi hayatın olağan akışı ile bağdaşmamaktadır.

SONUÇ: Dava konusu Mezitli ilçesi ... ada ... parselde bulunan (1) no'lu bağımsız bölümün 04.02.2019 tarihinde M... Ş... A...'ya yapılan satışın; *borçlu ile aynı sektörde çalışması, borçlu ile sürekli ticari ilişkide bulunması nedeniyle, borçlunun mali durumunu, aciz halinde olduğunu bilebilecek kişi konumunda olduğundan buna yapılmış olan satışın İİK.m. 280/I uyarınca iptali gerekir.*

b- Mersin ili, Mezitli ilçesi, ... ada, ... parselde bulunan (2), (3) ve (4) no'lu bağımsız bölümler:

Bu taşınmaz, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından, 16.03.2018 tarihinde –diğer (7) adet taşınmazla beraber- davalı (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.'ne satılmıştır.

Bu taşınmazlara, ... BANK A.Ş. tarafından İ... K...'ya yapılan (3) satış tasarrufu da, iptale tabidir.³²² Çünkü, bu taşınmazları davalı ... BANK A.Ş.'den 04.02.2019 tarihinde satın almış olan İ... K...;

-04.02.2019 tarihinde ... BANK A.Ş.'den (3) taşınmazı birden satın almıştır. Bir kimsenin (3. kişinin) borçlunun (3) adet taşınmazını, aynı gün satın alması³²³ *'hayatın olağan akışına aykırı olduğu'*ndan³²⁴, İİK.m. 280/I uyarınca³²⁵ bu satışlar iptale tabidir.

-Bu kişi, (G) NAKLİYE İNŞ. TAAH. MADENCİLİK TURİZM PETROL ÜRÜNLERİ İTHALAT İHRACAT SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.'nin ortağı ve müdürü olup hem borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. ile *aynı sektörde çalışmakta*³²⁶ hem borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. aralarında *ticari ilişki bulunmakta*³²⁷ ve ayrıca borçlu şirket hakkında -Mersin 7. İcra Dairesi'nin 2018/... sayılı dosyası ile- icra takibinde bulunmuştur.

Bunların yanında, bu kişinin sahibi olduğu (G) NAK. İNŞ. TAAH. MADENCİLİK TURİZM PETROL ÜRÜNLERİ İTHALAT İHRACAT SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından borçlu şirkete ve (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.'ne karşı Mersin 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin

³²² Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³²³ Bknz: Yuk. dipn. 160

³²⁴ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³²⁵ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³²⁶ Bknz: Yuk. (EK-3); (EK-4) – Yuk. dipn. 249-264

³²⁷ Bknz: Yuk. dipn. 229-248

2018/..... E.’na kayıtlı ‘alacak davası’ını açmış olup borçlunun mali durumunu İİK. 280/I uyarınca bilebilecek konumda olduğundan kendisine yapılan satış işlemlerinin iptali gerekir.

-Bu kişi hakkında yapılan “Sosyal ve Ekonomik Durum Araştırması”nda düzenlenen 27.02.2020 tarihli TUTANAK’ta³²⁸ ‘*bu kişinin aylık gelirinin 6.000 TL. olduğu*’ saptanmıştır.

Yukarıda³²⁹ ayrıntılı olarak belirttiğimiz gibi; geliri bu kadar az olan bir kişinin, aynı gün (3) adet taşınmaza sahip olması³³⁰ ‘*hayatın olağan akışına aykırı*’ olduğundan³³¹, kendisine yapılmış olan (3) adet taşınmaz satışının bu gerekçe ile iptali gerekir...

c- Mersin ili, Mezitli ilçesi, ... ada, ... parselde bulunan (5) ve (6) no’lu bağımsız bölümler:

Bu taşınmaz, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından 16.03.2018 tarihinde –diğer (7) adet taşınmazla beraber- davalı (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.’ne satılmıştır.

Bu taşınmazlara ilişkin H... B... I...’a 04.02.2019 tarihinde yapılan (2) adet satış tasarrufu da iptale tabidir.³³²

Çünkü, bu taşınmazları davalı ... BANK A.Ş.’den 04.02.2019 tarihinde satın almış olan H... B... I...;

-Dosya içinde bulunan “ Sosyal ve Ekonomik Durum Araştırması’nda düzenlenen 27.02.2020 tarihli TUTANAK’ta³³³ “ ‘*üniversite 3. sınıf öğrencisi*’ ve ‘*esnaf olduğu*’, ‘*aylık gelirinin 10.000 TL. olduğu*’ ” belirtilmiştir.

Bu durumdaki bir kişinin dava konusu (2) adet taşınmazı satın alması³³⁴ ‘*hayatın olağan akışı*’na aykırı olduğundan³³⁵ kendisine yapılan satışların iptali gerekir.

-Ayrıca, bir kişinin, aynı gün, birden fazla taşınmaz satın alması³³⁶ yine ‘*hayatın olağan akışına aykırı*’³³⁷ olduğundan, dava konusu tasarruf iptale tabidir.

-Bu kişinin babası M... H... I...’ın şirketi olan (H) GAYRIMENKUL İNŞ. NAKLİYE OTOMOTİV GIDA ve SAN. TİC. LTD. ŞTİ., borçlu şirket ile ‘*aynı sektörde*’ çalışmakta olup³³⁸, borçlu şirketin mali durumunu bilebilecek durumda (İİK.m.280/I) olduğu gibi³³⁹, bu şirket tarafından borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. hakkında Mersin 7. İcra Dairesi’nin 2018/... sayılı dosyası ile icra takibi yapılmış olduğundan, borçlunun mali durumunu bilebilir (İİK. m. 280/I) konumdadır³⁴⁰...

³²⁸ Bknz: (EK-6)

³²⁹ Bknz: Yuk. dipn. 109-119

³³⁰ Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³³¹ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³³² Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³³³ Bknz: (EK-7)

³³⁴ Bknz: Yuk. dipn. 109-119

³³⁵ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³³⁶ Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³³⁷ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³³⁸ Bknz: Yuk. dipn. 249-264

³³⁹ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³⁴⁰ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

Keza bu şirket tarafından borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. hakkında Mersin 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde (Dosya No: 2018/... E.) '*tasarrufun iptali davası*' açılmış olduğu için, borçlunun mali durumunu ve alacaklılarına zarar verme kasdıyla hareket ettiğini bilebilecek (İİK. 280/I) durumdadır³⁴¹.

- H... B... I..., aynı zamanda –borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. ile *aynı sektörde*³⁴² çalışan (I) ENERJİ AKARYAKIT SAN. ve TİC. A.Ş.'nin temsilcisi olduğu için, borçlu şirketin mali durumunu bilebilecek (İİK.m. 280/I) konumda bulunduğu³⁴³, bu kişi ile yapılan (2) adet taşınmaz satışının da iptali gerekir...

d- Mersin ili, Mezitli ilçesi, ... ada, ... parselde bulunan (7) no'lu bağımsız bölüm:

Bu taşınmaz, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından 16.03.2018 tarihinde –diğer (7) adet taşınmazla beraber- davalı (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.'ne satılmıştır.

Bu taşınmaza ilişkin 04.02.2019 tarihinde Ş... G...'ye yapılan satış tasarrufunun da iptali gerekir.³⁴⁴

Çünkü, bu taşınmazları davalı ... BANK A.Ş.'den 04.02.2019 tarihinde satın almış olan Ş... G...;

-Dosya içinde bulunan "Sosyal ve Ekonomik Durum Araştırması"nda düzenlenmiş olan 19.02.2020 tarihli TUTANAK'da³⁴⁵ "*bu kişinin ayda 10.000 TL. civarında geliri bulunduğu*" belirtilmiştir.

Geliri bu seviyede bulunan bir kişinin dava konusu taşınmazı davalı ... BANK A.Ş.'den satın alması, '*hayatın olağan akışı*'na³⁴⁶ olduğundan, kendisine yapılan satışın iptali gerekir.

-Bu kişinin sahibi (ortağı ve müdürü) olduğu (İ) YAPI İNŞ. TUR. LTD. ŞTİ. ile borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. *aynı sektörde*^{347 348} çalışan bir şirket olduğundan, borçlu şirketin mali durumunu ve mal kaçırma kasdı ile hareket ettiğini bilebilecek (İİK.m. 280/I) konumdadır³⁴⁹...

-Bu kişinin sahibi olduğu (İ) YAPI İNŞ. TUR. LTD. ŞTİ. tarafından borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. hakkında, Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde (Dosya No: 2018/... E.) '*tasarrufun iptali davası*' açılmış –ve borçludan alacağını tahsil ettikten sonra bu davasından feragat etmiştir- olduğundan, borçlunun mali durumunu ve mal kaçırma kasdı ile hareket ettiğini bilebilecek (İİK.m. 280/I) durumdadır³⁵⁰...

e- Mersin ili, Mezitli ilçesi, ... ada, ... parselde bulunan (8) no'lu bağımsız bölüm:

³⁴¹ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³⁴² Bknz: (EK-3); (EK-4)

³⁴³ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³⁴⁴ Bknz: Yuk. dipn. 302-312

³⁴⁵ Bknz: (EK-8)

³⁴⁶ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³⁴⁷ Bknz: (EK-3); (EK-4)

³⁴⁸ Bknz: Yuk. dipn. 249-264

³⁴⁹ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³⁵⁰ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

Bu taşınmaz, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından 16.03.2018 tarihinde –diğer (7) adet taşınmazla beraber- davalı (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.’ne satılmıştır.

Bu taşınmaza ilişkin M... D...’e 04.02.2019 tarihinde yapılan ‘*satış tasarrufu*’nun iptali gerekeceğini (yukarıda; “eee” paragrafında) “s:59 vd.” belirtmiştik.

Çünkü bu taşınmazı 04.02.2019 tarihinde davalı ... BANK A.Ş.’den satın almış olan M... D...;

-Sahibi olduğu (E) ASFALT YOL İNŞAAT PETROL MADENCİLİK ve TURİZM SAN. TİC. A.Ş., borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. ile *aynı sektörde*³⁵¹ çalışmakta olduğundan ve aralarında *ticari ilişki*³⁵² bulunduğundan, borçlu şirketin mali durumunu ve mal kaçırmak kasdıyla hareket ettiğini bilebilecek (İİK.m. 280/I) konumdadır³⁵³...

-Bu kişinin, sahibi olduğu (E) ASFALT YOL İNŞAAT PETROL MADENCİLİK ve TURİZM SAN. TİC. A.Ş. tarafından, borçlu hakkında Mersin 7. İcra Dairesi’nde (Dosya No: 2018/...) icra takibinde bulunmuş olduğundan, bu nedenle de borçlunun mali durumunu bilebilecek (İİK.m. 280/I) konumdadır³⁵⁴..

M... D..., davalı ... BANK A.Ş.’den 04.02.2019 tarihinde aldığı dava konusu taşınmazı 22.01.2020 tarihinde diğer davalı (I) ENERJİ AKARYAKIT SAN. ve TİC. A.Ş.’ye devretmiştir.

Davacı vekili bu şirketi de “davalı gösterip, bu şirkete devredilmiş olan taşınmazın devir işleminin (satışının) da iptalini talep edip, bu taşınmaz üzerinde kendilerine ‘*haciz ve satış yetkisi tanınmasını*’ istediğinden (yani; davasını bedele (İİK.m. 283/II) dönüştürülmemiş olduğundan), talep doğrultusunda dava konusu tasarrufun iptaline karar verilmesi gerekecektir.

f- Mersin ili, Toroslar ilçesi, Çavuşlu mevkii, ... ada, ... parselde bulunan (1),(2),(3),(4),(5) ve (6) no’lu bağımsız bölümler:

Bu taşınmazlar, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından, 20.03.2018 tarihinde –diğer (4) adet taşınmazla birlikte- H... G... isimli kişiye devredilmiş, bu kişi tarafından da 10.10.2018 tarihinde S... K... isimli kişiye devredilmiştir.

Borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından H... G...’a 20.03.2018 tarihinde yapılmış olan satışların iptaline karar verilmesi gerekmektedir.

³⁵¹ Bknz: (EK-3); (EK-4) – Yuk. dipn. 249-264

³⁵² Bknz: Yuk. dipn. 229-248

³⁵³ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³⁵⁴ Bknz: Yuk. dipn. 125-1463

Çünkü; bu kişinin, borçlunun *birden fazla taşınmazı aynı gün satın alması* – Yargıtay’ın yerleşmiş içtihatları uyarınca- *‘hayatın olağan akışına’*³⁵⁵, aykırı olduğundan – İİK.m. 280/I uyarınca³⁵⁶ iptale tabidir.

Dosya içinde mevcut olan *‘Sosyal ve Ekonomik Durumun Tespiti’* amacıyla yapılan araştırma sonucu tutulan 27.02.2020 tarihli TUTANAK’ta³⁵⁷ *‘H... G...’ın ‘muhasibeci’ olup ‘aylık kazancının 2.500 TL. olduğu’* belirtilmiştir.

Geliri bu seviyede bulunan bir kişinin borçludan (10 adet) taşınmazı satın alması *‘hayatın olağan akışı’*na aykırı olduğundan³⁵⁸, iptale tabidir.

Dava konusu (1), (2), (3), (4), (5) ve (6) no’lu bağımsız bölümleri 10.10.2018 tarihinde H... G...’dan satın almış olan S... K... kimdir?

S... K...;

-Bir kişinin, *birden fazla taşınmazı, aynı gün satın alması*³⁵⁹ –Yargıtay içtihatlarına göre- *‘hayatın olağan akışına aykırı’* olduğundan³⁶⁰, alıcı S... K...’ya yapılan bu (6) adet taşınmaz satışının bu nedenle iptaline karar verilmesi gerekir...

-Dava konusu (6) adet taşınmaz, üzerindeki *‘haciz’* ve *‘ipotekler’* ile birlikte S... K... tarafından satın alınmıştır.

-Dosya içindeki bilgilerden geliri *‘asgari ücret seviyesinde’* bulunan bu kişinin dava konusu (6 adet) taşınmazı satın alması hayatın olağan akışına aykırıdır³⁶¹....

-Taşınmaz üzerindeki *‘haciz’* ve *‘ipotek’* tutarlarının tapuda belirtilen satış bedeline eklenerek³⁶², taşınmazların kaç liraya alıcı tarafından alınmış olduğu tespit edildikten sonra, taşınmazların satış tarihindeki rayiç bedelleri ile mukayese edilerek, İİK.m. 278/III-2’deki iptal sebebinin olayda gerçekleşmiş olup olmadığının mahkemece değerlendirilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekecektir.

g- Mersin ili, Toroslar ilçesi, Çavuşlu mevki, ... ada ve ... parselde kayıtlı olan taşınmaz:

Bu taşınmaz 20.03.2018 tarihinde borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafından H... G...’a satılmıştır.

H... G... da bu taşınmazı, 03.12.2018 tarihinde, O...BANK’a satmıştır.

Davacı, ‘dördüncü kişi’ durumundaki O...BANK’ın kötüniyetli olup olmadığını bilmediğinden davasını bu kişiye de yöneltmemiş yani bu kişiyi *‘davalı’* olarak göstermemiş, davasını, davalı H... G...’a karşı –İİK.m. 283/II uyarınca- *‘bedel’*e dönüştürerek, *“dava konusu*

³⁵⁵ Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³⁵⁶ Bknz: Yuk. dipn. 125-143

³⁵⁷ Bknz: (EK-10)

³⁵⁸ Bknz: Yuk. dipn. 109-119

³⁵⁹ Bknz: Yuk. dipn. 160

³⁶⁰ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³⁶¹ Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³⁶² UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C. Tasarrufun İptali Davaları, s:135 – SERTKAYA,A.Ş./KUL,S. a.g.e., s:311-EROĞLU,O. a.g.e., s:156

bu taşınmazın H... G... tarafından dördüncü kişi O...BANK'a, devir tarihi olan 03.12.2018 tarihindeki rayiç değerinin tazminat olarak kendisinden tahsilini” istemektedir.

h- Mersin ili, Toroslar ilçesi, Çavuşlu mevkii, ... ada, 6,10 ve 12 parselde kayıtlı taşınmazlar:

Borçlu şirketten 20.03.2018 tarihinde bu taşınmazları – diğer (6) taşınmazla birlikte- satın almış olan H... G... 10.10.2018 tarihinde A... A...’ya satmıştır.

A... A...’ya yapılmış olan bu satışlar da iptale tabidir.Çünkü;

-Bu (3) taşınmazı satın almış olan A... A...’nın –dosya içinde bulunan- “*Sosyal ve Ekonomik Durum Tespiti*” sırasında düzenlenmiş olan 28.02.2020 tarihli TUTANAK’ta³⁶³ “*işçi olduğu, 5 çocuğu bulunduğu, eşi otobüs şoförü olan M... Ş... A... ile birlikte aylık gelirinin 10.000-15.000 lira civarında olduğu*” belirtilmiştir.

Mali durumu bu seviyede bulunan bir kişinin (3) taşınmazı birden satın almasının³⁶⁴, ‘*hayatın olağan akışına*³⁶⁵, aykırı bulunduğu –ve; yerleşmiş Yargıtay içtihatları doğrultusunda- yapılan satışın iptale tabi olduğu ortadadır.

-Keza, bir kimsenin ‘*birden fazla taşınmazı*³⁶⁶, ‘*aynı gün*³⁶⁷, satın alması ‘*hayatın olağan akışına*³⁶⁸, aykırı olduğundan, bu kişiye yapılan satışlar bu nedenle de iptale tabidir.

-Bu kişinin eşi M... Ş... A...’ya ait (F) MOBİLYA DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI İNŞ. NAK. GIDA İTHALAT İHRACAT SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.’nin borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. ile olan ticari ilişkisi nedeniyle de davalı A... A... borçlu şirketin mali durumunu ve alacaklılarına zarar verme kasdıyla hareket ettiğini İİK.m. 280/I uyarınca bilebilecek durumdadır.

i- 33 ... 80 plakalı, 33 ... 61 plakalı, 33 ... 41 plakalı ve 33 ... 45 plakalı araçlar (“kamyon-tır”lar) :

Bu araçlar (“kamyon-tır”lar) borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. tarafın-dan 16.03.2018 tarihinde M... Y... isimli kişiye –borcuna mahsuben- devredilmiştir.

M... Y... kimdir?

-Bu kişi, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.’nden aynı tarihte yani 16.03.2018 tarihinde (8) adet taşınmazı –yukarıda (“a” paragrafında) “s:56 vd.” açıkladığımız şekilde –üzerindeki ... BANK A.Ş.’ye ait kurulu bulunan ipotekle yükümlü olarak satın almış olan (ve borçlu ile ‘*aynı sektörde çalışan*^{369 370}, ‘*borçlu ile ticari ilişkisi bulunan*³⁷¹’) (D) İNŞAAT TAŞIMACILIK TURİZM GIDA ELEKTRONİK İTHALAT İHRACAT SAN. ve DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.’nin müdürüdür. Bu kişi, bu sıfatla yani ‘*organik*

³⁶³ Bknz: (EK-11)

³⁶⁴ Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³⁶⁵ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³⁶⁶ Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³⁶⁷ Bknz: Yuk. dipn. 160

³⁶⁸ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³⁶⁹ Bknz: Yuk. dipn. 249-264

³⁷⁰ Bknz: (EK-3); (EK-4)

³⁷¹ Bknz: Yuk. dipn. 229-248

bağı' nedeniyle borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.'nin mali durumunu, alacaklarından mal kaçırmak kasdıyla hareket ettiğini bilebilecek (İİK.m. 280/T) durumdadır.

-Dosya içinde bulunan “**Sosyal ve Mali Durum Araştırması**” sonucunda düzenlenmiş olan 19.02.2020 tarihli TUTANAK'da³⁷² “*bu kişinin aylık gelirin 10.000 TL civarında olduğu*” ayrıca “*yıllık 25.000 TL kira geliri bulunduğu*” belirtilmiştir.

Bu kadar geliri bulunan bir kişinin dava konusu 4 adet aracı (“kamyon-tır”ları) satın alabilmesi³⁷³ ‘*hayatın olağan akışına aykırı*³⁷⁴’ bulunduğundan kendisine yapılan araç satışlarının iptali gerekir...

-Bu kişi ayrıca, borçlu (B) ve İNŞ. MALZ. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.'nin ortağı bulunan ADNAN YUSUF BÜYÜK isimli kişiden 16.03.2018 tarihinde (2) adet taşın-maz satın almıştır.

-Bu kişi, dava konusu (4) aracı (“kamyon-tır”ları), *aynı gün* yani 16.03.2018 tarihinde satın almış olduğundan **yüksek mahkemenin** “*birden fazla taşınmazın/taşınırın borçludan satın alınmış olmasının ‘hayatın olağan akışına aykırı olduğu*³⁷⁵” “doğrultusundaki içtihatları uyarınca kendisine yapılan bu satışların iptali gerekir.

M... Y..., borçlu şirketten satın aldığı bu (4) aracı (“kamyon-tır”ları), 30.03.2018 tarihinde İ... G... isimli kişiye satarak elinden çıkarmıştır.

Davacı bu kişiyi yani İ... G...’i dava dilekçesinde ‘*davalı*’ olarak gösterip davaya dahil etmediğinden, İİK.m. 283/II uyarınca ‘*davasını bedele dönüştürmüş olduğundan*’, dava konusu (4) aracın (“kamyon-tır”ların), davalı M... Y... tarafından “*dördüncü kişi İ... G...’e satış tarihi olan 30.03.2018 tarihindeki rayiç değerinin kendisinden tazminat olarak tahsiline karar verilmesi*³⁷⁶” gerekecektir...

*

Buraya kadar dava konusu (8) + (10) = (18) adet t a ş ı n m a z ve (4) adet a r a ç’ a ilişkin “*satış tasarrufları*”nın ‘*iptal edilebilirliğini*’ ayrıntılı biçimde **doktrindeki bilimsel görüşler** ve **Yargıtay içtihatları** doğrultusunda ve davacı vekilinin tarafımıza tevdi ettiği Mersin 12. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2020/... E. sayılı dosyasındaki belgeler çerçevesinde açıkladık.

Takdiri muhterem mahkemeye ait olmak ve davacı vekili tarafından, ... 12. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2020/... E. sayılı dosyasına ibraz edilmek üzere hazırlamış olduğumuz “uzman görüşümüzü” (HMK. m.293) saygı ile sunarız...24/08/2020

³⁷² Bknz: (EK-9)

³⁷³ Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³⁷⁴ Bknz: Yuk. dipn. 144-228

³⁷⁵ Bknz: Yuk. dipn. 150-159

³⁷⁶ Bknz: 17. HD. 03.03.2020 T. 4073/2449; 02.02.2020 T. 1035/2383; 24.02.2020 T. 2162/2001; 19.02.2020 T. 3194/1692; 18.02.2020 T. 3975/1499; 29.01.2020 T. 1853/241 vb. (www.e-uyar.com)